

Dr. Klinkertweg 28a < Postbus 384 < 8000 AJ Zwolle
T 038-4268 181 < E info@skal.nl < I www.skal.nl
Rabobank NL67 RABO 0139 2773 66 < BIC RABONL2U
K.v.K. Zwolle 41181708 < BTW-nr. NL 0070.22.864.B.01

Skal > **BIO CONTROLE**

J
J
J

Ref. nr. 105828310125

Zwolle, 31 januari 2025

Betreft: Besluit Woo-verzoek 2024-004 / Maatschap Bouwhuis Klijndijk

Geachte J

In uw e-mail van 27 september 2024 heeft u bij Stichting Skal (hierna: 'Skal') een verzoek ingediend op grond van de Wet open overheid (hierna: 'Woo').

Dat Woo-verzoek volgt op uw eerdere Woo-verzoek naar Maatschap Bouwhuis Klijndijk van 11 juni 2024, waarop Skal een besluit heeft genomen op 25 juli 2024.

In dit besluit is een beslissing op uw Woo-verzoek opgenomen.

Uw Woo-verzoek

1. In uw e-mail van 27 september 2024 verzoekt u om:

1 alle correspondentie rond Melkweg 57 te Klijndijk tussen Skal en de gemeente Borger Odoorn, Ik neem aan dat er correspondentie er is.

2 alle correspondentie rond Melkweg 57 te Klijndijk tussen skal en de Provincie Drenthe. Ik neem aan dat er correspondentie er is.

3 alle correspondentie rond Melkweg 57 te Klijndijk tussen J Melkweg 57 Klijndijk en Skal. Onder andere de brief waarin J zich beroept op terrorisme dreiging... om zodoende geen gegevens te hoeven vrijgeven in woo verzoek.

*4 Alle correspondentie tussen skal en de vorige kippenboer J.
(onder andere om zo een beeld te krijgen van de overgang van skal certificaat van J naar J.)*

6 de skal certificaten van [REDACTED] en [REDACTED] met de bijbehorende beschrijvingen en correspondentie en de controle rapporten. De controle rapporten van 2018, 2019, 2021, 2022 heb ik reeds mogen ontvangen en deze behoeven niet opnieuw te worden opgestuurd uiteraard.

2. Uw verzoek van 27 september 2024 (en uw aanvulling per mail van 25 oktober 2024) valt onder de reikwijdte van de Woo (volgens de artikelen 1.1, 2.2 en 4.1). De relevante artikelen uit de Woo kunt u vinden in **bijlage 1** bij dit besluit.

Correspondentie en aanvulling verzoek

3. Per mail van 3 oktober 2024 hebben wij bevestigd uw Woo-verzoek te hebben ontvangen. Daarin hebben wij u een aantal preciseringsvragen gesteld.
4. In uw e-mail van 25 oktober 2024 heeft u daarop inhoudelijk gereageerd. Daarin heeft u aangevuld dat u (onder meer) ook wenst te ontvangen de correspondentie rond mogelijke opvolgingen, de rapporten van de latere controles, een kopie van de licentie van de vorige eigenaar en stukken en correspondentie over deze overdracht en de onderbouwing en de bedrijfsomschrijving van [REDACTED] zoals bij Skal geregistreerd.
5. Daarop ontving u van Skal een ontvangstbevestiging op 29 oktober 2024. In uw e-mail van 26 november 2024 heeft u Skal gevraagd om uiterlijk binnen zeven dagen de gevraagde documenten te verstrekken.
6. In een e-mail van 27 november 2024 heeft Skal u gemeld een overzicht van de beschikbare documenten en stukken te hebben gemaakt, waarbij u ook bent gevraagd of u in de verstrekking een prioriteit/volgorde wilde aanbrengen, gelet op de totale hoeveelheid documenten. In uw reactie daarop van 27 november 2024 heeft u alleen om spoed verzocht, en geen prioriteit/volgorde aangegeven.
7. In uw aanvullende reactie daarop van 29 november 2024 gaf u aan ook de door Skal verstuurd nieuwsbrieven te willen ontvangen. Ook stelde u in die mail dat Skal volgens u 'de boel' niet steeds moest 'tegenwerken' en 'traineren'. In reactie daarop heeft Skal u in een e-mail van 28 november 2024 gemeld dat de geïnventariseerde stukken verder zouden worden beoordeeld, alsmede dat Skal zienswijzen zou opvragen bij de betrokken belanghebbenden. Verder heeft Skal in dat bericht uw suggestie tegengesproken dat sprake was van enige vorm van tegenwerken en/of traineren.
8. In een e-mail van 28 november 2024 aan u heeft Skal de beslistermijn met acht weken verdaagd tot uiterlijk 24 januari 2025. Nadat op 24 januari 2025 nog een aanvullende zienswijze is gevraagd aan de belanghebbenden, is die termijn met vijf dagen opgeschort op grond van artikel 4.4 lid 3 Woo.

Inventarisatie documenten

9. Op basis van uw verzoek hebben wij in totaal 276 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in de inventarislijst in **bijlage 2** bij dit besluit. In dit besluit wordt waar nodig verwezen naar de nummers op de inventarislijst, zodat voor u duidelijk is wat wij per document hebben besloten en waarom wij dat hebben besloten.

Zienswijze belanghebbenden

10. Bij de openbaarmaking van de documenten spelen de belangen van derden een rol. Op basis van artikel 3.1 lid 3 Woo in samenhang met artikel 4:8 Awb heeft Skal middels een brief d.d. 8 januari 2025 een derde belanghebbende, te weten de maatschap **J**, die op de locatie Melkweg 57 te Klijndijk haar bedrijfsvoering heeft (hierna: 'belanghebbende 1'), in de gelegenheid gesteld om vóór 22 januari 2025 een zienswijze te geven.
11. Ook aan derde belanghebbende **J**, voormalig eigenaar van het bedrijf aan de Melkweg 57 te Klijndijk (hierna: 'belanghebbende 2'), is per e-mail van op 8 januari 2025 een zienswijze gevraagd. Hiervan heeft Skal u in de mail van 28 november 2024 op de hoogte gesteld.
12. Belanghebbende 1 heeft binnen de daarvoor gestelde termijn geen zienswijze en/of bezwaren kenbaar gemaakt tegen de openbaarmaking van de gevraagde informatie. Belanghebbende 2 heeft binnen de daarvoor gestelde termijn in een reactie laten weten geen uitdrukkelijke bezwaren te hebben tegen de openbaarmaking van de gevraagde informatie.
13. Skal heeft op 23 januari 2025 aan belanghebbende 1 een nadere zienswijze gevraagd op een specifiek document (koopakte). In e-mails van 24 en 27 januari 2024 heeft belanghebbende 1 daarop gereageerd. Belanghebbende 1 wijst er uitdrukkelijk op dat hij de koopakte in december 2016 in vertrouwelijkheid met Skal heeft gedeeld. Daarnaast vraagt belanghebbende 1 zich af welk doel het zou dienen om dat document te verstrekken, en maakt hij tegen openbaarmaking van de koopakte uitdrukkelijk bezwaar. Volgens belanghebbende 1 is geen sprake van een normaal Woo-verzoek, maar van een vorm van sabotage, vanwege uw opstelling. Daarbij beroept belanghebbende 1 zich onder meer op artikel 5.1 punt 2 h.
14. Skal ontving op 30 januari 2025 nog een korte zienswijze van belanghebbende 2. Belanghebbende 2 vindt dat er toch veel persoonlijke gegevens zouden worden gedeeld ondanks het lakken, maar geeft aan ook te begrijpen dat dit geen verregaande belangen zijn die zwaarder wegen dan openheid van bestuur. Ten aanzien van de koopakte twijfelt belanghebbende 2 aan de toegevoegde waarde, met verwijzing naar het feit dat deze uitdrukkelijk vertrouwelijk is gedeeld.
15. Bij het onderstaande besluit, waarbij Skal met name een belangenafweging heeft gemaakt, zijn de (aanvullende) inhoudelijke zienswijze van zowel belanghebbende 1 als belanghebbende 2 betrokken.

Uitzonderingsgronden

16. De uitzonderingsgronden in artikel 5.1 lid 1 Woo zijn absoluut; het openbaar maken van informatie blijft in die gevallen zonder meer achterwege (geen belangenafweging). In artikel 5.1 lid 2 Woo staan de relatieve uitzonderingsgronden; openbaarmaking van informatie blijft achterwege voor het zover het belang daarvan niet opweegt tegen de in dat lid genoemde belangen.
17. Bij de te verrichten belangenafweging wordt het algemene of publieke belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie afgezet tegen de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker. Het uitgangspunt is dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo.

Besluit

18. Naar aanleiding van uw hiervoor omschreven verzoek, maakt Skal de in de bijlage opgesomde documenten gedeeltelijk openbaar op grond van de Woo. Met inachtneming van de hierna genoemde uitzonderingsgronden zijn in de documenten passages onleesbaar gemaakt vanwege de hierna onder "overwegingen" genoemde redenen.
19. Eenieder heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven (artikel 1.1 Woo). In het algemeen geldt hierbij dat de informatie die Skal aan u verstrekt, openbaar is voor een ieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

Overwegingen

20. Van de in artikel 5.1 Woo genoemde uitzonderingen zijn er in het kader van uw verzoek vier relevant. Het openbaar maken en verstrekken van informatie op grond van de Woo is zoals hiervoor opgemerkt niet absoluut, en blijft (onder meer) achterwege;
 - a.** voor zover het bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld, in de zin van artikel 5.1 lid 1 sub c Woo;
 - b.** voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen (in dit geval) het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, in de zin van artikel 5.1 lid 2 sub e Woo.
Niet alleen in het kader van deze weigeringsgrond maar ook in het kader van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), en in het kader van het goed werkgeverschap (van artikel 7:611 BW) heeft Skal een belangenafweging gemaakt of openbaarmaking van in deze documenten opgenomen persoonsgegevens noodzakelijk is;
 - c.** voor zover het de bescherming betreft van andere dan de in lid 1 van artikel 5.1 Woo genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens, in de zin van artikel 5.1 lid 2 sub f Woo;
 - d.** voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage, in de zin van artikel 5.1 lid 2 sub h Woo.

Ad a. Bedrijfs- en fabricagegegevens

21. Ik maak informatie over bedrijfs- en fabricagegegevens die in vertrouwen aan de overheid zijn medegedeeld niet openbaar. Die vallen onder deze absolute weigeringsgrond. De vertrouwelijkheid van de informatie die aan de overheid is verstrekt, kan bijvoorbeeld blijken uit een expliciete verklaring. Het is ook mogelijk dat de vertrouwelijkheid door de verstrekker mocht worden aangenomen.
22. Het gaat hier in ieder geval om gegevens waaruit informatie kan worden afgelezen of afgeleid over de technische bedrijfsvoering, het productieproces, de afzet van producten of de afnemers of leveranciers. Ook financiële gegevens kunnen als bedrijfs- en fabricagegegevens worden aangemerkt. Een aantal documenten uit de inventarislijst bevat informatie over facturen, omzetgegevens, verstrekte inloggegevens, hypotheekgegevens en prijzen/prijsafspraken. Ik maak deze informatie niet openbaar.

23. Dat geldt ook voor de koopakte; die is uitdrukkelijk vertrouwelijk met Skal gedeeld (waar zowel belanghebbende 1 als belanghebbende 2 op hebben gewezen) en het openbaar maken van de informatie daarin blijft daarom achterwege.

Ad b. Eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

24. De betreffende persoonsgegevens vallen onder de relatieve weigeringsgrond van artikel 5.1 lid 2 sub e Woo (eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer). Op grond van dat artikel kan Skal geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.
25. Het gaat in de aangetroffen documenten om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon, zoals namen, (e-mail)adressen en telefoonnummers. Bij bepaalde documenten is dit het geval ten aanzien van personen die betrokken zijn bij de belanghebbende(n) en werknemers van Skal.
26. Skal vindt het in dit geval belangrijk dat de identiteit van betrokkenen niet bekend wordt, omdat dit zijn of haar privacy kan schenden. Dat vindt Skal niet wenselijk. Daarom worden deze persoonsgegevens niet openbaar gemaakt.
27. In de inspectierapporten staan ook persoonsgegevens van (oud-)werknemers van Skal. Het gaat om gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. In het kader van de AVG en het hiervoor genoemde goed werkgeverschap vindt Skal dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken (oud-)werknemers. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een werknemer van Skal in contact treedt, maar om openbaarmaking op grond van de Woo.
28. Hier komt bij dat de controle op de goede en democratische bestuursvoering voldoende kan plaatsvinden, indien de namen van de werknemers van Skal, de betrokkenen bij de belanghebbenden en andere betrokken derden niet worden verstrekt.
29. Concluderend: Skal is van oordeel dat het belang van privacy van de betrokkenen zwaarder weegt dan het algemeen belang van openbaarmaking. Skal hecht aan transparantie, maar ook aan het beschermen van de privacy/persoonlijke levenssfeer van (oud-)medewerkers, belanghebbende betrokkenen en derden. Om die reden worden alle documenten geanonimiseerd openbaar gemaakt; persoonsgegevens en tot personen herleidbare gegevens zijn daarin onleesbaar gemaakt.

Ad c. Andere bedrijfs- en fabricagegegevens

30. Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder f van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit de bescherming van concurrentiegevoelige gegevens schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Deze uitzonderingsgrond beschermt concurrentiegevoelige bedrijfsgegevens/fabricagegegevens die niet vertrouwelijk aan de overheid zijn verstrekt.
31. Dit is dus een andere grond dan artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder c van de Woo, die vertrouwelijk verstrekte informatie beschermt. Ik moet afwegen of het belang van openbaarmaking opweegt tegen het belang om de bedrijfsgegevens/fabricagegegevens te beschermen. In (bepaalde passages van) bepaalde documenten staan bedrijfs- en/of fabricagegegevens. Uit deze gegevens kunnen wetenswaardigheden worden afgeleid met betrekking tot het fabricageproces of de

strategie van de betreffende onderneming. Dit betreft onder meer afleverbonnen van transporteurs, nummerbordgegevens, kadaster gegevens. Hoewel u niet rechtstreeks als concurrent van belanghebbende 1 kan worden aangemerkt, kunnen concurrenten van belanghebbende 1 bij openbaarmaking daar hun voordeel mee doen en dat is niet wenselijk voor de partij die de gegevens met de overheid heeft gedeeld. Ik vind dit belang zwaarder wegen dan het belang van openbaarheid. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

Ad d. Bescherming van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage

32. Een andere relatieve weigeringsgrond uit artikel 5.1 Woo betreft de bescherming van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage (lid 2 sub h).
33. In de stukken die zijn opgenomen in de inventarislijst gaat het daarbij in ieder geval om de handtekening van de directeur van Skal onder bepaalde stukken. Ter bescherming van deze personen en het voorkomen van sabotage maak ik die gegevens niet openbaar.
34. Belanghebbende 1 beroept zich in zijn aanvullende zienswijze ook op deze weigeringsgrond (artikel 5.1 lid 2 sub h Woo), omdat hij uw Woo-verzoek als een vorm van sabotage beschouwt. Belanghebbende 1 geeft aan zich niet meer veilig te voelen vanwege een aantal verschillende acties en procedures vanuit uw kant.
35. Uit de nadere zienswijze leid ik af dat u onder meer handhavingsverzoeken heeft ingediend bij diverse overheidsorganisaties, gericht op het bedrijf van belanghebbende 1. Uit de nadere zienswijze van belanghebbende blijkt dat die procedures een negatieve impact hebben op belanghebbende 1, zowel persoonlijk als op zijn bedrijf. Tegelijk constateer ik dat het kennelijk gaat om op zichzelf geëigende procedures zoals Woo-verzoeken bij gemeente en provincie en (een) handhavingsverzoek(en) bij de gemeente, waarbij volgens belanghebbende 1 ook een hoorzitting heeft plaatsgevonden. Hoewel ik over de uitkomsten en doelmatigheid van die procedures niet kan oordelen, staan die (juridische) middelen/procedures op zichzelf open en zal daarin door de betrokken instanties ook zijn geoordeeld of die procedures op juiste gronden zijn gevolgd.
36. Uit de ingediende nadere zienswijze zijn mij geen concrete feiten gebleken die op dit moment een concreet gevaar opleveren voor de bescherming van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage. Uw Woo-verzoek heeft een breed karakter, maar betreft op zichzelf een regulier Woo-verzoek en naar mijn oordeel niet als een vorm van sabotage.

Wijze van openbaarmaking

37. Wij zijn voornemens om de beschikbare informatie en stukken zoals opgenomen op de inventarislijst over twee tot drie weken aan u toe te sturen per aangetekende post. Gelet op de bekende derde belanghebbenden dienen zij namelijk eerst de gelegenheid te krijgen om bezwaar te maken tegen openbaarmaking/publicatie.
38. Ook zijn wij voornemens om deze informatie en een geanonimiseerde kopie van dit besluit te publiceren op www.skal.nl. Dit is omdat de informatie voor iedereen openbaar is, en niet alleen voor u.
39. De belanghebbenden hebben tot twee weken na bekendmaking van deze beslissing de mogelijkheid om openbaarmaking van de informatie tegen te houden. Dit kan door bezwaar te maken en de rechter te vragen om een voorlopige voorziening. Als een of meer belanghebbenden van deze mogelijkheid gebruik willen maken dan

maak ik de informatie pas openbaar nadat de rechter de zaak heeft beoordeeld, of nadat op het bezwaar is beslist. Maakt een belanghebbende geen bezwaar en vraagt die niet om een voorlopige voorziening, dan stuur ik u de informatie over twee tot drie weken toe. Ook wordt de informatie dan op www.skal.nl gepubliceerd.

40. Een geanonimiseerde kopie van deze brief stuur ik aan de belanghebbenden.

Bezwaar

41. Wanneer u het niet eens bent met dit besluit, dan kunt u hiertegen bezwaar aantekenen. Dat bezwaar dient binnen zes (6) weken na dagtekening van deze brief ingediend te zijn bij Stichting Skal, Postbus 384, 8000 AJ Zwolle.

42. Lopende de bezwaarprocedure blijft dit besluit van kracht. Meer informatie vindt u in het Skal-Reglement Bezwaar (R17), dat u kunt raadplegen via www.skal.nl.

Heeft u naar aanleiding van dit besluit nog vragen, dan kunt u contact met mij opnemen.

Met vriendelijke groet,

Overeenkomstig het door de Algemeen directeur namens Stichting Skal genomen besluit,

J

Bedrijfsjurist
Skal Biocontrole

Bijlage 1

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties terugvinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

Legenda verwijzing	Artikel verwijzing	Uitzonderingsgrond
Artikel 5.1 lid 1 Woo – Absolute uitzonderingsgronden De openbaarmaking van deze informatie:		
A	art. 5.1 lid 1 a	Kan de eenheid van de Kroon in gevaar brengen
B	art. 5.1 lid 1 b	Kan de veiligheid van de Staat schaden
C	art. 5.1 lid 1 c	Betreft bedrijfs- en fabricagegegevens die vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld
D	art. 5.1 lid 1 d	Betreft persoonsgegevens als bedoeld in paragraaf 3.1 (bijzondere persoonsgegevens) of paragraaf 3.2 (persoonsgegevens van strafrechtelijke aard) van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, waarvoor geen toestemming is gegeven of door de betrokkene kennelijk zelf openbaar zijn gemaakt
E	art. 5.1 lid 1 e	Het betreft nummers die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de levenssfeer maakt
Artikel 5.1 lid 2 Woo – Relatieve uitzonderingsgronden Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen:		
F	art. 5.1 lid 2 a	Het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties
G	art. 5.1 lid 2 b	De economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen
H	art. 5.1 lid 2 c	Het belang van de opsporing en vervolging van strafbare feiten
I	art. 5.1 lid 2 d	Het belang van de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen
J	art. 5.1 lid 2 e	Het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen
K	art. 5.1 lid 2 f	Het belang van de bescherming van andere dan in art. 5.1 lid 1 sub c genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens
L	art. 5.1 lid 2 g	Het belang van de bescherming van het milieu waar deze informatie betrekking op heeft
M	art. 5.1 lid 2 h	Het belang van de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage
N	art. 5.1 lid 2 i	Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen
O	art. 5.1 lid 4	Het belang dat de geadresseerde erbij heeft om als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie (tijdelijke beperking)
P	art. 5.1 lid 5	De onevenredige benadeling welke, in uitzonderlijke gevallen, wordt toegebracht aan een ander belang dan genoemd in art. 5.1 de leden 1 en 2, bij andere informatie dan milieu-informatie.
Q	art. 5.1 lid 6	Het belang genoemd in artikel 5.1 lid 1 c, het hier milieu-informatie betreft waardoor, bij openbaarmaking, ernstige schade wordt toegebracht aan het genoemde belang in artikel 5.1 lid 1c
Artikel 5.2 lid 1 Woo – Persoonlijke beleidsopvattingen De informatie uit documenten betreft:		
R	art. 5.2 lid 1	Persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter
S	Art. 5.2 lid 2	Tot personen te herleiden gegevens, met betrekking tot door het bestuursorgaan, met het oog op een goede en democratische bestuursvoering, verstrekte informatie die kwalificeert als persoonlijke beleidsopvattingen

Bijlage 2

Inventarislijst Maatschap Bouwhuis-Klijndijk		
Nummer	Datum	Omschrijving
1	23-11-2016	E-mail met informatie tbv registratie bij Skal
1.1	23-11-2016	Bijlage met informatie tbv registratie bij Skal
1.2	23-11-2016	Informatieblad biologische teelt van gewassen
1.3	23-11-2016	Informatieblad biologische veehouderij
1.4	23-11-2016	Bijlages bij informatieblad biologische veehouderij
1.5	23-11-2016	Skal-Tarievenblad
1.6	23-11-2016	Registratieformulier Skal
2	28-11-2016	E-mail met registratiegegevens van exploitant
2.1	28-11-2016	Bijlage registratieformulier
3	30-11-2016	E-mail van Skal met verzoek om aanvullende info ivm registratie
4	01-12-2016	E-mail van exploitant met perceelskaarten
4.1	01-12-2016	Bijlage perceelskaarten
4.1.1	01-12-2016	E-mail van exploitant met koopakte
4.1.2	01-12-2016	Bijlage koopakte
5	09-12-2016	E-mail bevestiging landbouwregistratie
5.1	09-12-2016	Bijlage bevestiging registratie
6	09-12-2016	E-mail afspraakverzoek toelatingsonderzoek
7	09-12-2016	E-mail afspraakbevestiging toelatingsonderzoek
8	19-12-2016	E-mail algemeen - eerste inputlijst gepubliceerd
9	22-12-2016	E-mail algemeen - Wijziging bij aankopen van biologische kuikens per 2017
10	23-12-2016	E-mail algemeen - Wijzigingen landbouwinspecties in 2017
11	03-01-2017	E-mailwisseling over ontheffing voor kuikens
12	03-01-2017	E-mail algemeen - Tarieven Skal 2017
13	16-01-2017	E-mailwisseling met vraag over het telen van gewassen
14	19-01-2017	E-mail kadasterkaart
14.1	19-01-2017	Bijlage kadasterkaart
15	19-01-2017	E-mail bij inspectierapport
15.1	19-01-2017	rpt inspectierapport [#ENQ-838815] 861956 (1)
16	26-01-2017	E-mailwisseling over percelen
17	27-01-2017	E-mailwisseling over percelen
18	31-01-2017	E-mail over aan te melden percelen
18.1	31-01-2017	Bijlage perceelskaarten
19	03-02-2017	E-mail met KvK gegevens
19.1	03-02-2017	Bijlage KvK
20	06-02-2017	E-mail algemeen - nieuw wachtwoord voor website Skal
21	06-02-2017	Brief nav toelatingsonderzoek
22	06-02-2017	E-mail bij certificaat
22.1	06-02-2017	cert EU BIO certificaat
23	08-02-2017	E-mail over percelen
23.1	08-02-2017	Bijlage bij e-mail over percelen 506 en 651
24	09-02-2017	E-mail van landbouw over percelen 506 en 651
25	09-02-2017	Brief nav toelatingsonderzoek
26	09-02-2017	cert EU BIO certificaat
27	24-03-2017	E-mail bij stalmeting
27.1	24-03-2017	Bijlage bij e-mail stalmeting
28	24-03-2017	E-mail opdracht ISACERT
28.1	24-03-2017	Bijlage bij e-mail opdracht ISACERT
29	31-03-2017	E-mail met verzoek aanleveren gegevens ivm vogelgriep
30	04-04-2017	E-mail terugmelding pluimveeverplaatsing
30.1	04-04-2017	Bijlage bij e-mail terugmelding pluimveeverplaatsing
31	04-04-2017	E-mail bon jonge hennen
31.1	04-04-2017	Bijlage bon jonge hennen
31.2	04-04-2017	Bijlage bon jonge hennen
32	05-04-2017	Telefoonnotitie over ontbrekende info wat wordt nagestuurd
33	05-04-2017	E-mail voerbon
33.1	05-04-2017	Bijlage voerbon
34	06-04-2017	E-mail afleverbon
34.1	06-04-2017	Bijlage afleverbon
35	07-04-2017	E-mail info opgevraagd voor certificatie leghennen
36	18-04-2017	E-mail ontbrekende info nagestuurd
36.1	18-04-2017	Bijlage e-mail ontbrekende info nagestuurd
36.2	18-04-2017	Bijlage e-mail ontbrekende info nagestuurd
36.3	18-04-2017	Bijlage e-mail ontbrekende info nagestuurd
37	19-04-2017	E-mail algemeen - nieuw wachtwoord voor website Skal
38	19-04-2017	E-mail bij certificaat

38.1	19-04-2017	cert EU BIO certificaat
39	26-04-2017	E-mail algemeen - nieuw wachtwoord voor website Skal
40	04-08-2017	E-mail algemeen - Belangrijke informatie over fipronil
40.1	04-08-2017	Bijlage informatie over fipronil
41	10-08-2017	E-mail algemeen - Standpunt van Skal inzake fipronil
41.1	10-08-2017	Bijlage standpunt inzake fipronil
42	17-08-2017	E-mail algemeen - Update fipronil
43	22-08-2017	E-mail bij inspectierapport
43.1	22-08-2017	rpt inspectierapport [#ENQ-914711] 986935 (1)
44	04-09-2017	E-mail algemeen - Belangrijke informatie over fipronil: update
44.1	04-09-2017	Bijlage info fipronil update
45	04-09-2017	E-mailwisseling over inspectierapport
46	07-09-2017	E-mail bij certificaat
46.1	07-09-2017	cert EU BIO certificaat
47	18-09-2017	E-mail algemeen - Update over de ontheffing voor gangbare leghennen
48	25-09-2017	E-mail algemeen - nieuw wachtwoord voor website Skal
49	14-11-2017	E-mail over landmeting
49.1	14-11-2017	Bijlage bij e-mail over landmeting
49.2	14-11-2017	Bijlage bij e-mail over landmeting
50	18-06-2018	E-mail algemeen - Reactie Skal op media-aandacht controle bio-eieren
51	08-10-2018	E-mail herinnering inspectie
52	16-10-2018	E-mail bij inspectierapport
53	07-11-2018	E-mail bij certificaat
53.1	07-11-2018	cert EU BIO certificaat
54	11-12-2018	E-mail algemeen - Stapt u over op automatische incasso?
55	31-01-2019	E-mail bevestiging registratie samenwerkingsovk.
55.1	31-01-2019	Bijlage samenwerkingsovereenkomst
56	19-02-2019	Telefoonnotitie onduidelijkheid over KAT meting qua uitvoering meting
57	05-03-2019	E-mail bevestiging registratie samenwerkingsovereenkomst
58	19-03-2019	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
59	25-03-2019	E-mail algemeen - Uitnodiging en inloggegevens voor het online klantengebied Mijn.Skal.nl
60	26-03-2019	E-mail algemeen - nieuw wachtwoord voor website Skal
61	04-04-2019	E-mailwisseling over stalcapaciteit
61.1	04-04-2019	Bijlage bij e-mailwisseling over stalcapaciteit
62	23-04-2019	E-mail afspraakverzoek inspectie
63	29-04-2019	E-mail afspraakverzoek inspectie
64	01-05-2019	E-mail afspraakverzoek inspectie
65	07-05-2019	E-mail algemeen - Reactie van Skal op berichtgeving RTL Nieuws
66	31-05-2019	E-mail afspraakverzoek inspectie
67	04-06-2019	E-mail afspraakbevestiging inspectie
68	27-06-2019	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
69	03-07-2019	E-mail herinnering inspectie
70	10-07-2019	E-mail wijzigen e-mailadres
71	10-07-2019	E-mail algemeen - nieuw wachtwoord voor website Skal
72	11-07-2019	E-mail bij inspectierapport
73	06-08-2019	E-mail bij certificaat
73.1	06-08-2019	cert EU BIO certificaat
74	22-08-2019	E-mail algemeen - Skal zoekt leden voor haar Advies Raad
75	23-08-2019	E-mail aanmelden perceel
75.1	23-08-2019	Bijlage aanmeldingsformulier
75.2	23-08-2019	Bijlage perceelskaart
76	12-09-2019	E-mail algemeen - Regelgeving rondom wisseluitlopen voor pluimvee
77	20-09-2019	E-mail m.b.t. perceelwijziging
77.1	20-09-2019	Bijlage perceelwijziging
78	10-10-2019	E-mail algemeen - Drie wijzigingen in de mestregels per 2020
79	18-11-2019	E-mail algemeen - Presentatie leden Advies Raad Skal
80	16-12-2019	Notitie - Uitnodiging klanttevredenheidsonderzoek verstuurd
80.1	16-12-2019	Bijlage klanttevredenheidsonderzoek
81	28-02-2020	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
82	14-04-2020	E-mail algemeen - Informatie over inspectie tijdelijk andere werkwijze dan gewend
83	08-05-2020	E-mail algemeen - Onderzoek universiteiten naar dierenwelzijn bij bio-legpluimvee, doet u mee?
84	26-05-2020	E-mail geplande afspraak en gevraagde documentatie inspectie op afstand door Skal
84.1	26-05-2020	Bijlage bij e-mail inspectie op afstand
84.2	26-05-2020	Bijlage bij e-mail inspectie op afstand
85	02-07-2020	E-mail aanmelden perceel
85.1	02-07-2020	Bijlage bij aanmelden perceel
85.2	02-07-2020	Bijlage bij aanmelden perceel
86	08-07-2020	E-mail bij perceelwijziging

86.1	08-07-2020	Bijlage brief perceelwijziging
87	15-07-2020	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
88	15-07-2020	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
89	07-09-2020	E-mail algemeen - Nieuwe bio-verordening per 2022, nieuw bestuur Skal, interviews en meer
90	09-09-2020	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
91	24-09-2020	E-mail algemeen - Certificatieplicht winkels en marktkramen per 2021
92	23-10-2020	E-mail algemeen - Certificatie verkooppunten, corona-update, uitstel bio-verordening
93	13-11-2020	E-mail algemeen - Van harte uitgenodigd voor Skal klantenpanel BioBetrokken
94	19-11-2020	E-mail algemeen - Reminder: regelgeving rondom wisseluitlopen voor pluimvee
95	26-11-2020	E-mail verlenging certificaat/uitstel jaarlijkse inspectie
95.1	26-11-2020	cert EU BIO certificaat
96	26-11-2020	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier 105828 is gewijzigd
97	26-11-2020	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
98	30-11-2020	E-mail algemeen - aankondiging tariefstructuur 2021, certificatieplicht webwinkels,
99	07-12-2020	E-mail algemeen - Reminder: van harte uitgenodigd voor Skal klantenpanel BioBetrokken
100	14-12-2020	E-mail algemeen - Uitleg risicomodel, Brexit, Zoek-Bio-Bedrijven en meer
101	06-01-2021	E-mail algemeen - Tarieven Skal 2021
102	14-01-2021	E-mail algemeen - Skal en Bionext geven samen workshops BioKennisWeek
103	02-02-2021	E-mail algemeen - Melding: Verzoek om uw bio-certificaat te delen
104	15-04-2021	E-mail mbt akkoord voor jaarlijkse inspectie
105	15-04-2021	E-mail afspraakbevestiging jaarlijkse inspectie
106	19-04-2021	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
107	06-05-2021	E-mail annulering jaarlijkse inspectie
108	07-05-2021	E-mail algemeen - publicatie jaarverslag 2020, nieuw gecertificeerd bedrijf, bio in de naam?
109	03-06-2021	E-mail akkoord voor jaarlijkse inspectie gevraagd
110	04-06-2021	E-mail verlenging certificaat
110.1	04-06-2021	cert EU BIO certificaat
111	04-06-2021	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier 105828 is gewijzigd
112	04-06-2021	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
113	14-06-2021	E-mail wijziging telefoonnummer contactpersoon
114	14-06-2021	E-mail afspraakbevestiging jaarlijkse inspectie
115	21-06-2021	E-mail herinnering inspectie
116	22-06-2021	E-mail annulering jaarlijkse inspectie
117	01-07-2021	E-mail afspraakbevestiging jaarlijkse inspectie
118	02-07-2021	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
119	13-07-2021	E-mail bij inspectierapport
120	23-07-2021	E-mail bij certificaat
120.1	23-07-2021	cert EU BIO certificaat
121	23-07-2021	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier 105828 is gewijzigd
122	17-08-2021	E-mail algemeen - Certificeren leghanen 2021, wat betekent dit voor u in de praktijk?
123	19-08-2021	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
124	19-08-2021	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
125	27-08-2021	E-mail algemeen - Stapt u over op automatische incasso?
125.1	27-08-2021	Bijlage bij mail automatische incasso
126	15-09-2021	E-mail algemeen - Melding: het bio-certificaat van wordt met u gedeeld
127	17-09-2021	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
128	20-09-2021	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
129	05-11-2021	E-mail algemeen - Nieuwe Bio-Verordening Net omgeschakeld Verklaring klein biologisch bedrijf
130	08-11-2021	E-mail algemeen - Jaarlijks een periodieke inspectie informatie mail over wijzen inspectiecyclus
131	03-02-2022	E-mail algemeen - Rekenvoorbeeld risicoanalyse Wijzigen percelen Inputlijst uitgebreid
132	03-02-2022	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
133	07-02-2022	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
134	14-02-2022	E-mail indeling risicocategorie 2022 Categorie Laag
135	22-02-2022	cert EU BIO certificaat
136	23-02-2022	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
137	24-02-2022	E-mail bio certificaat wordt aangepast toezichtarrangement Laag 2022
138	09-03-2022	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
139	20-05-2022	E-mail algemeen - Informatie over derogatie gangbare eiwit in diervoeder
140	15-06-2022	E-mail akkoord voor periodieke inspectie
141	05-07-2022	E-mail herinnering inspectie
142	06-07-2022	E-mail afspraakbevestiging inspectie
143	11-07-2022	E-mailwisseling over inspectie
144	04-08-2022	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
145	04-08-2022	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
146	22-08-2022	E-mailwisseling over inspectie
147	23-08-2022	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier is gewijzigd
148	25-08-2022	E-mail algemeen - Wachtijd diergeneesmiddelen belangrijke informatie
149	22-09-2022	E-mailwisseling over inspectie

150	06-10-2022	E-mail algemeen - Filialen gecertificeerd uitbreiding inputlijst
151	04-11-2022	E-mail algemeen - Skal en VNK testen risicobeheersplan Meldingen bestraling Tarief klein bio
152	13-11-2022	E-mail herinnering inspectie
153	17-11-2022	E-mail bij inspectierapport
154	01-12-2022	E-mail bij certificaat
154.1	01-12-2022	cert EU BIO certificaat NEW
154.2	01-12-2022	Afwijkingenbrief
155	01-12-2022	E-mail algemeen - Melding: het Skal-certificaat van uw toeleverancier 105828 is gewijzigd
156	05-12-2022	E-mail algemeen - Wijzigingen in ontheffingen vee
157	12-12-2022	E-mail Indeling toezichtarrangement 2023 Toezichtarrangement Laag
158	16-12-2022	E-mail bij aangepast inspectierapport
159	16-01-2023	E-mail met overzicht percelen aangemeld bij Skal
159.1	16-01-2023	Bijlage bij e-mail geregistreerde percelen Skal
160	16-01-2023	E-mail herinnering herstel afwijking
161	16-01-2023	E-mail afwijkingenbrief nogmaals gestuurd
162	19-01-2023	E-mail bio certificaat wordt aangepast toezichtarrangement Laag 2023
162.1	19-01-2023	cert EU BIO certificaat NEW
163	20-01-2023	E-mail info over verkochte snijmais
164	20-01-2023	E-mail reactie op afwijkingenbrief
164.1	20-01-2023	Bijlage bij e-mail reactie afwijkingenbrief afleverbonnen
164.2	20-01-2023	Bijlage bij e-mail reactie afwijkingenbrief risico analyse
165	23-01-2023	E-mail resultaat herinspectie op kantoor
166	26-01-2023	E-mailwisseling bio kippen zonder OKT
167	30-01-2023	E-mail algemeen - Aandachtspunt wordt lichte afwijking
168	02-02-2023	E-mail algemeen - Skal-tarieven 2023 Stikstofexcretieforfait
169	01-03-2023	E-mail algemeen - Lijst van maatregelen Bio-certificaat in TRACES
170	23-03-2023	E-mail algemeen - Van harte uitgenodigd voor Skal klantenpanel-2 BioBetrokken
171	12-04-2023	E-mail algemeen - Reminder van harte uitgenodigd voor Skal klantenpanel BioBetrokken
172	03-05-2023	E-mail algemeen - Ontheffing veevoer ingezet en toezicht hierop via kantoorinspectie
173	10-05-2023	E-mail algemeen - Nogmaals vanwege fout in eerdere e-mail Ontheffing veevoer ingezet
174	11-05-2023	E-mail algemeen - Nieuw gecertificeerde extra toezicht inspecteursblog
175	15-06-2023	E-mail algemeen - Extra toezicht
176	27-06-2023	E-mail algemeen - Toezicht op ontheffing veevoer aanvullende informatie
177	20-07-2023	E-mail algemeen - Overgangsregeling onthoornen inspecteursblog vak 10 COI
178	08-08-2023	E-mailwisseling met RUDDrenthe omtrent handhavingverzoek
178.1	08-08-2023	Bijlage verzoek vanuit RUDDrenthe
179	30-08-2023	E-mail algemeen - Bepalen toezichtarrangement 2024: controleer uw gegevens
180	01-09-2023	E-mail algemeen - Herinnering: Toezicht op ontheffing veevoer, extra info opgevraagd
181	20-09-2023	E-mail gegevens m.b.t. ontheffing veevoer
181.1	20-09-2023	Bijlage bij mail gegevens ontheffing (afleverdocumenten)
181.2	20-09-2023	Bijlage bij mail gegevens ontheffing (overzicht leveringen voer)
181.3	20-09-2023	Bijlage bij mail gegevens ontheffing (verklaring leverancier)
182	02-10-2023	E-mail algemeen - Glufosinaat aangetroffen net gecertificeerd check omzetgegevens
183	09-11-2023	E-mail algemeen - Risicobeheersplan verplicht Dierlijke en plantaardige Database
184	04-12-2023	E-mail indeling toezichtarrangement 2024 Toezichtarrangement Normaal
185	19-12-2023	E-mail algemeen - Wijziging format Bio-certificaat Blog inspecteur Biokennisweek
186	26-01-2024	E-mail bevestiging perceelwijziging
187	30-01-2024	E-mail perceelwijziging
187.1	30-01-2024	Bijlage perceelwijziging
188	01-02-2024	E-mail algemeen - Vooruitblik 2024 Traces Tarieven
189	22-03-2024	E-mail algemeen - Mestberekening, cat 3 gewassen, dierenwelzijn en strooisels
190	16-05-2024	E-mail algemeen - Toezicht op weidegang Monsternames Waswater
191	11-06-2024	E-mail akkoord voor inspectie gevraagd
192	18-06-2024	E-mailwisseling over inspectie
193	18-06-2024	E-mail afspraakbevestiging inspectie
194	21-06-2024	E-mail reminder inspectie
195	26-06-2024	E-mail bij inspectierapport
195.1	26-06-2024	rpt inspectierapport [#ENQ-2601509] 3292160 (1)
196	26-06-2024	E-mailwisseling inspectierapport
197	02-07-2024	E-mail over grondgebruikersverklaring
197.1	02-07-2024	Bijlage grondgebruikersverklaring
198	04-07-2024	E-mailwisseling over grondgebruikersverklaring
199	11-07-2024	E-mail zienswijze gevraagd aan exploitant ivm Woo-verzoek
199.1	11-07-2024	Bijlage brief zienswijze
200	17-07-2024	E-mails zienswijze exploitant ivm Woo-verzoek
201	17-07-2024	E-mailwisseling ontvangstbevestiging zienswijze exploitant ivm Woo-verzoek
202	19-07-2024	E-mail bij certificaat
202.1	19-07-2024	Bijlage certificaat

203	25-07-2024	Notitie algemeen - Overgangsbepalingen, bruikbaar oppervlakte, broeden
204	13-08-2024	E-mailwisseling over Woo-verzoek
204.1	13-08-2024	Bijlage bij mailwisseling Woo-verzoek (besluit 25-7)
205	15-08-2024	E-mailwisseling over Woo-verzoek
206	20-08-2024	E-mail vraag meetrapport uitloop
207	13-09-2024	Notitie algemeen - Mail toezichtmodel 2025
208	16-09-2024	Notitie algemeen - Mail geïsoleerde buitenruimte verzonden

Van: [Landbouw](#)
Aan: [Redacted]
Onderwerp: informatiepakket 105828 [#PAR-105828]
Datum: woensdag 23 november 2016 12:28:49
Bijlagen: [Infoblad Biologische teelt van gewassen.pdf](#)
[Bijlagen bij infoblad Veehouderij.pdf](#)
[Biologische veehouderij juni 2016.pdf](#)
[FF001_a1_registratieformulier landbouw versie 11.docx](#)
[Tarievenblad Skal-R16.pdf](#)
[image001.jpg](#)

Geachte [Redacted],

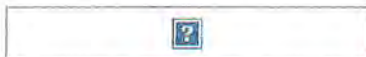
Hierbij ontvangt u informatie over een registratie bij Skal.

U kunt zich aanmelden door het bijgevoegde registratieformulier ingevuld en ondertekend, samen met een perceelskaart te retourneren. Dit mag per email naar landbouw@skal.nl

Als u nog vragen heeft dan horen wij dat graag.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
Team Certificatie

> Postbus 384 > 8000 AJ Zwolle

T +31 (0)38 4268 181 > **F** +31 (0)38 4268 182 > **E** [\[Redacted\]@skal.nl](mailto:[Redacted]@skal.nl) > **I** www.skal.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht foutief aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

Mts. Bouwhuis-Klijndijk

t.a.v.: J

J

J

Ref.nr. 105828.419052

Zwolle, 23 november 2016

Onderwerp: Informatie

Geachte J,

Op uw verzoek sturen wij u de volgende informatie:

- Informatieblad Biologische teelt van gewassen
- Informatieblad Biologische veehouderij
- Registratieformulier
- Skal Actueel (nieuwsbrief)
- Tarievenblad (kosten)

Meer informatie kunt u vinden op onze website, www.skal.nl.

Als u zich wilt registreren bij Skal, moet u het volgende doen:

1. het registratieformulier ingevuld aan ons opsturen.

Wij vinden het belangrijk u goed te informeren. Als u nog vragen heeft, dan horen wij dat graag.

Met vriendelijke groet,

namens het bestuur van Stichting Skal

J
Certificatie Bereiding

E info@skal.nl
T 038 4268 181

INFORMATIEBLAD

BIOLOGISCHE TEELT VAN GEWASSEN

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	3
INLEIDING	5
1. ALGEMENE INFORMATIE OVER CERTIFICERING	6
2. INFORMATIE OVER CERTIFICERING VAN UW BEDRIJF	8
3. INFORMATIE OVER TEELT VAN GEWASSEN	10
4. SCHEIDING TUSSEN GANGBAAR EN BIOLOGISCH	14
5. ADMINISTRATIE, OPSLAG EN VERVOER	15
6. INFORMATIE OVER HET VERWERKEN VAN PRODUCTEN TOT LEVENSMIDDELEN	17
6.1 BEREIDING VAN LEVENSMIDDELEN	17
6.2 BEDRIJFSPROCESSEN	19
7. INFORMATIE OVER ETIKETTERING/ AANDUIDINGEN	20
7.1 EIGEN VERKLARING	20
7.2 ONVERPAKTE PRODUCTEN	20
7.3 VOORVERPAKTE PRODUCTEN	21
7.4 AAN WELKE OPMAAK MOET HET EUROPESE BIOLOGISCHE KEURMERK VOLDOEN?	21
8. INFORMATIE OVER MESTGEBRUIK	23
BIJLAGEN	
BIJLAGE A: Lijst met A en B meststoffen	26
BIJLAGE B: Pesticiden en gewasbeschermingsmiddelen	33
BIJLAGE III: reiniging en ontsmetting van gebouwen en installaties voor de plantaardige productie	36
Voorbeeld Eigen verklaring	37
Voorbeeld Etiket	38
Voorbeeld kistkaartje	39

INLEIDING

U wilt biologisch gaan werken, maar wat moet u nu doen? Deze vraag krijgen wij regelmatig. Daarom hebben wij de voorwaarden voor biologisch produceren in dit informatieblad voor u uitgewerkt.

In hoofdstuk 1 leest u belangrijke achtergrondinformatie over wat biologisch is en aan welke wetgeving biologische productie moet voldoen. Hoofdstuk 2 geeft informatie over de certificering van uw bedrijf. In hoofdstuk 3 bespreken wij de regelgeving die geldt voor de plantaardige productie. De eisen voor de scheiding tussen gangbare en biologische productie vindt u in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 gaat over de administratie, de opslag en het vervoer. In hoofdstuk 6 vindt u informatie over het verwerken van producten tot levensmiddelen.

Het is van belang dat uw klant een biologisch product kan herkennen. Voor deze herkenbaarheid moet u gebruik maken van aanduidingen, zoals keurmerken en benaming. De regels rondom deze aanduidingen staan in hoofdstuk 7.

Tenslotte vindt u uitgebreide informatie over het gebruik van mest in hoofdstuk 8.

1. ALGEMENE INFORMATIE OVER CERTIFICERING

WAT IS BIOLOGISCH?

Een product, perceel of dier is biologisch als het is gecertificeerd volgens de geldende regelgeving. Certificeren kan alleen als het product (en de hele keten ervoor), perceel of dier onder controle staat. Skal certificeert alle biologische productie in Nederland. Alle overige niet gecertificeerde producten, percelen of dieren noemen wij in het informatieblad gangbaar.

WIE IS SKAL?

Stichting Skal is dé certificatieorganisatie voor biologische producten in Nederland. Skal zet zich in voor de aantoonbare betrouwbaarheid van biologische producten. Bent u door Skal gecertificeerd, dan kunt u aan uw klanten en afnemers aantonen dat u biologisch produceert. Wij zijn gevestigd in Zwolle. Een aantal medewerkers werkt op kantoor en een aantal werkt in het veld. Zij voeren allen certificerende en toezichhoudende taken uit.

Skal is een stichting. Het bestuur bestaat uit een aantal onafhankelijke leden en een aantal leden afkomstig uit de sectoren die wij certificeren. Wij zijn door het ministerie van Economische Zaken (EZ) aangewezen als enige controleorganisatie in Nederland. Wij zijn onafhankelijk en certificeren biologische bedrijven door te inspecteren, monsters te nemen en toezicht te houden. Wij zijn geen adviesinstantie, promotieorganisatie of belangenbehartiger voor de biologische sector.

Om te garanderen dat wij ons werk onafhankelijk uitvoeren, zijn wij geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie op basis van de EN45011 norm.

OP WELKE WETGEVING IS DE BIOLOGISCHE WETGEVING GEBASEERD?

Certificering is gebaseerd op Europese wetgeving. In het bijzonder verordening 834/2007 en de bijbehorende bepalingen in verordening 889/2008 en verordening 1235/2008 voor de import. In dit informatieblad duiden wij ze samen aan als de "biologische verordening". Daarnaast werken wij volgens de landbouwkwaliteitswet, het landbouwkwaliteitsbesluit 2007 en de landbouwkwaliteitsregeling 2007.

Naast de Europese en Nederlandse wetgeving, zijn er de Skal-reglementen. Deze reglementen gaan over zaken die niet beschreven staan in de wetgeving (bijvoorbeeld het proces tot certificering, de tarieven voor certificering, bepaalde door Skal gehanteerde interpretaties, bezwaarprocedures, etc.). De Europese wetgeving, Nederlandse wetgeving en onze reglementen kunt u nalezen op www.skal.nl.

IS CERTIFICERING IN DE HELE EU GELIJK?

Alle certificatieorganisaties in de EU inspecteren en certificeren aan de hand van dezelfde Europese verordening. Ieder EU land heeft minstens één certificatieorganisatie. Er zijn landen waar meerdere certificatieorganisaties actief zijn.

Dit is een keuze van de afzonderlijke lidstaten. De verschillende certificatieorganisaties wisselen als het nodig is informatie met elkaar uit, bijvoorbeeld over gevonden residuen in een biologisch product.

Daarnaast zijn de meeste Europese certificatieorganisaties lid van de EOCC (European Organic Certifiers Council). De EOCC bespreekt de uniformiteit van inspectie en certificatie.

WELKE BEDRIJVEN VALLEN ONDER DE CERTIFICERINGSPLICHT?

Ieder bedrijf dat biologische producten produceert, verwerkt, verpakt, importeert, verhandelt of opslaat moet hiervoor gecertificeerd zijn. Uitzondering hierop zijn winkels die verpakte producten rechtstreeks aan de eindconsument verkopen. Een winkel mag in dat geval haar eigen merk/ naam niet op het producten (laten) drukken.

WELKE TYPES CERTIFICERING KENNEN WIJ?

Wij hebben onze bedrijven ingedeeld in een aantal categorieën:

- Landbouw: het bedrijf verbouwt landbouwgewassen en/of houdt dieren.
- Bereiding: het bedrijf produceert en/of verwerkt levensmiddelen en diervoeders (inclusief verpakken en etiketteren).
- Import: het bedrijf importeert producten van buiten de EU.
- Eerst geïmporteerde: het bedrijf neemt als eerste geïmporteerde producten (in opdracht van de importeur) in ontvangst.
- Handel onder eigen handelsnaam: het bedrijf verhandelt zelf geproduceerde producten of producten die voor het bedrijf zijn geproduceerd. In de etikettering gebruikt het bedrijf zijn eigen naam.
- Handel niet onder eigen handelsnaam: het bedrijf verhandelt producten die het bedrijf niet zelf heeft geproduceerd. In de etikettering gebruikt het bedrijf niet zijn eigen naam.
- Opslag: het bedrijf slaat producten op van een andere marktdeelnemer.

Naast de bedrijfsindeling, kennen wij een aantal productcertificeringen:

- Biologisch product: een product dat is samengesteld uit één of meerdere ingrediënten, toegestane additieven en technische hulpstoffen.
- Gangbaar product "bereid met" biologische ingrediënten: een product waarvan minimaal één ingrediënt biologisch is.
- Biologische diervoeders: diervoeder dat naast de toegestane hulpstoffen alleen bestaat uit biologische ingrediënten.
- Diervoeders die u in de biologische landbouw mag gebruiken: diervoeder dat naast de toegestane hulpstoffen bestaat uit biologische-, in omschakelings- of gangbare ingrediënten.

2. INFORMATIE OVER CERTIFICERING VAN UW BEDRIJF

WAT IS DE PROCEDURE TOT CERTIFICERING?

Ieder Nederlands bedrijf dat biologische producten wil produceren, verhandelen of opslaan moet zich bij ons registreren. Het proces tot certificering bestaat uit een aantal stappen:

1. Informatie aanvragen: u kunt bij ons een informatiepakket aanvragen. Dit pakket bevat algemene informatie, branchespecifieke informatie en een registratieformulier.
2. Aanmelding: u vult het registratieformulier volledig in en stuurt dit terug.
3. Registratie: zodra wij uw gegevens volledig ontvangen hebben, bevestigen wij uw registratie (bekrachtiging van de certificatieovereenkomst). U krijgt dan ook uw unieke Skalnummer.
4. Toelatingsonderzoek: wij voeren op uw bedrijf een toelatingsonderzoek uit. De inspecteur gaat samen met u na of uw bedrijf aan de voorwaarden voldoet. Hij noteert deze bevindingen in een rapport. Op kantoor beoordelen wij dit rapport.
5. Omschakelingsperiode: afhankelijk van het type bedrijf gaat er een omschakelingsperiode van start. In deze periode moet u aan alle voorwaarden voldoen, maar bent u nog niet gecertificeerd.
6. Certificatie: na het doorlopen van de omschakelingsperiode en bij een positieve beoordeling door de inspecteur ontvangt u een certificaat. Vanaf dat moment kunt u producten als biologisch verkopen. Certificaten zijn zowel digitaal als op papier beschikbaar.

Zolang u nog geen certificaat van Skal heeft, mag u geen verwijzing naar in omschakeling of biologisch maken. Dit geldt ook voor uitbreiding(en) van uw bedrijf.

WAT IS DE PROCEDURE NA CERTIFICERING?

Uw bedrijf blijft onder controle staan. Wij bezoeken uw bedrijf minimaal 1 keer per jaar aangekondigd. Tijdens de inspectie stellen wij vast of uw bedrijf nog steeds aan de voorwaarden voldoet. Behalve de jaarlijkse inspectie voeren wij extra inspecties uit, bijvoorbeeld:

- Flitsinspectie: een onaangekondigde inspectie waarbij de inspecteur één of enkele aspecten controleert.
- Herinspectie: als tijdens een inspectie blijkt dat uw bedrijf op één of meerdere onderdelen niet voldoet, kunnen wij besluiten om op uw kosten een extra inspectie uit te voeren.
- Monstername: steekproefsgewijs controleren wij of uw producten vrij zijn van residuen.
- Gerichte inspectie: de inspecteur controleert de balans tussen biologische verkoop en inkoop.
- Keten inspectie: de inspecteur controleert verschillende bedrijven van een bepaalde keten op een bepaald aspect.
- Hercertificering: een uitgebreide inspectie.

WAT ZIJN UW PLICHTEN?

- U bent altijd verplicht de inspecteur toegang tot uw bedrijf en uw gegevens te geven.

- U begeleidt de inspecteur tijdens zijn bezoek.
- U heeft de plicht om informatie over en wijzigingen in uw bedrijfsvoering op tijd door te geven aan Skal.
- U moet bij twijfel over de biologische status van een (aangekocht) product Skal informeren.
- U moet uw administratie over uw biologische producten minimaal twee jaar bewaren.

AFWIJKINGEN

Wij gaan er vanuit dat u zich houdt aan de voorwaarden waarop u gecertificeerd bent. De inspecteur controleert dit. Als de inspecteur constateert dat u zich niet of onvoldoende aan bepaalde voorwaarden houdt, noteert hij dit. Op kantoor besluiten wij of u een afwijking en/of een sanctie krijgt voor de overtreding.

Wij kennen drie types afwijkingen:

- **Licht:** een kleine afwijking die niet direct invloed heeft op het product.
- **Ernstig:** een ernstige afwijking in het biologische bedrijfsproces waarbij de bio-regelgeving niet is nageleefd. Hoewel het bedrijfsproces verbeterd moet worden, is de bio-status van de producten niet in het geding.
- **Kritiek:** Het product of bedrijfsproces voldoet niet aan de eisen. De basisprincipes van de biologische (landbouw)productie worden geschonden. Het product/ perceel verdient de bio-status niet en wordt gedecertificeerd.
Elke verwijzing naar de biologische productiemethode moet van de betreffende producten verwijderd worden. Bij meerdere kritieke afwijkingen of herhaling van de kritieke afwijking wordt het bio-certificaat van uw bedrijf ingetrokken.

Een kritieke afwijking kent geen herstelperiode, u moet per direct uw werkwijze aanpassen.

U moet iedere afwijking corrigeren. Wij besluiten hoeveel tijd u hier voor krijgt. Als u de afwijking niet of onvoldoende corrigeert, verzwaren wij de afwijking (licht wordt ernstig en ernstig wordt kritiek).

In sommige gevallen besluiten wij dat wij uw certificatie tijdelijk opschorten of intrekken. Dit heeft tot gevolg dat u gedurende een bepaalde periode geen biologische producten kunt leveren. Bij ernstige zaken kunnen wij besluiten u via het tuchtgerecht een strafmaatregel op te laten leggen. U moet hierbij denken aan een berisping, geldboete of een verscherpt toezicht (op uw kosten).

Als er sprake is van fraude (strafrecht), dragen wij de zaak over aan de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA).

Zij onderzoeken de zaak en leggen deze voor aan de Officier van Justitie.

BEZWAAR

Wij werken volgens de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB). Dit betekent dat u bezwaar kunt maken tegen onze besluiten. U moet uw schriftelijke bezwaar binnen 6 weken na ons besluit kenbaar maken bij de commissie bezwaarschriften van Skal.

3. INFORMATIE OVER TEELT VAN GEWASSEN

Voor de teelt van biologische gewassen zijn verschillende voorwaarden opgenomen in de verordening. In dit informatieblad leggen wij u de belangrijkste eisen uit. De voorwaarden voor het houden van vee kunt u teruglezen in het informatieblad "Biologische veehouderij".

OMSCHAKELEN, HOE DOET U DIT?

Voordat u een biologisch perceel, gewas of product heeft, moet u eerst "omschakelen". Dit betekent dat u zich al houdt aan alle biologische regels, maar dat uw percelen dit nog niet zijn. Pas na de vastgestelde periode is uw perceel biologisch.

HOE LANG IS DE OMSCHAKELINGSPERIODE?

De omschakelingsperiode is afhankelijk van het gewas of het gebruik van het perceel:

- Één of tweejarige gewassen: twee jaar
- Overblijvende gewassen (fruitbomen, asperges etc.): drie jaar
- Grasland: twee jaar

In de periode dat uw percelen nog niet biologisch zijn, oogst u wel van deze percelen. U kunt deze oogst op de volgende manier aanduiden:

- zonder verwijzing naar biologisch - de oogst van grasland en gewassen die u tot 12 maanden na de startdatum heeft geoogst.
- "in omschakeling op de biologische landbouw" - de oogst van gewassen, grasland en overblijvende gewassen die u vanaf 12 maanden na de startdatum heeft geoogst.

Zijn uw percelen biologisch, dan mag u uw oogst aanduiden als:

- "biologisch" - gras dat u vanaf 24 maanden na startdatum oogst.
- "biologisch" - de oogst van gewassen die u vanaf 24 maanden na de startdatum heeft gezaaid, geplant of gepoot.
- "biologisch" - de oogst van overblijvende gewassen die u vanaf 36 maanden na de startdatum heeft geoogst.

De aanduidingen "in omschakeling op de biologische landbouw" en "biologisch" mag u alleen gebruiken als deze ook op uw certificaat zijn vermeld.

Kan de omschakelingsperiode korter?

Ja, als u percelen in gebruik heeft van bijvoorbeeld Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, de Provinciale Landschappen of de Waterschappen en de vereiste documentatie kan worden overlegd. Of als het terrein valt onder particulier natuurbeheer gecertificeerd bij de stichting Certificering Subsidieregeling Natuur- en Landschapsbeheer. De verkorting moet u aanvragen bij Skal door de volgende documenten op te sturen:

- een perceelskaart met hierop ingetekend het betreffende perceel. De kaart moet zo duidelijk zijn dat een inspecteur op eigen gelegenheid het perceel kan lokaliseren.
- een kopie van een geldig SNL-certificaat (voor NM, SBB, Provinciale Landschappen en Waterschappen is dit verplicht vanaf 1-1-2019)
- Verklaring van de terreineigenaar dat 1. het perceel minimaal 3 jaar niet behandeld is met kunstmest of gewasbeschermingsmiddelen en

2. Een duidelijke kaart waaruit blijkt over welk perceel de verklaring gaat en 3. in geval van SNL-certificering: het nummer van het SNL-certificaat waaronder het perceel geregistreerd staat.

Tijdens de inspectie moet u aan kunnen tonen dat de betreffende percelen bij u in beheer zijn (pacht/huur/eigendom/..).

WAT ZIJN DE VOORWAARDEN VOOR DE TEELT?

Voor de teelt gelden de volgende voorwaarden:

1. U gebruikt biologisch uitgangsmateriaal. U kunt hiervoor de databank van Naktuinbouw bekijken, www.biodatabase.nl. Op de databank vindt u de indeling van gewassen in 3 categorieën, de Nationale annex:

- Gewassen van categorie 1 zijn biologisch beschikbaar en moet u altijd biologisch gebruiken.
- Voor gewassen van categorie 2 kunt u ontheffing aanvragen als het ras dat u wilt telen niet biologisch te koop is.
- Voor gewassen die op categorie 3 staan geldt een algemene ontheffing. Van deze gewassen is geen biologisch uitgangsmateriaal beschikbaar.

U moet altijd een door ons goedgekeurde ontheffing hebben voor gewassen van categorie 2 voordat u gaat zaaien of poten. Het gangbare uitgangsmateriaal mag nooit ontsmet (behandeld met gewasbeschermingsmiddelen) zijn. Plantgoed (jonge planten opgekweekt uit zaaizaad) moet altijd biologisch zijn.

2. U gebruikt alleen toegestane meststoffen. Ieder biologisch bedrijf dat mest gebruikt moet minimaal 65% A-meststoffen gebruiken. (zie hoofdstuk 8). Bovendien

mag u maximaal 170 kg stikstof per hectare per jaar uit dierlijke mest gebruiken.

3. U past vruchtwisseling toe om de vruchtbaarheid en de biologische activiteit van de bodem in stand te houden of te verhogen. Door middel van vruchtwisseling bestrijdt u ook parasieten, ziekten en onkruiden.

- Voor éénjarige gewassen geldt een vruchtwisselingseis van minimaal één op twee.
- Na een tweejarig gewas teelt u het volgende jaar een ander gewas.
- Voor blijvend grasland geldt de vruchtwisselingseis niet.

De vruchtwisselingseisen voor kasteelt vindt u in de paragraaf over kasteelt.

4. U past teeltmaatregelen toe:

- U kiest voor soorten en rassen die geschikt zijn voor de biologische landbouw.
- U voert mechanische teeltmaatregelen uit (schoffelen, wieden, etc.).
- U maakt gebruik van natuurlijke vijanden van parasieten en beschermt ze.
- U mag onkruid bestrijden door vuur.
- U mag gebruik maken van bodembedekkers. Bodembedekkers mogen niet-afbreekbaar zijn (plastic). Afbreekbaar biofolie mag u gebruiken als u hiervan een certificaat (EN13432-200-12) en een GMO-vrij verklaring heeft. Plantaardige bodembedekkers moeten voldoen aan de biologische regelgeving.

5. Aanvullend op deze maatregelen mag u alleen toegestane

gewasbeschermingsmiddelen gebruiken (zie bijlage II van Verordening 889/2008, bijlage B in deze brochure).

6. Plantversterkers mag u alleen gebruiken als het middel voorkomt op bijlage A of B. Actuele versies vindt u op www.skal.nl.
7. U teelt uw gewassen in de bodem. Er zijn uitzonderingen:
 - Gewassen die u niet in de bodem kunt telen, zoals bijvoorbeeld paddenstoelen.
 - Plantmateriaal mag u op substraat telen als u het inclusief groeimedium verkoopt. Voorbeelden hiervan zijn potplanten, bomen en vaste planten en uit zaad opgekweekte groenteplantjes in perspotjes. Het substraat voor potplanten mag alleen bestaan uit producten die voorkomen op bijlage A.

Wat zijn de voorwaarden voor het gebruik van overige middelen?

- Voor de reiniging en ontsmetting van gebouwen en installaties gebruikt u de toegestane middelen op bijlage B.

Er gelden geen aparte voorschriften voor:

- Gebruik van smeermiddelen en brandstoffen.
- Hulpmaterialen zoals stokken of bindmaterialen.
- Water- of beregeningssystemen zoals kunststof slangen en druppelaars.

Wat zijn de voorwaarden voor vermeerdering voor de biologische teelt?

Zaaizaad of vegetatief teeltmateriaal (bijvoorbeeld pootgoed, stekken en enten) voor de biologische teelt produceert u altijd in biologische grond.

Het zaad of het pootgoed waaruit de moederplant of uitgangsplant groeit mag

gangbaar, niet ontsmet zijn. U hoeft hiervoor geen ontheffing aan te vragen.

WELKE EXTRA REGELS EN MOGELIJKHEDEN ZIJN ER VOOR KASTEELT?

Verkorting van omschakelingsperiode:

Bij kasteelt kunt u in aanmerking komen voor verkorting van de omschakelingsperiode als de bodem vloeistofdicht is afgedekt. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- De afdekking is in tact op het moment van het toelatingsonderzoek/de inspectie.
- U kunt aantonen dat de bodem minimaal twee jaar vloeistofdicht afgedekt is geweest.

Als u verkorting van de omschakelingsperiode krijgt, dan mag u de eerste biologische teelt pas zes maanden na de startdatum beginnen. Dit omdat het microbiologische bodemleven door langdurige afdekking van de bodem op een zeer laag niveau staat. De startdatum voor de omschakeling is het moment waarop u aan Skal doorgeeft dat u de vloeistofdichte afdekking weg haalt (dit is dus altijd nadat de inspecteur de afgedekte bodem heeft gezien).

Tijdens deze zes maanden houdt u zich direct aan alle biologische regels, maar pas na de vastgestelde periode is uw kas biologisch. Alles wat u teelt in deze zes maanden moet u zonder verwijzing naar biologisch verkopen.

Vruchtwisselingseisen voor kasteelt:

- Vruchtwisseling binnen een jaar: als u binnen een jaar twee verschillende gewassen teelt, mag u dit het volgende jaar weer doen. Dit geldt alleen als de hoofdteelt maximaal zeven maanden en de tussenteelt minimaal vijf maanden duurt.

- Vruchtwisseling tussen jaren: als u binnen een jaar dezelfde gewassen teelt of als de hoofdteelt langer duurt dan zeven maanden en de tussenteelt korter dan vijf maanden.
- Meer dan twee teelten in één jaar: u mag twee korte teelten van dezelfde gewassen telen, maar als u in hetzelfde jaar nog meer teelt, dan moeten dit andere gewassen zijn. Bijvoorbeeld twee teelten van gewas A en twee teelten van gewas B. De volgorde kan variëren: AABB, ABBA, ABAB.
- Afhankelijk van de totale teeltduur van hoofdteelt A (maximaal 7 maanden) en tussenteelt B (minimaal 5 maanden) past u vruchtwisseling binnen het jaar of tussen de jaren toe.

VALT HET VERGAREN/ VERZAMELEN VAN EETBARE PLANTEN OOK ONDER DE BIO- REGELGEVING?

Ja, u mag (delen van) eetbare planten verzamelen onder de volgende voorwaarden:

- U heeft een officiële verklaring van Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, de Provinciale Landschappen of de Waterschappen. In deze verklaring staat hoelang de percelen waar u vergaart niet zijn bewerkt met niet toegestane meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen. Dit moet een periode van minimaal drie jaar zijn.
- U beïnvloedt met het vergaren niet de stabiliteit en de instandhouding van de soorten.
- U houdt zich aan de algemene voorschriften voor administratie en inspectie.

WAT ZIJN DE VOORWAARDEN VOOR PADDENSTOELENTEELT?

- Paddenstoelen mag u telen op substraat.
- Substraat moet vanaf het moment van enten onder toezicht staan van Skal.
- U mag geen formaline in de teelt gebruiken. Alleen voor het ontsmetten van cellen mag u dit middel gebruiken.
- Dekaarde die u gebruikt in de champignonenteelt mag alleen bestaan uit producten die voorkomen op bijlage A.
- Biologische champost waarin dierlijke mest is verwerkt moet u op biologische grond afzetten.

Welk substraat mag u gebruiken voor de biologische paddenstoelenteelt?

- Substraat dat gecertificeerd is. Bij elke substraatlevering moet u een verklaring hebben waaruit blijkt dat het voldoet aan de voorwaarden.
- Substraat dat u zelf samenstelt.

Waaruit mag u substraat voor de biologische teelt samenstellen?

- Dierlijke mest van biologische oorsprong. Als dit niet mogelijk is, mag u maximaal 25% (van de totale hoeveelheid substraat) toegestane gangbare dierlijke mest gebruiken.
- Biologische plantaardige producten, bijvoorbeeld stro.
- Niet chemisch behandelde turf.
- Niet chemisch behandeld hout.
- Minerale producten die voorkomen op bijlage A, water en grond.

De producten waaruit het substraat is samengesteld mogen niet genetisch gemodificeerd zijn. U moet dit aantonen door middel van een gentechnologie-vrij verklaring.

4. SCHEIDING TUSSEN GANGBAAR EN BIOLOGISCH

U moet biologische en gangbare productie goed van elkaar scheiden om contaminatie en vermenging te voorkomen. Wij leggen u uit wat wel en wat niet is toegestaan:

- U moet zorgen voor een goede scheiding tussen biologische en gangbare percelen. De scheiding tussen een intensief beheerd gangbaar perceel en een biologisch perceel moet groter zijn dan de scheiding tussen een biologisch perceel en een natuurgebied of percelen van natuurorganisaties. Goede scheidingen van gangbare en biologische percelen kunnen bijvoorbeeld sloten, houtwallen, hagen, bloemenborders en andere bufferzones zijn.
- Parallelteelt is niet toegestaan. Er is parallelteelt als u tegelijkertijd biologische (afzet biologisch of in omschakeling) en niet biologische (afzet gangbaar) gewassen teelt van dezelfde soort.
- Uitzonderingen op het verbod op parallelteelt gelden voor:
 1. Grasland dat u alleen voor beweiding gebruikt (dit geldt voor het biologische grasland)
 2. Blijvende teelten, mits u binnen vijf jaar na startdatum het laatste deel van uw bedrijf omschakelt
 3. Productie van zaaizaad, vegetatief teeltmateriaal (bijvoorbeeld pootgoed) en plantgoed
 4. Landbouwkundig onderzoek
- Op uw biologische bedrijf mag u alleen toegestane productiemiddelen opslaan.
- U moet zorgen voor een goede scheiding bij de teelt, de oogst, de opslag en het transport. U moet voorkomen dat u biologische producten verontreinigt of verwisselt met gangbare producten.
- U gebruikt alleen toegestane reinigingsmiddelen.
- U mag gangbare dieren inscharen op uw biologische percelen. Inscharen mag voor maximaal 7 maanden per jaar. De veebezetting mag niet meer dan 170 kg stikstof per hectare per jaar opleveren (op bedrijfsniveau).

5. ADMINISTRATIE, OPSLAG EN VERVOER

Wij beoordelen uw bedrijf op een aantal manieren. Wij bekijken uw percelen, producten etc. Ook beoordelen wij hoe u uw producten opslaat en vervoert.

Een deel van de inspectie vindt binnen plaats in uw administratie.

WAT MOET U REGISTEREN?

In uw administratie moet u een aantal gegevens vastleggen. U mag hiervoor ook gebruik maken van uw managementsysteem, Biocount etc. Tijdens de inspectie heeft u de gegevens van lopend en vorig kalenderjaar beschikbaar, inclusief bijbehorende onderliggende documenten.

Algemene gegevens:

- Van de aangekochte producten (zoals uitgangsmateriaal, meststoffen, reinigingsmiddelen):
 - de aard (biologisch/in omschakeling/gangbaar)
 - de hoeveelheid
 - het gebruik (bijvoorbeeld op welke percelen)
 - de datum van aankoop of aanvoer
- Verleende ontheffingen
- Gentechnologievrij-verklaringen voor aangevoerde niet biologische ingrediënten en hulpstoffen, afkomstig van levende organismen.
- Ingangscntrole
- Klachtenregistratie: ondanks zorgvuldig handelen kan het gebeuren dat er een klacht ontstaat over één van uw producten. Deze klachten moet u registreren en afhandelen.
- Van de afgevoerde producten: eigen verklaringen, afrekeningen en afleverbewijzen waarop staat:
 - de aard (biologisch/in omschakeling/gangbaar)
 - de hoeveelheid
 - de datum van verkoop
- Als u handelingen (bv. opslag/sorteren) door andere bedrijven laat doen: kopie van een geldig certificaat van dat bedrijf
- Als u producten bereidt of laat bereiden: productspecificaties, processchema's kopie certificaat leveranciersingrediënten.

Voor plantaardige productie:

- Perceelsregistratie/teeltplan van het lopende- en vorige jaar. Als u landbouwtellingsplichtig bent heeft u de Gecombineerde Opgave van RVO.
- Mest:
 - Overzicht aan- en afvoer dierlijke mest (verklaring van herkomst van dierlijke mest)
 - Evt. productie mest eigen dieren (biologisch of gangbaar)
 - Aanvoer/registratie van andere meststoffen
 - Eigen berekening percentage A-meststoffen
- Aanvoer/registratie van gewas-beschermingsmaatregelen
- Oogstgegevens:
 - de aard (biologisch/in omschakeling/gangbaar)
 - datum van oogsten
 - hoeveelheid (afgeleverd) product
 - bestemming van de verkochte landbouwproducten

WAT ZIJN DE VOORWAARDEN VOOR OPSLAG?

Opslag van alleen biologische producten op uw eigen bedrijf of een ander biologisch gecertificeerd bedrijf is toegestaan. Huurt u opslagruimte, dan hoort deze opslagruimte bij uw biologische bedrijf. U meldt deze ruimte zelf aan bij Skal. Een inspecteur neemt de opslagruimte op tijdens een inspectie.

Voor opslag van biologische en gangbare producten verwijzen wij u naar het informatieblad "Vervaardigen en verhandelen van biologische producten".

Zie voor 'opslag van mest bij een intermediair' hoofdstuk 8

WAT ZIJN DE VOORWAARDEN VOOR VERVOER?

U mag bulk producten alleen vervoeren in een gereinigde vrachtwagen. Deze reiniging moet u controleren en registreren. Verpakte producten mag u gezamenlijk met gangbare producten vervoeren.

6. INFORMATIE OVER HET VERWERKEN VAN PRODUCTEN TOT LEVENSMIDDELEN

U mag uw producten verwerken tot levensmiddelen. Als u biologische producten bereidt, moet u kunnen aantonen hoe u dit doet: wat zijn uw zogenaamde bedrijfsproces(sen). Wij leggen u hieronder uit aan welke eisen de bereiding van levensmiddelen en uw bedrijfsprocessen moeten voldoen.

6.1 BEREIDING VAN LEVENSMIDDELEN

Hoe weet u of u een bepaald product mag produceren?

Voor ieder biologisch product dat uw wilt produceren, moet u de productreceptuur indienen bij Skal. Uw receptuur kunt u alleen indienen via het online klantengebied op www.skal.nl.

Wij beoordelen de receptuur. Als de receptuur voldoet aan de voorwaarden, certificeren wij het product en mag u het produceren en met verwijzing naar biologisch verkopen.

Waar moet u aan voldoen?

Om biologische producten te produceren moet u biologische ingrediënten gebruiken. Naast deze agrarische ingrediënten kunt u gebruik maken van enkele toegestane additieven of hulpstoffen.

Wat zijn biologische ingrediënten?

U mag uw eigen gecertificeerde producten gebruiken en u kunt ingrediënten aankopen. Als u ingrediënten bestelt is het van belang om na te gaan of het bedrijf waar u de ingrediënten van koopt, hiervoor is gecertificeerd. Van elke

leverancier moet u een geldige kopie van hun certificaat hebben. Ook moet u minimaal jaarlijks controleren of uw leveranciers nog gecertificeerd zijn.

Zijn additieven toegestaan?

Additieven zijn toevoegingen aan het product die u moet vermelden op het etiket. Voor biologische producten zijn enkele additieven toegestaan. Deze zijn opgenomen in artikel 27 en bijlage VIII, deel A van verordening 889/2008. In deze bijlage is een onderscheid gemaakt tussen:

- Levensmiddelen van plantaardige oorsprong (als minimaal 50% van de agrarische ingrediënten plantaardig is)
- Levensmiddelen van dierlijke oorsprong (als minimaal 50% van de agrarische ingrediënten dierlijk is)

Voor sommige additieven zijn bijzondere voorwaarden opgenomen. U mag de producten alleen gebruiken onder deze voorwaarden.

Zijn technische hulpstoffen toegestaan?

Technische hulpstoffen zijn toevoegingen aan het product die gedurende het productieproces verdwijnen. U hoeft de technische hulpstoffen niet te vermelden als ingrediënt op het etiket. Voor biologische producten zijn enkele technische hulpstoffen toegestaan. Deze zijn opgenomen in artikel 27 en bijlage VIII, deel B van verordening 889/2008.

Voor sommige hulpstoffen zijn bijzondere voorwaarden opgenomen. U mag de producten alleen gebruiken onder deze voorwaarden.

Zijn gangbare ingrediënten in een biologisch product toegestaan?

Ja, een biologische product moet minimaal voor 95% (van de agrarische ingrediënten) uit biologische ingrediënten bestaan. Voor een aantal ingrediënten is vastgesteld dat ze onvoldoende biologisch beschikbaar zijn. Deze ingrediënten zijn opgenomen in bijlage IX van verordening 889/2008. Alleen deze ingrediënten mag u gangbaar gebruiken tot maximaal 5%.

Als u een ander ingrediënt wilt gebruiken dat volgens u onvoldoende biologisch beschikbaar is, kunt u hiervoor rechtstreeks ontheffing aanvragen bij RVO (ministerie EZ, e-mail adres DRbiomport@minInv.nl)

Zijn genetisch gemodificeerde producten toegestaan?

Nee. Als u gangbare ingrediënten, additieven of technische hulpstoffen afkomstig van levende organismen gebruikt, moet u bewijzen dat deze zijn geproduceerd zonder het gebruik van genetische gemodificeerde organismen (zie checklist GGO-vrij produceren bereiding op www.skal.nl onder het kopje formulieren). U moet een GGO-vrij verklaring bij uw leverancier aanvragen en deze in uw administratie bewaren. Een GGO-vrij verklaring mag maximaal één jaar oud zijn.

6.2 BEDRIJFSPROCESSEN

Bedrijfsprocessen, wat zijn dit precies?

U moet aantonen hoe u produceert: wat gebeurt er tijdens het productieproces op uw bedrijf. Uw bedrijfsprocessen bestaan uit de volgende onderdelen:

1. Bedrijfsbeschrijving

U geeft een volledige beschrijving van uw bedrijf. Waar produceert u uw product, waar slaat u het op, etc. Een processchema (schematisch weergave van uw proces) en een plattegrond zijn onderdelen van de bedrijfsbeschrijving.

2. Kwaliteitsplan

In het kwaliteitsplan vermeldt u alle maatregelen die garanderen dat u aan de voorschriften van de verordening voldoet. Onderdeel van het kwaliteitsplan is ook een inventarisatie van de risico's of (biologische) beheerspunten (BBP's).

3. Ingangscontrolle

Als u biologische producten/ ingrediënten ontvangt, moet u een aantal punten controleren:

- Verkoopbenaming van het product: bevat deze een verwijzing naar biologisch
- Naam van de leverancier
- Vestigingsplaats van de leverancier
- Code van de controle organisatie
- Traceerbare code (bijvoorbeeld t.h.t.)
- Of de verpakking gesloten is (als dit van toepassing is)

Deze controle moet u registreren. Dit kunt u op twee manieren doen:

- U registreert uw ingangscontrolle op een apart formulier ingangscontrolle
- U tekent de pakbon af. Als u de pakbon aftekent, moet u een procedure hebben waarin u minimaal deze controlepunten heeft beschreven

Als tijdens de ingangscontrolle blijkt dat er iets niet klopt en u twijfelt aan de biologische status van het product, moet u Skal op de hoogte brengen.

4. Traceerbaarheid

Uw producten moeten altijd traceerbaar zijn. In een procedure moet u vastleggen hoe u de ingrediënten in het eindproduct kunt traceren.

7. INFORMATIE OVER ETIKETTERING/ AANDUIDINGEN

U wilt dat iedereen uw producten herkent als biologisch. Voor deze herkenbaarheid moet u gebruik maken van aanduidingen. Wij leggen u hieronder uit wat u moet doen.

WAT ZIJN AANDUIDINGEN?

Aanduidingen zijn alle verwijzingen naar de biologische productiemethode. Dit zijn:

- de termen biologisch, bio, ekologisch en eko
- overige termen vermeld in de bijlage van de verordening 834/2007
- het Europese biologische keurmerk

HOE MAG U UW IN-OMSCHAKELINGSPRODUCT AANDUIDEN?

U mag onder een aantal voorwaarden plantaardige producten in omschakeling verkopen:

- het is een enkelvoudig product (bijvoorbeeld: gras, kool, peen)
- het product is geogst minimaal 12 maanden na de startdatum
- u moet een verwijzing naar de in omschakelingsstatus maken, bijvoorbeeld door de volgende zin te gebruiken: „in de periode van omschakeling naar de biologische landbouw verkregen product“
- het woord biologisch (in bovenstaande zin) mag u niet in een andere kleur, lettergrootte of lettertype dan de rest van de aanduiding gebruiken
- u mag u geen biologisch keurmerk gebruiken
- u vermeldt het codenummer van Skal, dit is NL-BIO-01

WAAROP VERMELDT U DE AANDUIDINGEN?

Aanduidingen kunt u vermelden op bijvoorbeeld:

1. Eigen verklaring voor bulk producten en dieren (zie voorbeeld in de bijlage)
2. Kassabon of kistkaartje voor onverpakte producten (zie voorbeeld in de bijlage)
3. Etiket/verpakking van voorverpakte producten (zie voorbeeld in de bijlage)

7.1 EIGEN VERKLARING

Deze verklaring stuurt u met het transport van het product (of het dier) mee. U mag de verklaring zelf opstellen, u kunt ook gebruik maken van onze "eigen verklaring". In de verklaringen moet u de volgende aanduidingen gebruiken:

- Uw bedrijfsnaam
- Uw vestigingsplaats
- De productnaam inclusief een verwijzing naar biologisch
- Een merkteken voor de traceerbaarheid
- Het codenummer van Skal.
Dit is NL-BIO-01

7.2 ONVERPAKTE PRODUCTEN

Op producten die u pas op de plaats van verkoop verpakt (bijvoorbeeld vlees, brood), moet u de volgende aanduidingen gebruiken:

- Uw bedrijfsnaam
- Uw vestigingsplaats
- De productnaam inclusief een verwijzing naar biologisch
- Het codenummer van Skal.
Dit is NL-BIO-01

De gegevens mogen op een begeleidend document staan, bijvoorbeeld een kassabon of kistkaartje.

Het is toegestaan om het biologische keurmerk te gebruiken. Als u dit wilt gebruiken, vindt u onder "voorverpakte producten", meer informatie over het gebruik van dit keurmerk.

7.3 VOORVERPAKTE PRODUCTEN

(consumentenverpakking)

Op een verpakking of etiket moet u de volgende aanduidingen gebruiken:

- Uw bedrijfsnaam
- Uw vestigingsplaats
- De productnaam inclusief een verwijzing naar biologisch
- Een merkteken voor de traceerbaarheid
- Het codenummer van Skal. Dit is NL-BIO-01
- Het Europese biologische keurmerk
- De herkomst van de agrarische grondstoffen
 - „naam van het land van herkomst“
 - „EU Landbouw“ als de grondstoffen in de Europese Unie zijn geteeld
 - „niet-EU Landbouw“ als de grondstoffen in derde landen zijn geteeld
 - „EU/niet-EU Landbouw“ als een deel van de grondstoffen in de Europese Unie en een ander deel in een derde land is geteeld
- In de ingrediëntendeclaratie moet u vermelden welke ingrediënten biologisch zijn. U kunt dit per ingrediënt aangeven. U mag ook werken met een asterisk (*), waarbij u verwijst naar de biologische status (bijvoorbeeld *= van biologische oorsprong).

U mag zelf kiezen of u het biologische keurmerk op de voor- of achterkant van een product plaatst. Bij het keurmerk moet u het codenummer van Skal vermelden en direct onder het codenummer de herkomst van de agrarische grondstoffen. Als u het biologische keurmerk meerdere malen op een verpakking gebruikt, hoeft u bij één keurmerk maar het codenummer en de herkomst grondstoffen te vermelden.

Als u uw product door iemand anders laat verkopen, maar op het etiket staan wel uw gegevens vermeld, dan blijft u verantwoordelijk voor het etiket.

Hoe ziet het Europese biologische keurmerk eruit?

Het biologische keurmerk ziet er zo uit:

7.4 AAN WELKE OPMAAK MOET HET EUROPESE BIOLOGISCHE KEURMERK VOLDOEN?

- De kleur van het keurmerk is Green Pantone (n° [376] and Green [50% Cyan + 100 % Yellow]).
- U mag een zwart-wit keurmerk gebruiken als u geen kleuren kunt drukken.
- Het keurmerk moet minimaal 9 mm hoog en 13.5 mm breed zijn. Er is een uitzondering voor zeer kleine verpakkingen: de hoogte moet dan minimaal 6 mm zijn.
- De verhouding van het keurmerk is 1 : 1.5 (hoogte : breedte).

- Als u het keurmerk gebruikt op een gekleurde verpakking waarbij het verschil in kleur klein is mag u een lijn om het keurmerk trekken.
 - Boven en onder het keurmerk mag u een term gebruiken die verwijst naar biologisch.
- bij Stichting EKO-keurmerk en voldoet aan de voorwaarden (info@eko-keurmerk.nl, www.eko-keurmerk.nl).

MAG U ANDERE KEURMERKEN GEBRUIKEN?

Het is toegestaan om het EKO-keurmerk te gebruiken, als u hiervoor een licentie aanvraagt

8. INFORMATIE OVER MESTGEBRUIK

In de biologische landbouw moet u voldoen aan de volgende regels voor mestgebruik:

- U mag maximaal 170 kg stikstof uit dierlijke mest per hectare per jaar gebruiken. Beheert u natuurgronden waarop een officiële beperking ligt voor de hoeveelheid stikstof per hectare? Dan mag u deze natuurgronden niet volledig meerekenen in de stikstofruimte.
- U moet minimaal 65% A-meststoffen gebruiken. Hieronder leggen wij u uit wat A-, B- en C-meststoffen zijn (zie ook bijlage A):

WAT ZIJN A-MESTSTOFFEN?

De volgende meststoffen zijn A-meststoffen:

- Mest van biologisch gecertificeerde dieren (ook van eigen bedrijf).

Let op; zolang uw dieren nog in omschakeling zijn, mag u de mest alleen voor eigen gebruik meetellen als A-meststof.

- Aangevoerde biologische compost gemaakt van biologisch plantaardig materiaal.
- Aangevoerde niet-biologische groencompost, gemaakt van berm maaisel en snoeiafval.
- Aangevoerde luzernekorrels afkomstig van een biologisch bedrijf.
- Pluimveemestkorrels rechtstreeks afkomstig van een biologisch bedrijf. Het pluimveebedrijf moet aan de volgende voorwaarden voldoen:
 - de biologische mest moet gescheiden worden verwerkt tot korrel (geen vermenging mogelijk)
 - er moet een overeenkomst zijn met de verwerker

- in de administratie moet de geleverde hoeveelheid mest en de ontvangen korrels bekend zijn
- in de administratie moet de hoeveelheid geleverde korrels aan de afnemers bekend zijn
- Champost van een biologisch bedrijf. Het stikstofgehalte is 8,2 kg per ton (4,1 uit mest en 4,1 uit overige ingrediënten). Champignonbedrijven moeten biologische champost waarin dierlijke mest is verwerkt op biologische grond afzetten.
- Digestaat bestaat meestal voor 50% uit dierlijke mest en voor 50% uit co-producten. Als de dierlijke mest alleen van biologisch gecertificeerde dieren afkomstig is en de co-producten zijn toegestaan volgens bijlage A, dan mag u de digestaat voor 50% meetellen als A-meststof. Zijn de co-producten ook (deels) aantoonbaar biologisch? Dan mag u het biologische deel van de co-producten ook meerekenen als A-meststof.

WAT ZIJN B-MESTSTOFFEN?

Onder B-meststoffen vallen:

- Producten van Bijlage A van Verordening 889/2008.
- De volgende gangbare mestsoorten: rundvee-, geiten-, schapen- en paardenmest. Voorwaarde is wel dat deze dieren de beschikking hebben over weidegang/uitloop of een deels dichte vloer. Mest van vleeskalveren en vaste mest van scharrelvarkens is ook alleen toegestaan als B-meststof onder bovenstaande voorwaarde.

- Digestaat waarvan de dierlijke mest (gedeeltelijk) uit niet biologische mest, maar wel uit toegestane mest bestaat, telt in zijn geheel mee als B-meststof.

Een uitgebreide lijst met A- en B-meststoffen kunt u bekijken op onze website, onder het kopje biologische mestregels.

WAT ZIJN C-MESTSTOFFEN?

Overige meststoffen vallen onder de categorie C-meststoffen. Deze meststoffen mag u niet gebruiken. Voorbeelden hiervan:

- Meststoffen die niet voorkomen op bijlage A
- Meststoffen waarvoor voldoende biologische mest is, zoals pluimveemest
- Kippenmestkorrels die niet voldoen aan de voorwaarden
- Gangbare champost

OPSLAG VAN MEST BIJ EEN INTERMEDIAIR

Het is vanaf augustus 2015 toegestaan om biologische mest op te slaan bij een intermediair. Deze regeling is vooralsnog mogelijk tot 31 december 2018. Aan de regeling zitten verschillende administratieve eisen. De documenten hiervoor vindt u op www.skal.nl, onder 'formulieren'.

Veehouders die hiervan gebruik willen maken, moeten Skal betalen voor haar toezicht op de intermediair. De intermediair moet door de NVWA erkend zijn. Let op: als veehouder blijft u ervoor verantwoordelijk dat uw biologische mest op biologische grond wordt afgezet.

IS ONTHEFFING MOGELIJK?

Alleen in zeer uitzonderlijke gevallen kunt u ontheffing aanvragen voor het percentage A-

meststoffen. Neemt u hierover contact op met Skal.

WAT MOET U AAN DE INSPECTEUR LATEN ZIEN?

De volgende gegevens moet u klaar leggen voor de inspecteur:

- Overzichten van ontvangen en afgevoerde dierlijke mest uit mijn.rvo.nl
- Een overzicht waarop u aangeeft wat biologische en wat gangbare mest is. Dit kunt u bijvoorbeeld aangeven op het overzicht van ontvangen en afgevoerde dierlijke mest uit mijn.rvo.nl.
- Alle bijbehorende VDM's (Vervoersbewijzen Dierlijk Mest), op volgorde van het gebruikte overzicht.
- Inge vulde eigen verklaring (bijvoorbeeld verklaring van herkomst van dierlijke mest), gekoppeld aan de bijbehorende VDM. De inspecteur moet een duidelijke koppeling kunnen maken tussen de eigen verklaring en de VDM.
- Analyserapporten mest, logisch gerangschikt.
- Overzicht aanvoer overige meststoffen van leveranciers.
- Een eigen berekening van het percentage A-meststoffen en het percentage afgevoerde biologische mest op biologische grond. Hiervoor kunt u gebruik maken van het exceldocument "rekenhulp A-meststoffen" van onze website, www.skal.nl onder het kopje biologische mestregels.

Disclaimer:

De regelgeving verandert regelmatig. Voor actuele informatie kunt u op onze website altijd de juiste versie van de verordening, reglementen en informatiebladen vinden.

Dit informatieblad is geschreven door:

Skal > **BIO CONTROLE**

Dr. Klinkertweg 28a < Postbus 384 < 8000 AJ Zwolle
T 038-4268110 < F 038-4268182 < E landbouw@skal.nl < I www.skal.nl

BIJLAGE A: Lijst met A en B meststoffen

Deze lijst is gebaseerd op Bijlage I van Verordening 889/2008 en de Nederlandse herziene invulling van het biologische mestbeleid. Voor de officiële bijlage I verwijzen wij u naar onze website: www.skal.nl/wet-en-regelgeving/europees

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie,
A	dierlijke mest van biologische gecertificeerde dieren		Ook pluimveemest van biologisch gecertificeerde dieren valt onder de A-meststoffen.
A	organisch materiaal, bij voorkeur gecomposteerd, van biologische productie		Zie art. 12 lid 1 onderdeel b van Vo. 834/2007 Niet in officiële Bijlage 1 van Vo. 889/2008
B	Stalmest (=vaste mest)	Product, bestaande uit een mengsel van dierlijke mest en plantaardig materiaal (strooisel). Het product mag niet afkomstig zijn van niet-grondgebonden veehouderijen.	Varkens: Niet-biologische, vaste varkensmest is toegestaan als de varkens op stro worden gehouden. Deze mest mag u beschouwen als B-meststof. Pluimvee: Er is voldoende biologische pluimveemest beschikbaar. Niet-biologische pluimveemest mag u niet in de biologische sector gebruiken. Deze mest valt onder de C-meststoffen. Dit geldt ook voor mest van scharrel- of vrije uitloopssystemen.

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie,
B	Gecomposteerde dierlijke mest, met inbegrip van gecomposteerde stalmest	Het product mag niet afkomstig zijn van niet-grondgebonden veehouderijen.	Pluimvee: Er is voldoende biologische pluimveemest beschikbaar. Niet-biologische pluimveemest mag u niet in de biologische sector gebruiken. Deze mest valt onder de C-meststoffen. Dit geldt ook voor mest van scharrel- of vrije uitloopssystemen.
B	Rundveedrijfmest van melkvee	Mag u gebruiken na gecontroleerde vergisting en/of adequate verdunning Het product mag niet afkomstig zijn van niet-grondgebonden veehouderijen.	
B	Gecomposteerd of vergist huishoudelijk afval	Product op basis van aan de bron gescheiden huishoudelijk afval dat is gecomposteerd of anaëroob is vergist voor de productie van biogas. Alleen huishoudelijk afval van plantaardige en dierlijke oorsprong. Alleen als het is geproduceerd in een door de lidstaat aanvaard gesloten en gecontroleerd verzamelsysteem. Maximumconcentratie in mg/kg droge stof: cadmium: 0,7; koper: 70; nikkel: 25; lood: 45; zink: 200; kwik: 0,4; chroom (totaal): 70; chroom (VI): 0 (*)	
B	Turf	Mag u alleen gebruiken voor tuinbouw (groenteteelt, sierteelt, boomteelt, boomkwekerij).	

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie,
B	Paddenstoelensubstraatafval	Het oorspronkelijke substraat mag alleen producten bevatten die in deze bijlage voorkomen.	
B	Wormencompost en uitwerpselen van insecten		
B	Guano		
A	Gecomposteerd plantaardig materiaal (groencompost)	Product op basis van mengsels van plantaardig materiaal dat is gecomposteerd.	Groencompost mag u beschouwen als A meststof, mits de groencompost alleen bestaat uit bermmaaisel en snoeiafval. Bij voorkeur met het branchekeurmerk Keucompost. Toevoegingen van gecomposteerd of vergist huishoudelijk afval of andere reststoffen zijn niet toegestaan.
B	Vergist mengsel van plantaardig materiaal	Product op basis van mengsels van plantaardig materiaal dat anaëroob is vergist voor de productie van biogas	
	Biogasdigestaat dat dierlijke bijproducten bevat die zijn co-vergist met materiaal van plantaardige of dierlijke oorsprong als opgenomen in deze bijlage		De Skal-voorwaarden voor vergisters en digestaat vindt u op onze website http://www.skal.nl/assets/Landbouw-/digestaat.pdf .

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie,
B	De onderstaande producten of bijproducten van dierlijke oorsprong: - bloedmeel - hoefmeel - hoornmeel - beendermeel of ontlijmd beendermeel - vismeel - vleesmeel - verenmeel, haarmeel en chiquetmeel - wol - pels - haren - zuivelproducten - gehydrolyseerde eiwitten	Voor pels: maximumconcentratie chroom (VI): niet detecteerbaar Voor gehydrolyseerde eiwitten: niet van toepassing op de eetbare delen van het gewas Vanaf 2015 is het toegestaan om biologisch gecertificeerde reststromen (bv biologische verenmeel) als A-meststof te gebruiken. De reststroom moet wel gecertificeerd zijn door een private certificeringsorganisatie. Skal certificeert zelf geen reststromen, tenzij dit biologisch veevoer betreft. NB gecertificeerde verenmeel is nog niet beschikbaar.	
B	Producten en bijproducten van plant aardige oorsprong voor bemesting	Voorbeelden: meel van koeken van ollehoudende zaden, cacaodoppen, moutkiemen	
B	Zeewier en zeewierproducten	Uitsluitend verkregen door: i. fysische behandeling met inbegrip van dehydratatie, bevriezing en vermaling ii. extractie met water of met zure en/of basische waterige oplossingen iii. gisting	
B	Zaagsel en schaafsel	Van hout dat na de kap niet chemisch is behandeld.	
A	Gecomposteerde boomschors	Van hout dat na de kap niet chemisch is behandeld.	Valt onder de definitie van groencompost.
B	Houtas	Van hout dat na de kap niet chemisch is behandeld.	
B	Vinasse en vinasse-extracten	Met uitsluiting van ammoniakhoudende vinasse.	

Lijst met overige toegestane meststoffen

Deze lijst bevat de meststoffen die geen stikstofbron zijn en die u dus niet hoeft mee te nemen in de berekening van het percentage A-meststoffen.

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie als vastgesteld door de expertgroep mest
	Zacht natuurlijk fosfaat	Product omschreven in punt 7 van bijlage IA.2 bij Verordening (EG) nr. 2003/2003 van het Europese Parlement en de Raad ¹ inzake meststoffen. Cadmiumgehalte ten hoogste 90 mg/kg P ₂ O ₅ .	Geen stikstofbron.
	Aluminiumcalciumfosfaat	Product omschreven in punt 6 van bijlage IA.2 bij Verordening (EG) nr. 2003/2003. Cadmiumgehalte ten hoogste 90 mg/kg P ₂ O ₅ . Mag alleen worden gebruikt op basische gronden (pH>7,5).	Geen stikstofbron.
	Fosfaatslakken	Product omschreven in punt 1 van bijlage IA.2 bij Verordening (EG) nr. 2003/2003.	Geen stikstofbron.
	Ruw kalizout of kainiet	Product omschreven in punt 1 van bijlage IA.3 bij Verordening (EG) nr. 2003/2003.	Geen stikstofbron.
	Kaliumsulfaat dat mogelijk magnesiumzout bevat	Door een fysisch extractieproces uit ruw kalizout verkregen product, dat mogelijk ook magnesiumzouten bevat.	Geen stikstofbron.

¹ PB L 304 van 21.11.2003, blz. 1.

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie als vastgesteld door de expertgroep mest
	Calciumcarbonaat (krijt, mergel, gemalen kalksteenrots, kalkwier, fosfaathoudend krijt)	Uitsluitend van natuurlijke oorsprong	Geen stikstofbron.
	Calcium- en magnesiumcarbonaat	Uitsluitend van natuurlijke oorsprong (bijvoorbeeld: magnesiumhoudend krijt, gemalen magnesiumhoudende kalksteenrots)	Geen stikstofbron.
	Magnesiumsulfaat (kieseriet)	Uitsluitend van natuurlijke oorsprong.	Geen stikstofbron.
	Calciumchloride-oplossing	Bladbehandeling bij appelbomen, nadat calciumgebrek is aangetoond.	Geen stikstofbron.
	Calciumsulfaat (gips)	Product omschreven in punt 1 van bijlage I,D bij Verordening (EG) nr. 2003/2003. Uitsluitend van natuurlijke oorsprong.	Geen stikstofbron.
	Industriekalk afkomstig van de suikerproductie	Bijproduct van de suikerproductie op basis van suikerbieten	Geen stikstofbron.
	Industriekalk afkomstig van vacuümproductie van zout	Bijproduct van vacuümproductie van zout, verkregen uit kalksteen uit de bergen.	Geen stikstofbron.
	Vrij zwavel	Product omschreven in bijlage ID.3 bij Verordening (EG) nr. 2003/2003.	Geen stikstofbron.
	Spoorelementen	Anorganische micronutriënten als opgenomen in deel E van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 2003/2003.	Geen stikstofbron.
	Natriumchloride	Uitsluitend steenzout.	Geen stikstofbron.
	Steenmeel en klei		Geen stikstofbron.
	Leonardiet (ruw organisch sediment dat rijk is aan humuszuren)	Alleen indien verkregen als bijproduct van mijnactiviteiten	

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie als vastgesteld door de expertgroep mest
	Chitine (polysacharide verkregen uit de schaal van schaaldieren)	Alleen indien afkomstig uit de duurzame exploitatie van visbestanden, als gedefinieerd in artikel 3, punt e), van Verordening (EG) nr. 2371/2002 van de Raad (4), of uit de biologische aquacultuur	
	Uit zoetwaterlichamen afkomstig organisch rijk sediment dat wordt gevormd in een zuurstofvrije omgeving (bv. sapropelium)	<ul style="list-style-type: none"> - Alleen organische sedimenten die bijproducten van het beheer van zoetwaterlichamen zijn of zijn geëxtraheerd uit voormalige zoetwatergebieden. - Het aquatische systeem dient zo weinig mogelijk gevolgen van de extractie te ondervinden. - Alleen sedimenten afkomstig van bronnen die vrij zijn van verontreiniging door pesticiden, persistente organische verontreinigende stoffen en op petroleum lijkende stoffen. - Maximumconcentratie in mg/kg droge stof: cadmium: 0,7; koper: 70; nikkel: 25; lood: 45; zink: 200; kwik: 0,4; chroom (totaal): 70; chroom (VI): niet detecteerbaar 	

Bijlage B
Pesticiden – gewasbeschermingsmiddelen

Deze lijst is gebaseerd op bijlage II van Verordening 889/2008. Voor de officiële EU-bijlage verwijzen wij u naar onze website.

Let op: stoffen voorzien van een **sterretje*** zijn voorzover bekend in Nederland niet toegelaten als gewasbeschermingsmiddel (aparte wetgeving).

1 Stoffen van plantaardige of van dierlijke oorsprong

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
Azadirachtine, geëxtraheerd uit <i>Azadirachta indica</i> (neemboom)	Insecticide
Bijenwas	Afdekkingsmiddel voor snoeiwonden
Gehydrolyseerde eiwitten (met uitzondering van gelatine)*	Lokmiddel, uitsluitend in het kader van toegestane toepassingen gecombineerd met andere geschikte producten van deze lijst
Lecithine	Fungicide
Plantaardige oliën	Insecticide, acaricide, fungicide en kiemvertragend middel. (Producten als gespecificeerd in de bijlage bij uitvoeringsverordening nr 540/2011 van de commissie)
Pyrethrine, geëxtraheerd uit <i>Chrysanthemum cinerariaefolium</i>	Insecticide
Kwassia* , geëxtraheerd uit <i>Quassia amara</i>	Insecticide, afweermiddel

2 Micro-organismen voor biologische bestrijding van ziekten en plagen

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
Micro-organismen	Producten als gespecificeerd in de bijlage bij uitvoeringsverordening EU nr 540/2011 en niet afkomstig van GGO's

3 Door micro-organismen geproduceerde stoffen

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
Spinosad	Insecticide; alleen wanneer maatregelen worden genomen om het risico van parasitoïden en het risico van resistentie-ontwikkeling zo gering mogelijk te houden.

4 Alleen in vallen en/of verstuivers te gebruiken stoffen

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
Feromonen	Lokmiddel; ontregelaars van sexueel gedrag, alleen in vallen en verstuivers.
Pyrethrumderivaten (alleen deltamethrine en lambdacyhalothrine)	Insecticide, alleen in vallen met specifieke lokmiddelen; uitsluitend ter bestrijding van <i>Batrocera oleae</i> en <i>Ceratitis capitata</i> Wied

5 Aan de oppervlakte tussen de planten te dispergeren bereidingen

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
IJzerfosfaat (ijzertrifosfaat)	Molluscide

6 Andere stoffen die traditioneel in de biologische landbouw worden gebruikt

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
Koper* in de vorm van koperhydroxide, koperoxychloride, tribasisch kopersulfaat, koperoxyide, Bordeauxse pap	Fungicide Tot 6 kg per hectare per jaar Voor blijvende teelten mogen de lidstaten, in afwijking van de vorige alinea, dit maximum van 6 kg in een bepaald jaar overschrijden mits de gemiddelde gedurende vijf jaar (dat jaar en de vier vorige) gebruikte hoeveelheid niet groter is dan 6 kg
Ethyleen	Narijping van bananen, kiwi's en kaki's; narijping van citrusvruchten, uitsluitend als deel van een strategie om door fruitvliegen veroorzaakte schade te voorkomen; bloei-inductie van ananas; het tegengaan van scheutvorming bij aardappelen en uien. De stof mag alleen binnen in een gebouw worden gebruikt voor gebruik als groeiregulator. Toelatingen moeten worden beperkt tot professionele gebruikers.
Kaliumzout van vetzuur (zachte zeep)	Insecticide
Californische pap (calciumpolysulfide)*	
Paraffineolie	Insecticide, acaricide Producten als gespecificeerd in de bijlage bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 540/2011 (nummers 294 en 295)
Kwartzand	Afweermiddel
Zwavel	Fungicide, acaricide, afweermiddel

Op geur gebaseerde afweermiddelen van dierlijke of van plantaardige oorsprong/schapenvet*	-Afweermiddel -Alleen op niet-eetbare delen van het gewas en indien het gewasmateriaal niet wordt ingeslikt door schapen of geiten -Producten als gespecificeerd in de bijlage bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 540/2011 (nummer 249)
---	--

7 Andere stoffen

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
Aluminiumsilicaat (kaolien)	afweermiddel
Calciumhydroxide	Fungicide; enkel bij fruitbomen, ook in kwekerijen, voor de bestrijding van <i>Nectria galligena</i>
Laminarine	Uitlokker van zelfverdedigingsmechanismen van het gewas Kelp moet hetzij biologisch worden geteeld overeenkomstig artikel 6 quinquies of duurzaam worden geoogst overeenkomstig artikel 6 quater.
Kaliumbicarbonaat	Fungicide en insecticide

Bijlage III. als bedoeld in artikel 8a van de Landbouwkwaliteitsregeling 2007

Producten voor de reiniging en de ontsmetting van gebouwen en installaties voor de plantaardige productie:

PRODUCTEN	BEPERKINGEN
KALIUM- EN NATRIUMZEEP	
WATER EN STOOM	
KALKMELK	
KALK	
ONGEBLUSTE KALK	
NATRIUMHYPOCHLORIET	
BIJTENDE SODA	
BIJTENDE POTAS	
WATERSTOFPEROXIDE	
NATUURLIJKE PLANTENEXTRACTEN	
CITROENZUUR, PERAZIJNZUUR, MIERENZUUR, MELKZUUR, OXAALZUUR EN AZIJNZUUR	
ALCOHOL	
SALPETERZUUR	ALLEEN VOOR DE REINIGING VAN DRUPPELAARS IN KASSEN
FORMALDEHYDE	ALLEEN BIJ HET ONTSMETTEN VAN ENTRUIMTEN VOOR PADDESTOELEN
NATRIUMCARBONAAT	
CHLORAMINE-T	
SULFIET	ALLEEN VOOR HET REINIGEN VAN PLUKGEREEDSCHAP EN OPSLAGRUIMTE VOOR DRUIVEN
FLUORVERBINDINGEN	ALLEEN VOOR DE REINIGING VAN GLAS IN LEGE KASSEN
MIDDELEN DIE DOOR DE PLANTENZIEKTEKUNDIGE DIENST ZIJN VERPLICHT VOOR DE REINIGING VAN PRODUCTIELOCATIES IN GEVAL VAN BESMETTING MET QUARANTAINORGANISMEN	

<p>Eigen verklaring</p> <p>Document voor biologische en in-omschakelingsproducten (artikel 31 van verordening 889/2008)</p> <p>Alleen voor gebruik in Nederland</p>
--

Leverancier (=Skal geregistreeerde)	
Naam	
Adres	
Skalnummer	
Codenummer Skal	NL-BIO-01

Verzender (indien verschillend van leverancier)	
Naam	
Adres	
Skalnummer	

Afemer	
Naam	
Adres	
Skalnummer (eventueel)	

Ontvanger (indien verschillend van afemer)	
Naam	
Adres	
Skalnummer (eventueel)	

Product	
Categorie (slechts één categorie kan aangekruist zijn)	
☐ biologisch product	
☐ in de periode van omschakeling naar de biologische landbouw verkregen product	
Naam	
Merktekens (nummers die de partij identificeren) (3)	
Aantal/ hoeveelheid	
Gewicht/ volume	
Nummer vrachtbrief of CMR	

Verklaring		
Hierbij verklaart de leverancier dat hij verantwoordelijk is voor de vermelde partij en dat deze partij voldoet aan voorwaarden zoals vastgelegd in Verordening 834/2007 en Verordening 889/2008 of in de Skal-Normen.		
Plaats	Datum	Handtekening leverancier

VOORBEELD ETIKET**Biologische vruchtenyoghurt**

Ten minste houdbaar tot: 01-12-2014

NL-BIO-01

EU Landbouw

Ingrediënten: melk*, zuursel en vruchtenmengsel*

*=van biologische oorsprong

Zuivelboerderij X

Apeldoorn

VOORBEELD KISTKAARTJE

Dit is verplicht:

<p>Fruitteelbedrijf X Amersfoort</p> <p>Biologische appels NL-BIO-01</p>
--

Dit is gewenst:

1.3

INFORMATIEBLAD

BIOLOGISCHE VEEHOUDERIJ

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	5
1. ALGEMENE INFORMATIE OVER CERTIFICERING	6
2. INFORMATIE OVER CERTIFICERING VAN UW BEDRIJF	8
3. INFORMATIE OVER VEEHOUDERIJ	10
3.1 EISEN VOOR GRASLAND EN GEWASSEN	10
3.2 EISEN VOOR DIEREN ALGEMEEN	13
3.3 SPECIFIEKE EISEN VOOR PLUIMVEE	17
3.4 SPECIFIEKE EISEN VOOR RUNDVEE (EN PAARDEN)	21
3.5 SPECIFIEKE EISEN VOOR VARKENS	23
3.6 SPECIFIEKE EISEN VOOR SCHAPEN EN GEITEN	26
4. SCHEIDING TUSSEN GANGBAAR EN BIOLOGISCH	27
5. ADMINISTRATIE, OPSLAG EN VERVOER	28
6. INFORMATIE OVER HET VERWERKEN VAN PRODUCTEN TOT LEVENSMIDDELEN	30
6.1 BEREIDING VAN LEVENSMIDDELEN	30
6.2 BEDRIJFSPROCESSEN	32
7. INFORMATIE OVER ETIKETTERING/ AANDUIDINGEN	33
8. INFORMATIE OVER MESTGEBRUIK	36

INLEIDING

U wilt biologisch gaan werken, maar wat moet u nu doen? Deze vraag krijgen wij regelmatig. Daarom hebben wij de voorwaarden voor biologisch produceren in dit informatieblad voor u uitgewerkt.

In hoofdstuk 1 leest u belangrijke achtergrondinformatie over wat biologisch is en aan welke wetgeving biologische productie moet voldoen. Hoofdstuk 2 geeft informatie over de certificering van uw bedrijf. In hoofdstuk 3 bespreken wij de regelgeving die geldt voor de veehouderij. De eisen voor de scheiding tussen gangbare en biologische productie vindt u in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 gaat over de administratie, de opslag en het vervoer. In hoofdstuk 6 vindt u informatie over het verwerken van producten tot levensmiddelen.

Het is van belang dat uw klant een biologisch product kan herkennen. Voor deze herkenbaarheid moet u gebruik maken van aanduidingen, zoals keurmerken en benaming. De regels rondom deze aanduidingen staan in hoofdstuk 7.

Tenslotte vindt u uitgebreide informatie over het gebruik van mest in hoofdstuk 8.

1. ALGEMENE INFORMATIE OVER CERTIFICERING

WAT IS BIOLOGISCH?

Een product, perceel of dier is biologisch als het is gecertificeerd volgens de geldende regelgeving. Certificeren kan alleen als het product (en de hele keten ervoor), perceel of dier onder controle staat. Skal certificeert alle biologische productie in Nederland. Alle overige niet gecertificeerde producten, percelen of dieren noemen wij in het informatieblad gangbaar.

WIE IS SKAL?

Stichting Skal Biocontrole is dé certificatieorganisatie voor biologische producten in Nederland. Skal Biocontrole zet zich in voor de aantoonbare betrouwbaarheid van biologische producten. Bent u door Skal gecertificeerd, dan kunt u aan uw klanten en afnemers aantonen dat u biologisch produceert. Wij zijn gevestigd in Zwolle. Een aantal medewerkers werkt op kantoor en een aantal werkt in het veld. Zij voeren allen certificerende en toezichthoudende taken uit.

Skal is een stichting. Het bestuur bestaat uit een aantal onafhankelijke leden en een aantal leden afkomstig uit de sectoren die wij certificeren. Wij zijn door het ministerie van Economische Zaken (EZ) aangewezen als enige controleorganisatie in Nederland. Wij zijn onafhankelijk en certificeren biologische bedrijven door te inspecteren, monsters te nemen en toezicht te houden. Wij zijn geen adviesinstantie, promotieorganisatie of belangenbehartiger voor de biologische sector.

Om te garanderen dat wij ons werk onafhankelijk uitvoeren, zijn wij geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie op basis van de EN45011 norm.

OP WELKE WETGEVING IS DE BIOLOGISCHE WETGEVING GEBASEERD?

Certificering is gebaseerd op Europese wetgeving. In het bijzonder verordening 834/2007 en de bijbehorende bepalingen in verordening 889/2008 en verordening 1235/2008 voor de import. In dit informatieblad duiden wij ze samen aan als de "biologische verordening". Daarnaast werken wij volgens de landbouwkwaliteitswet, het landbouwkwaliteitsbesluit 2007 en de landbouwkwaliteitsregeling 2007.

Naast de Europese en Nederlandse wetgeving, zijn er de Skal-reglementen. Deze reglementen gaan over zaken die niet beschreven staan in de wetgeving (bijvoorbeeld het proces tot certificering, de tarieven voor certificering, bepaalde door Skal gehanteerde interpretaties, bezwaarprocedures, etc.). De Europese wetgeving, Nederlandse wetgeving en onze reglementen kunt u nalezen op www.skal.nl.

IS CERTIFICERING IN DE HELE EU GELIJK?

Alle certificatieorganisaties in de EU inspecteren en certificeren aan de hand van dezelfde Europese verordening, Ieder EU land heeft minstens één certificatieorganisatie. Er zijn landen waar meerdere certificatieorganisaties actief zijn.

Dit is een keuze van de afzonderlijke lidstaten. De verschillende certificatieorganisaties wisselen als het nodig is informatie met elkaar uit, bijvoorbeeld over gevonden residuen in een biologisch product.

Daarnaast zijn de meeste Europese certificatieorganisaties lid van de EOCC (European Organic Certifiers Council). De EOCC bespreekt de uniformiteit van inspectie en certificatie.

WELKE BEDRIJVEN VALLEN ONDER DE CERTIFICERINGSPLICHT?

Ieder bedrijf dat biologische producten produceert, verwerkt, verpakt, importeert, verhandelt of opslaat moet hiervoor gecertificeerd zijn. Uitzondering hierop zijn winkels die verpakte producten rechtstreeks aan de eindconsument verkopen. Een winkel mag in dat geval haar eigen merk/ naam niet op het producten (laten) drukken.

WELKE TYPES CERTIFICERING KENNEN WIJ?

Wij hebben onze bedrijven ingedeeld in een aantal categorieën:

- Landbouw: het bedrijf verbouwt landbouwgewassen en/of houdt dieren.
- Bereiding: het bedrijf produceert en/of verwerkt levensmiddelen en diervoeders (inclusief verpakken en etiketteren).
- Import: het bedrijf importeert producten van buiten de EU.
- Eerst geadresseerde: het bedrijf neemt als eerste geïmporteerde producten (in opdracht van de importeur) in ontvangst.
- Handel onder eigen handelsnaam: het bedrijf verhandelt zelf geproduceerde producten of producten die voor het bedrijf zijn geproduceerd. In de etikettering gebruikt het bedrijf zijn eigen naam.
- Handel niet onder eigen handelsnaam: het bedrijf verhandelt producten die het bedrijf niet zelf heeft geproduceerd. In de etikettering gebruikt het bedrijf niet zijn eigen naam.
- Opslag: het bedrijf slaat producten op van een andere marktdeelnemer.

Naast de bedrijfsindeling, kennen wij een aantal productcertificeringen:

- Biologisch product: een product dat is samengesteld uit één of meerdere ingrediënten, toegestane additieven en technische hulpstoffen.
- Gangbaar product "bereid met" biologische ingrediënten: een product waarvan minimaal één ingrediënt biologisch is.
- Biologische diervoeders: diervoeder dat naast de toegestane hulpstoffen alleen bestaat uit biologische ingrediënten.
- Diervoeders die u in de biologische landbouw mag gebruiken: diervoeder dat naast de toegestane hulpstoffen bestaat uit biologische-, in omschakelings- of gangbare ingrediënten.

2. INFORMATIE OVER CERTIFICERING VAN UW BEDRIJF

WAT IS DE PROCEDURE TOT CERTIFICERING?

Ieder Nederlands bedrijf dat biologische producten wil produceren, verhandelen of opslaan moet zich bij ons registreren. Het proces tot certificering bestaat uit een aantal stappen:

- Informatie aanvragen: u kunt bij ons een informatiepakket aanvragen. Dit pakket bevat algemene informatie, branchespecifieke informatie en een registratieformulier.
- Aanmelding: u vult het registratieformulier volledig in en stuurt dit terug.
- Registratie: zodra wij uw gegevens volledig ontvangen hebben, bevestigen wij uw registratie (bekrachtiging van de certificatieovereenkomst). U krijgt dan ook uw unieke Skalnummer.
- Toelatingsonderzoek: wij voeren op uw bedrijf een toelatingsonderzoek uit. De inspecteur gaat samen met u na of uw bedrijf aan de voorwaarden voldoet. Hij noteert deze bevindingen in een rapport. Op kantoor beoordelen wij dit rapport.
- Omschakelingsperiode: afhankelijk van het type bedrijf gaat er een omschakelingsperiode van start. In deze periode moet u aan alle voorwaarden voldoen, maar bent u nog niet gecertificeerd.
- Certificatie: na het doorlopen van de omschakelingsperiode en bij een positieve beoordeling door de inspecteur ontvangt u een certificaat. Vanaf dat moment kunt u producten als biologisch verkopen. Certificaten zijn zowel digitaal als op papier beschikbaar.
- Zolang u nog geen certificaat van Skal heeft, mag u geen verwijzing naar in omschakeling of biologisch maken. Dit geldt ook voor uitbreiding(en) van uw bedrijf.

WAT IS DE PROCEDURE NA CERTIFICERING?

Uw bedrijf blijft onder controle staan. Wij bezoeken uw bedrijf minimaal 1 keer per jaar aangekondigd. Tijdens de inspectie stellen wij vast of uw bedrijf nog steeds aan de voorwaarden voldoet. Behalve de jaarlijkse inspectie voeren wij extra inspecties uit, bijvoorbeeld:

- Flitsinspectie: een onaangekondigde inspectie waarbij de inspecteur één of enkele aspecten controleert.
- Herinspectie: als tijdens een inspectie blijkt dat uw bedrijf op één of meerdere onderdelen niet voldoet, kunnen wij besluiten om op uw kosten een extra inspectie uit te voeren.
- Monstername: steekproefsgewijs controleren wij of uw producten vrij zijn van residuen.
- Gerichte inspectie: de inspecteur controleert de balans tussen biologische verkoop en inkoop.
- Keten inspectie: de inspecteur controleert verschillende bedrijven van een bepaalde keten op een bepaald aspect.
- Hercertificering: een uitgebreide inspectie.

WAT ZIJN UW PLICHTEN?

- U bent altijd verplicht de inspecteur toegang tot uw bedrijf en uw gegevens te geven.
- U begeleidt de inspecteur tijdens zijn bezoek.
- U heeft de plicht om informatie over en wijzigingen in uw bedrijfsvoering op tijd door te geven aan Skal.
- U moet bij twijfel over de biologische status van een (aangekocht) product Skal informeren.
- U moet uw administratie over uw biologische producten minimaal twee jaar bewaren.

AFWIJKINGEN

Wij gaan er vanuit dat u zich houdt aan de voorwaarden waarop u gecertificeerd bent. De inspecteur controleert dit. Als de inspecteur constateert dat u zich niet of onvoldoende aan bepaalde voorwaarden houdt, noteert hij dit. Op kantoor besluiten wij of u een afwijking en/of een sanctie krijgt voor de overtreding.

Wij kennen drie types afwijkingen:

- Licht: een kleine afwijking die niet direct invloed heeft op het product.
- Ernstig: een ernstige afwijking in het biologische bedrijfsproces waarbij de bio-regelgeving niet is nageleefd. Hoewel het bedrijfsproces verbeterd moet worden, is de bio-status van de producten niet in het geding.
- Kritiek: Het product of bedrijfsproces voldoet niet aan de eisen. De basisprincipes van de biologische (landbouw)productie worden geschonden. Het product/ perceel verdient de bio-status niet en wordt gedecertificeerd.

Elke verwijzing naar de biologische productiemethode moet van de betreffende producten verwijderd worden. Bij meerdere kritieke afwijkingen of herhaling van de kritieke afwijking wordt het bio-certificaat van uw bedrijf ingetrokken.

U moet iedere afwijking corrigeren. Wij besluiten hoeveel tijd u hier voor krijgt. Als u de afwijking niet of onvoldoende corrigeert, verzwaren wij de afwijking (licht wordt ernstig en ernstig wordt fataal).

In sommige gevallen besluiten wij dat wij uw certificatie tijdelijk opschorten of intrekken. Dit heeft tot gevolg dat u gedurende een bepaalde periode geen biologische producten kunt leveren. Bij ernstige zaken kunnen wij besluiten u via het tuchtgerecht een strafmaatregel op te laten leggen. U moet hierbij denken aan een berisping, geldboete of een verscherpt toezicht (op uw kosten).

Als er sprake is van fraude (strafrecht), dragen wij de zaak over aan de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA).

Zij onderzoeken de zaak en leggen deze voor aan de Officier van Justitie.

BEZWAAR

Wij werken volgens de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB). Dit betekent dat u bezwaar kunt maken tegen onze besluiten.

U moet uw schriftelijke bezwaar binnen 6 weken na ons besluit kenbaar maken bij de commissie bezwaarschriften van Skal.

3. INFORMATIE OVER VEEHOUDERIJ

Voor het houden van vee zijn verschillende voorwaarden opgenomen in de verordening. In dit informatieblad leggen wij u de belangrijkste eisen uit. De voorwaarden voor akkerbouw, tuinbouw, paddenstoelenteelt, etc. kunt u teruglezen in het informatieblad "Teelt van biologische gewassen".

Omschakelen, hoe doet u dit?

Voordat u een biologisch perceel, gewas, dier of product heeft, moet u eerst "omschakelen". Dit betekent dat u zich al houdt aan alle biologische regels, maar dat uw percelen en dieren dit nog niet zijn. Pas na de vastgestelde periode is uw perceel of dier biologisch. De omschakelingsperiode van percelen is langer dan voor dieren. Dieren kunt u pas omschakelen als de percelen (bijna) biologisch zijn.

3.1 EISEN VOOR GRASLAND EN GEWASSEN

Hoe lang is de omschakelingsperiode?

De omschakelingsperiode is afhankelijk van het gewas of het gebruik van het perceel:

- Grasland: twee jaar
- Één of tweejarige gewassen (veevoer): twee jaar
- Overblijvende gewassen (fruitbomen): drie jaar
- Onverharde uitlopen voor pluimvee en varkens: één jaar

In de periode dat uw percelen nog niet biologisch zijn, oogst u wel van deze percelen. U kunt deze oogst op de volgende manier aanduiden:

- zonder verwijzing naar biologisch - de oogst van grasland en gewassen die u tot 12 maanden na de startdatum heeft geoogst.
- "in omschakeling op de biologische landbouw" - de oogst van grasland en gewassen die u vanaf 12 maanden na de startdatum heeft geoogst.

Zijn uw percelen biologisch, dan mag u uw oogst aanduiden als:

- "biologisch" - gras dat u vanaf 24 maanden na startdatum oogst.
- "biologisch" - de oogst van gewassen die u vanaf 24 maanden na de startdatum heeft gezaaid, geplant of gepoot.

Kan de omschakelingsperiode korter?

Ja, als u percelen in gebruik heeft van bijvoorbeeld Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, de Provinciale Landschappen of de Waterschappen en de vereiste documentatie kan worden overlegd. Of als het terrein valt onder particulier natuurbeheer gecertificeerd bij de stichting Certificering Subsidiereregeling Natuur- en Landschapsbeheer. De verkorting moet u aanvragen bij Skal door de volgende documenten op te sturen:

- een perceelskaart met hierop ingetekend het betreffende perceel. De kaart moet zo duidelijk zijn dat een inspecteur op eigen gelegenheid het perceel kan lokaliseren.
- een kopie van een geldig SNL-certificaat (voor NM, SBB, Provinciale Landschappen en Waterschappen is dit verplicht vanaf 1-1-2019)

- Verklaring van de terreineigenaar dat 1. het perceel minimaal 3 jaar niet behandeld is met kunstmest of gewasbeschermingsmiddelen 2. Een duidelijke kaart waaruit blijkt over welk perceel de verklaring gaat en 3. in geval van SNL-certificering: het nummer van het SNL-certificaat waaronder het perceel geregistreerd staat.

Tijdens de inspectie moet u aan kunnen tonen dat de betreffende percelen bij u in beheer zijn (pacht/huur/eigendom/..).

Wat zijn de voorwaarden voor de teelt van gras en veevoedergewassen?

Voor de teelt gelden de volgende voorwaarden:

- U gebruikt biologisch uitgangsmateriaal, U kunt hiervoor de databank van Naktuinbouw bekijken, www.biodatabase.nl. Op de databank vindt u de indeling van gewassen in 3 categorieën, de Nationale annex:
- Gewassen van categorie 1 zijn biologisch beschikbaar en moet u altijd biologisch gebruiken.
- Voor gewassen van categorie 2 kunt u ontheffing aanvragen als het ras dat u wilt telen niet biologisch te koop is.
- Voor gewassen die op categorie 3 staan geldt een algemene ontheffing. Van deze gewassen is geen biologisch uitgangsmateriaal beschikbaar.
U moet altijd een door ons goedgekeurde ontheffing hebben voor gewassen van categorie 2 voordat u gaat zaaien of poten.
Het gangbare uitgangsmateriaal mag nooit ontsmet (behandeld met gewasbeschermingsmiddelen) zijn.
Plantgoed (jonge planten opgekweekt uit zaaizaad) moet altijd biologisch zijn.
- U gebruikt alleen toegestane meststoffen. (zie bijlage A.) Vanaf 2012 moet u 100% van uw biologische mest op uw eigen biologische percelen uitrijden of op biologische percelen van andere bedrijven afzetten. Produceert u meer dan 170 kg N/ha. uit dierlijke mest, oftewel u heeft een te hoge veebezetting, dan moet u voor het mestoverschot een afzetcontract of samenwerkingsverband met een ander biologisch bedrijf regelen (zie bijlage omvang mestproductie en bijlage IV maximaal aantal dieren per ha.). Daarnaast moet ieder biologisch bedrijf dat mest gebruikt minimaal 65% A-meststoffen gebruiken. (zie ook hoofdstuk 8).
- U past vruchtwisseling toe om de vruchtbaarheid en de biologische activiteit van de bodem in stand te houden of te verhogen. Door middel van vruchtwisseling bestrijdt u ook parasieten, ziekten en onkruiden.
- Voor éénjarige gewassen geldt een vruchtwisselingseis van minimaal één op twee.
- Na een tweejarig gewas teelt u het volgende jaar een ander gewas.
- Voor blijvend grasland geldt de vruchtwisselingseis niet.
- U past teeltmaatregelen toe:
 - U kiest voor soorten en rassen die geschikt zijn voor de biologische landbouw.
 - U voert mechanische teeltmaatregelen uit (schoffelen, wieden, etc.).
 - U maakt gebruik van natuurlijke vijanden van parasieten.
 - U mag onkruid bestrijden door vuur.

- U mag gebruik maken van bodembedekkers. Bodembedekkers mogen niet-afbreekbaar zijn (plastic). Plantaardige bodembedekkers moeten voldoen aan de biologische regelgeving. Als bodembedekkers afbreekbaar zijn moeten ze voorkomen op bijlage A: stikstofhoudende A- en B-meststoffen (zie www.skal.nl onder het kopje biologische mestregels).
- Aanvullend op deze maatregelen mag u alleen toegestane gewasbeschermingsmiddelen gebruiken (zie bijlage B).

3.2 EISEN VOOR DIEREN ALGEMEEN

Voor het houden van alle diersoorten gelden een aantal basisprincipes. Daarnaast gelden er per diersoort afzonderlijke voorwaarden. Deze specifieke voorwaarden vindt u in de volgende hoofdstukken.

Herkomst van dieren

Als u dieren aankoopt moeten deze biologisch zijn. Voor de dieren die al op uw bedrijf zijn, bekijken wij of deze kunnen omschakelen.

Als er onvoldoende biologische dieren beschikbaar zijn, mag u met ontheffing jaarlijks een maximaal percentage gangbare dieren aankopen. Dit maximale percentage verschilt per diersoort en vindt u daarom in de informatie over het diersoort terug. De gangbaar aangekochte dieren moeten een omschakelingsperiode doorlopen. Pas daarna mag u de (producten van deze) dieren als biologisch verkopen.

In uitzonderlijke situaties kunt u wat meer gangbare dieren aankopen:

- Als u uw bedrijf voor meer dan 30% uitbreidt, mag u maximaal 40% van het aanwezige aantal volwassen dieren per jaar aanvoeren. Deze dieren mogen nog niet hebben gekalfd, gelammerd of geworpen.
- Als u verandert van ras mag u maximaal 40% van het aanwezige aantal volwassen dieren per jaar aanvoeren. Deze dieren mogen nog niet hebben gekalfd, gelammerd of geworpen.
- Als u rassen heeft die voor de landbouw verloren dreigen te gaan mag u maximaal 40% van het aanwezige aantal volwassen dieren per jaar aanvoeren. Het ras dat u aanvoert moet voorkomen op de lijst van zeldzame huisdierrassen (www.szh.nl). Deze dieren mogen al hebben gekalfd, gelammerd of geworpen. Wel moet u aantonen dat het om stamboekvee gaat.
- Als u te maken krijgt met grote sterfte door gezondheidsproblemen of een ramp.

Als één van deze situaties voor u van toepassing is, kunt u een ontheffing aanvragen. Pas na onze goedkeuring kunt u de dieren aankopen.

Mannelijke dieren voor de fokkerij mag u zowel biologisch als gangbaar kopen. U moet de dieren wel volledig biologisch houden. U hoeft hiervoor geen toestemming te vragen.

Huisvestingseisen en weidegang/uitloop

Uw stallen, weides en uitlopen richt u zo in dat de dieren zich op een zo natuurlijk mogelijke manier kunnen gedragen. De dieren moeten altijd naar buiten kunnen, tenzij dit niet kan door weers-, bodem- en gezondheidsomstandigheden.

Overbegrazing en verdrassing van de weidegronden moet u voorkomen. Uitlopen moeten voldoende beschutting bieden.

Eisen voor de binnenruimte, de stallen

Voor de stallen gelden de volgende algemene eisen:

- U zorgt ervoor dat de vloeren vlak zijn, maar niet glad.
- U zorgt ervoor dat er in de stallen voldoende daglicht binnen komt.

- U zorgt voor natuurlijke ventilatie in uw stallen.
- U zorgt dat een gedeelte van het vloeroppervlak dicht is.
- Er moeten voldoende schone en droge ligruimtes zijn, die voldoende zijn ingestrooid met strooisel van natuurlijk materiaal.
- U mag eventueel gangbaar strooisel gebruiken. Als u ook stro voert als ruwvoer, moet al het stro biologisch zijn.
- U mag de dieren niet vastzetten, tenzij dit voor de veiligheid van een enkel dier voor een zeer beperkte periode nodig is.
- U maakt de stallen en installaties schoon met water, stoom of reinigingsmiddelen die zijn toegestaan volgens bijlage VII van verordening 889/2008 (zie ook achterin deze brochure)

Diervoeding

U voert uw dieren biologisch voer. Het diervoeder moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- De niet biologische ingrediënten, toevoegingsmiddelen en hulpstoffen moeten staan op bijlagen V en VI van verordening 889/2008. (zie ook achterin deze brochure)
- Diervoeders moeten GMO vrij geproduceerd zijn.
- Diervoeders mogen geen antibiotica, medicinale stoffen en groeibevorderaars bevatten.

Mag u ook omschakelingsvoer voeren?

Ja, dit mag. In omschakelingsvoer van percelen die in omschakeling zijn mag u voeren voor:

- 100 % van het totale rantsoen als al uw in omschakelingsvoer van eigen bedrijf komt.
- 30 % van het totale rantsoen als u tweede jaars in omschakelingsvoer aankoopt. Dit geldt ook als u krachtvoer aankoopt waarin in omschakelingsvoer is verwerkt.
- Deze percentages gelden op basis van droge stof gehalte op jaarbasis.

Ook percelen die u net heeft aangemeld mag u gebruiken voor begrazing of oogsten. U mag hiervan maximaal 20% van het totale rantsoen gebruiken onder de volgende voorwaarden:

- U teelt op deze percelen overblijvende gewassen (gras, luzerne) of eiwithoudende gewassen (erwten, tuinbonen, veldbonen, kapucijners, schokkers en lupinen). Voor bijvoorbeeld mais geldt deze regeling dus niet.
- De percelen zijn van eigen bedrijf en zijn de afgelopen 5 jaar niet biologisch beheerd.

Verkoopt u de oogst, dan moet u het verkopen zonder verwijzing naar biologisch.

In totaal mag u niet meer in omschakelingsvoer van eerste en tweede jaars percelen voeren dan de bovengenoemde 30 of 100%.

Hoeveel krachtvoer mag u herbivoren voeren?

Herbivoren mag u maximaal 40 % van het totale rantsoen krachtvoer voeren. Corn cob mix, maiskolverschroot, perspulp, bierborstel, aardappelvezels, gras- en luzernebrok telt u mee als krachtvoer als:

- Het voedermiddel meer dan 900 VEM/kg droge stof bevat
- Het voedermiddel een structuur van 0,3 of minder heeft
- Het voedermiddel een droge stof van 80% of meer heeft

Voert u pluimvee en varkens ook ruwvoer?

Ja, u voegt ruwvoer toe aan het dagrantsoen van varkens en pluimvee.

Mag u bij het inkuilen toevoegingen en hulpstoffen gebruiken?

Ja, maar alleen de middelen die staan op bijlage VI (onder 1e) van verordening 889/2008. Als u producten van agrarische oorsprong gebruikt, zoals melasse, wei, suiker, suikerbietenpulp en meel van granen, moeten deze biologisch zijn.

Gezondheidszorg

U kiest voor sterke rassen die geschikt zijn voor de biologische landbouw. Ook door goede voeding, verzorging en leefomstandigheden zorgt u voor een natuurlijke weerstand tegen ziekten van uw dieren.

Wanneer mag u diergeneesmiddelen gebruiken?

U gebruikt bij voorkeur natuurlijke en homeopathische geneesmiddelen. U mag onder verantwoording van de dierenarts een regulier geneesmiddel of antibiotica gebruiken. Preventief gebruik van reguliere geneesmiddelen en antibiotica is niet toegestaan.

Hoeveel behandelingen mag u doen?

U mag per jaar maximaal 3 behandelingen per individueel dier met reguliere geneesmiddelen doen. Dieren die korter dan één jaar leven, mag u maximaal één keer behandelen met reguliere geneesmiddelen.

Behandelingen tellen als volgt mee:

- Een serie behandelingen voor één ziekte/aandoening telt mee als één behandeling
- Start u een nieuwe behandeling voor dezelfde aandoening, dan telt dit als tweede behandeling
- Een serie behandelingen voor verschillende, maar wel met elkaar samenhangende ziektebeelden telt mee als één behandeling

De volgende behandelingen tellen niet mee:

- De wettelijk verplichte behandelingen
- Inentingen/vaccinaties
- Behandelingen tegen parasieten
- Pijnbestrijding/verdoving voor castratie

U heeft het dier vaker behandeld dan toegestaan, wat nu?

U mag het dier en de producten niet meer als biologisch verkopen.

Bent u verplicht om een medicijnregistratie bij te houden en de wachttermijn te verdubbelen?

Ja, u moet al het gebruik van diergeneesmiddelen registreren. U verdubbelt de wachttermijn van elk geneesmiddel en noteert dit.

Is er voor een geneesmiddel geen wachttermijn bepaald, dan geldt een wachttermijn van minimaal 48 uur.

Mag u hormonen gebruiken?

Nee, u mag niet preventief hormonen gebruiken om de groei, productie, vruchtbaarheid of voortplanting te regelen. Alleen als een individueel dier ziek is, mag u hormonen als diergeneeskundige behandeling toedienen (curatief gebruik). U doet dit alleen op voorschrift van de dierenarts. Enkele voorbeelden hiervan zijn het opheffen van schijndracht bij een geit of het af laten komen van een nageboorte bij koeien.

Mag u ingrepen toepassen?

Nee, u mag geen staarten couperen, tanden knippen, snavels kappen of toucheren enzovoort. Alleen voor het onthoornen van runderen en geiten kunt u éénmalig ontheffing aanvragen. U moet op de meest geschikte leeftijd, onder verdoving, onthoornen. U onthoort onder verantwoording van de dierenarts.

Mag u kalmerings- en dwangmiddelen gebruiken?

Nee, gebruik van deze middelen, bijvoorbeeld bij het transport, is niet toegestaan.

Mag u uw vleesvee en vleesvarkens castreren?

Ja, dit is toegestaan. De castratie moet u onder verdoving uitvoeren op de meest geschikte leeftijd. U castreert onder verantwoording van de dierenarts.

Is kunstmatige inseminatie toegestaan?

Ja, kunstmatige inseminatie is toegestaan. Andere vormen van kunstmatige voortplanting, zoals bijvoorbeeld embryo-transplantatie of werken met gesext sperma, zijn verboden.

Mag u uw dieren vastzetten (aanbinden)?

Nee, dit mag niet. Alleen als de veiligheid van een individueel dier in gevaar komt, mag u het dier korte tijd vastzetten. Dit geldt bijvoorbeeld voor een onrustige zeug rondom het werpen.

3.3 SPECIFIEKE EISEN VOOR PLUIMVEE

De volgende informatie geldt specifiek voor pluimvee. In het deel "Eisen voor dieren algemeen" vindt u overige informatie die voor alle diersoorten van toepassing is.

Herkomst van de dieren

Pluimvee bestemd voor de eierproductie moet u biologisch kopen. Zijn er geen biologische leghennen? Dan kunt u een ontheffing aanvragen voor het kopen van gangbare hennen. Momenteel zijn er voldoende biologische leghennen beschikbaar. Kunt u niet aan biologische hennen komen dan moet u contact opnemen met Skal. Wij zullen dan nagaan of een ontheffing kan worden aangevraagd. De omschakeltermijn voor gangbare opfokleghennen is 6 weken.

U mag ééndagskuikens voor de vleesproductie (jonger dan 3 dagen) gangbaar opzetten. De omschakelperiode voor vleespluimvee is 10 weken.

Eendagskuikens bestemd voor de eierproductie moet u biologisch opzetten tenzij deze niet beschikbaar zijn. Indien u gangbare kuikens aankoopt moet u Skal/de inspecteur kunnen aantonen dat deze op het moment van aankoop niet biologisch beschikbaar waren.

Huisvestingseisen

De stal moet aan de volgende aanvullende eisen voldoen:

- Minimaal één derde van het vloeroppervlak moet dichte vloer zijn.
- De dichte vloer van pluimveestallen strooit u voldoende in.
- U mag het daglicht tot max. 16 uur per dag aanvullen met kunstlicht.

De binnenruimtes voor **leghennen** moeten aan de volgende normen voldoen:

- Maximaal 6 leghennen per m².
- Minimaal 18 cm. zitstok per leggen, de zitstok moet min. 30 x 30 mm dik zijn. Geïntegreerde zitstokken moeten minimaal 3 cm. verhoogd zijn.
- 50% van de totale minimum zitstoklengte moet extra verhoogd zijn, namelijk:

minimaal 40 cm vrije ruimte onder de zitstok
minimaal 30 cm ruimte tussen de zitstokken
minimaal 40 cm vrije ruimte tot het plafond

U mag A-ruiters plaatsen boven de roosters.

- Maximaal 7 leghennen per legnest of 120 cm² per leggen in een gemeenschappelijk legnest.
- De lengte van de uitloopopeningen naar de buitenuitloop moet minimaal 4 meter per 100 m² beschikbare leefruimte zijn.
- Per afdeling mag u maximaal 3.000 hennen huisvesten.
- U mag het leefoppervlakte vergroten door etages te plaatsen.

- Als u een wintergarten heeft, mag u de oppervlakte alleen meetellen als de wintergarten altijd toegankelijk is.

De binnenruimtes voor **opfokhennen** moeten aan de volgende normen voldoen:

- De minimale oppervlakte (per leeftijd) voor opfokhennen is:

0 tot 7 weken	24 opfokhennen per m ²
7 tot en met 18 weken	10 opfokhennen per m ²
Vanaf 19 weken (127e dag)	6 opfokhennen per m ²

- Verhoogde zitstokken van 6 cm. lang per dier vanaf 7 weken.
- Vanaf 56 dagen moet u de opfokhennen toegang tot de uitloop geven.
- De uitloopopeningen moeten breed en hoog genoeg zijn, zodat de opfokhennen snel naar binnen of buiten kunnen gaan.
- Er geldt geen maximaal aantal voor opfokhennen per stal.

De binnenruimtes voor **vleespluimvee** (vleeskuikens, parelhoenders, eenden, kalkoenen, ganzen en parelhoenders) moeten aan de volgende normen voldoen:

- Maximaal 10 stuks vleespluimvee per m² (met een maximum van 21 kg levend gewicht per m²).
- Minimaal 20 cm zitstok per parelhoender.
- De lengte van de uitloopopeningen naar de buitenuitloop moet minimaal 4 meter per 100 m² beschikbare leefruimte zijn.
- Per stal mag u maximaal 4.800 vleeskippen, 5.200 parelhoenders, 4.000 vrouwelijke eenden of 3.200 mannelijke eenden, 2.500 kapoenen, ganzen of kalkoenen huisvesten.
- De stalruimte voor vleespluimvee mag niet groter zijn dan 1.600 m². Dit betekent dat u bijvoorbeeld maximaal 16.000 vleeskuikens mag houden (10 vleeskuikens per m²) op één bedrijf. U moet deze 16.000 vleeskuikens verdelen over 4 afdelingen (max. 4.800 vleeskuikens per afdeling).

In een mobiele pluimveestal:

- Maximaal 16 stuks vleespluimvee per m² (met een maximum van 30 kg levend gewicht per m²).
- De maximale vloeroppervlakte van een mobiele pluimveestal is 150 m².

Uitloop

De uitlopen moeten voldoen aan de volgende eisen:

- De uitloop moet begroeid zijn en schuilmogelijkheden bieden, waardoor het pluimvee de hele uitloop gebruikt.
- Per dier is een minimale oppervlakte verplicht.
- U mag gebruik maken van wisseluitlopen. Dit betekent dat u:

- de uitloop per afdeling in gelijke delen in de lengte mag opsplitsen, zodat de begroeiing kan herstellen.
- u het pluimvee tijdens de ronde elke wisseluitloop even lange perioden laat gebruiken.
- Pluimvee moet minimaal 8 uur per dag toegang hebben tot een openluchtruimte.

Voor de uitlopen gelden de volgende minimale oppervlaktes:

Leghennen, vleeskuikens en parelhoenders	4 m ² per dier
Opfokhennen	1 m ² per dier
Eenden	4,5 m ² per dier
Kalkoenen	10 m ² per dier
Ganzen	15 m ² per dier

Uitloop bij een mobiele pluimveestal met een maximale vloeroppervlakte van 150 m²:

- Vleespluimvee: 2.5 m² per dier

Wanneer mag u uw pluimvee binnen houden?

Uitloop is verplicht voor biologisch pluimvee. Maar onder bijzondere omstandigheden mag u, na schriftelijke toestemming van ons, het pluimvee binnen houden. Enkele voorbeelden van bijzondere omstandigheden zijn:

- Bij extreme weersomstandigheden: u moet de inspecteur overtuigen dat u terecht een beroep doet op extreme weersomstandigheden. U mag het pluimvee niet binnenhouden om hoger voerverbruik te voorkomen.
- Bij ziekte in uw koppel: u moet kunnen aantonen dat uw dieren ziek zijn. U overlegt dit met ons. Wij accepteren een verklaring van de Gezondheidsdienst voor Dieren.
- Dreiging van besmettelijke dierziekte in uw regio: alleen een op Europees niveau opgelegde ophokplicht geldt als wettelijke basis om uw pluimvee binnen te houden. Maar als bijvoorbeeld het PPE een ophokplicht instelt (nationaal niveau), dan zijn wij heel terughoudend in het uitvoeren van inspecties in de aangewezen risicogebieden. Ligt uw bedrijf buiten de aangewezen risicogebieden, dan mag u het pluimvee niet binnen houden.

Zijn er nog aanvullende eisen?

Ja, voor pluimvee geldt een minimum leeftijd bij de slacht:

Kuikens	81 dagen
Kapoenen	150 dagen
Pekinggeenden	49 dagen
Barbarijse eenden	70 dagen
Mallardeenden	92 dagen
Parelhoenders	94 dagen
Kalkoenen en braadganzen	140 dagen

De minimum slachtleeftijd voor kuikens geldt niet voor traag groeiende pluimveerassen (rassen die maximaal 40 gram per dag per dier groeien). Hiervoor geldt minimaal de omschakelingsperiode, namelijk 10 weken (70 dagen).

Diervoeding

U voert uw dieren biologisch voer. Minimaal 20% van het voer moet van het eigen bedrijf of uit de regio komen.

Voorlopig mag 5% van het diervoer nog bestaan uit gangbare ingrediënten. De voorwaarde is dat deze gangbare ingrediënten dienen als aanvulling van het eiwit in diervoer.

- Ook moet u ruwvoer aan het dagrantsoen toevoegen.

3.4 SPECIFIEKE EISEN VOOR RUNDVEE (EN PAARDEN)

De volgende informatie geldt specifiek voor rundvee (en paarden). In het deel "Eisen voor dieren algemeen" vindt u overige informatie die voor alle diersoorten van toepassing is.

Herkomst van dieren

U koopt zo mogelijk biologische dieren aan. Als er onvoldoende biologische dieren beschikbaar zijn, mag u met een ontheffing gangbare vrouwelijke dieren aanvoeren die nog niet hebben gekalfd. U mag maximaal 10% van het aanwezige aantal volwassen runderen of paarden per jaar aanvoeren. Melkvee mag pas afkalven als het volledig is omgeschakeld. De omschakelingsperiode voor melkvee is 6 maanden, voor vleesvee is dit één jaar.

De ontheffing moet u aanvragen via www.skal.nl, na inloggen.

In uitzonderlijke gevallen is het mogelijk een hoger percentage gangbare dieren aan te voeren. Zie hiervoor hoofdstuk 3.2.

Huisvestingseisen

De stal moet aan de volgende aanvullende eisen voldoen:

- Minimaal de helft van het vloeroppervlak moet dichte vloer zijn.
- Herbivoren moeten voldoende schone en droge ligruimtes hebben die u voldoende heeft ingestrooid.
- Vleeskalveren (ouder dan 1 week) en vleesstieren moet u in groepen houden.
- Op melkveebedrijven mag u kalveren tijdens de zoogperiode in een "iglo" houden.
- Als u stieren ouder dan 1 jaar tijdens het weideseizoen niet weidt, moet u ze een uitloopmogelijkheid geven. Deze uitloop moet minimaal 30 m² per stier zijn en mag u voor maximaal 75% overkappen.
- U mag runderen niet langer dan één vijfde deel van hun leven binnen afmesten en in ieder geval niet langer dan 3 maanden.

*Wat zijn de minimum oppervlaktes van de **stallen** voor rundvee?*

Melkkoe	6 m ² per dier
Fokstier	10 m ² per dier
Rund tot 100 kg	1.5 m ² per dier
Rund tot 200 kg	2.5 m ² per dier
Rund tot 350 kg	4 m ² per dier
Rund vanaf 350 kg	5 m ² per dier en minstens 1 m ² per 100 kg

Mag u runderen aanbinden?

Nee, u mag geen runderen aanbinden. Er is één ontheffings-mogelijkheid (deze moet schriftelijk worden aangevraagd):

- U heeft maximaal 10 runderen (inclusief jongvee) en een stal (of meerdere stallen) die al voor 24 augustus 2000 bestond. De voorwaarden zijn dat u:
 - de dieren in de zomer weidegang geeft
 - de dieren in de winter 2 keer per week weidegang of uitloop in de open lucht biedt

Diervoeding

U voert uw dieren biologisch geproduceerd voer. Minimaal 60% van het voer moet van het eigen bedrijf of uit de regio komen.

U voert uw herbivoren minimaal 60% ruwvoer. U mag dus maximaal 40% krachtvoer voeren.

Moet u jonge zoogdieren moedermelk voeren?

Ja, jonge zoogdieren voert u bij voorkeur moedermelk. Als dit niet kan, mag u de jonge zoogdieren biologisch melkpoeder geven. Natuurlijke biest moet biologisch zijn. Zolang er geen biologische biestvervanger bestaat, mag u eventueel gangbare biestvervanger gebruiken. De zoogperiode voor kalveren is minimaal 3 maanden.

3.5 SPECIFIEKE EISEN VOOR VARKENS

De volgende informatie geldt specifiek voor varkens. In het deel "Eisen voor dieren algemeen" vindt u overige informatie die voor alle diersoorten van toepassing is.

Herkomst van dieren

U koopt zo mogelijk biologische dieren aan. Als er onvoldoende varkens voor vermeerdering zijn, mag u met een ontheffing gangbare vrouwelijke dieren aanvoeren die nog niet hebben geworpen. U mag maximaal 20% van het aanwezige aantal volwassen varkens per jaar aanvoeren. De omschakelingsperiode voor varkens (zeugen) is 6 maanden. De ontheffing moet u aanvragen via www.skal.nl, na inloggen.

In uitzonderlijke gevallen is het mogelijk een hoger percentage gangbare dieren aan te voeren. Zie hiervoor hoofdstuk 3.2.

Vleesvarkens (biggen) moet u altijd biologisch kopen.

Omschakeling van de uitlopen van varkensbedrijven

- Als u een varkensbedrijf heeft met verharde uitlopen, hoeft u de uitlopen niet om te schakelen. U kunt direct beginnen met omschakelen van dieren of starten met biologische dieren.
- Heeft u een varkensbedrijf met onverharde uitlopen, dan moet u eerst de uitlopen omschakelen. De omschakelingsperiode van de uitloop is één jaar. Daarna kunt u uw dieren aanmelden.

Omschakeling van een varkensbedrijf

- Heeft u een vleesvarkensbedrijf, dan voert u alle dieren vanaf de startdatum biologisch voer. U mag pas biologische varkens leveren nadat u alle gangbare dieren van uw bedrijf heeft afgevoerd.
- Heeft u een vermeerderingsbedrijf, dan voert u alle dieren vanaf de startdatum biologisch voer. U mag pas biologische biggen leveren als de omschakelingsperiode van zes maanden voorbij is.
- Heeft u een gesloten varkensbedrijf, dan kunt u het vermeerderingsdeel (zeugen en gespeende biggen) en het vleesvarkensdeel na elkaar omschakelen. Dit mag alleen als u de vleesvarkens in een andere stal of stallen met eigen voeropslag houdt. U splitst uw bedrijf in maximaal twee delen. U kunt deze splitsing alleen maken tussen verschillende stallen en verschillende voersoorten. Heeft u alle varkens onder één dak, dan kunt u geen splitsing maken.

Huisvestingseisen

De stal moet aan de volgende aanvullende eisen voldoen:

- Minimaal de helft van het vloeroppervlak moet dichte vloer zijn.
- Varkens moeten voldoende schone en droge ligruimtes hebben die u voldoende heeft ingestrooid.
- Weidegang voor varkens is niet verplicht, uitloop in de open lucht wel.
- Zeugen moet u in groepen houden, behalve in de laatste fase van de dracht en tijdens de zoogperiode.

- U mag biggen niet houden in vlakke batterijen of biggenkooien.
- Varkens moeten in de bewegingsruimten kunnen mesten en wroeten.

Wat zijn de minimum oppervlaktes van de **stallen** voor varkens?

Biggen, ouder dan 40 dagen en tot 30 kg.	0,6 m ² per dier
Vleesvarkens tot 50 kg.	0,8 m ² per dier
Vleesvarkens tot 85 kg	1,1 m ² per dier
Vleesvarkens tot 110 kg	1,3 m ² per dier
Zogende zeugen met biggen tot 40 dagen oud	7,5 m ² per dier
Fokzeug	2,5 m ² per dier
Fokbeer	6,0 m ² per dier

Wat zijn de eisen voor **weidegang en/of uitloop** van varkens?

De uitlopen voor varkens voldoen aan de volgende eisen:

- Een onverharde uitloop moet biologisch zijn. De omschakelingsperiode voor een uitloop is één jaar.
- De uitlopen mogen verhard zijn. Hier geldt geen omschakelingsperiode voor. De bodemgesteldheid van een verharde uitloop kan geen reden zijn om de varkens binnen te houden.
- U mag de uitlopen voor maximaal 75% overkappen.
- De uitloop moet vanaf het achterhek een vrije ruimte van minimaal 4 meter hebben.
- De onderste 50 cm. van het achterhek mag dicht zijn.

Voor de uitlopen gelden de volgende minimale oppervlaktes (weidegrond telt hierbij niet mee):

Biggen, ouder dan 40 dagen en tot 30 kg.	0,4 m ² per dier
Vleesvarkens tot 50 kg.	0,6 m ² per dier
Vleesvarkens tot 85 kg	0,8 m ² per dier
Vleesvarkens tot 110 kg	1,0 m ² per dier

Zogende zeugen met biggen tot 40 dagen oud	2.5 m ² per dier
Fokzeug	1.9 m ² per dier
Fokbeer	8.0 m ² per dier

Diervoeding

U voert uw dieren biologisch geproduceerd voer. Minimaal 20% van het voer moet van het eigen bedrijf of uit de regio komen.

Voorlopig mag 5% van het diervoer

nog bestaan uit gangbare ingrediënten. De voorwaarde is dat deze gangbare ingrediënten dienen als aanvulling van het eiwit in diervoer.

Aan het dagrantsoen voor varkens moet u ook ruwvoer toevoegen.

Moet u jonge zoogdieren moedermelk voeren?

Ja, jonge zoogdieren voert u bij voorkeur moedermelk. Als dit niet kan, mag u de jonge zoogdieren biologisch melkpoeder geven.

Biggen mag u alleen biologisch melkpoeder voeren als de zeug niet genoeg melk geeft en de gezondheid van de big in gevaar komt. De zoogperiode voor biggen is minimaal 40 dagen.

3.6 SPECIFIEKE EISEN VOOR SCHAPEN EN GEITEN

De volgende informatie geldt specifiek voor schapen/geiten. In het deel "Eisen voor dieren algemeen" vindt u overige informatie die voor alle diersoorten van toepassing is.

Herkomst van dieren

U koopt zo mogelijk biologisch dieren aan. Als er onvoldoende biologische dieren zijn, mag u met een ontheffing gangbare vrouwelijke dieren aanvoeren, die nog niet hebben gelammerd. De melkschapen en -geiten mogen pas lammeren als zij volledig zijn omgeschakeld.

U mag maximaal 20% van het aanwezige aantal volwassen schapen of geiten per jaar aanvoeren.

De omschakelingsperiode voor geiten en schapen is 6 maanden.

De ontheffing moet u aanvragen via www.skal.nl, na inloggen.

In uitzonderlijke gevallen is het mogelijk een hoger percentage gangbare dieren aan te voeren. Zie hiervoor hoofdstuk 3.2.

Huisvestingseisen

De stal moet aan de volgende aanvullende eisen voldoen:

- Minimaal de helft van het vloeroppervlak moet dichte vloer zijn.
- Herbivoren moeten voldoende schone en droge ligruimtes hebben die u voldoende heeft ingestrooid.

*Wat zijn de minimum oppervlaktes van de **stallen** voor geiten en schapen?*

Lam/jong (zoogperiode, 0-120 dagen)	0.35 m ² per dier
Lam/jong (opfokperiode, 121-360 dagen)	0.85 m ² per dier
Schaap/geit (productieve periode)	1.50 m ² per dier

Diervoeding

U voert uw dieren biologisch geproduceerd voer. Minimaal 60% van het voer moet van het eigen bedrijf of uit de regio komen.

U voert uw herbivoren minimaal 60% ruwvoer. U mag dus maximaal 40% krachtvoer voeren.

Moet u jonge zoogdieren moedermelk voeren?

Ja, jonge zoogdieren voert u bij voorkeur moedermelk. Als dit niet kan, mag u de jonge zoogdieren biologisch melkpoeder geven. Natuurlijke biest moet biologisch zijn. Zolang er geen biologische biestvervanger bestaat, mag u eventueel gangbare biestvervanger gebruiken. De zoogperiode voor lammeren is minimaal 45 dagen.

4. SCHEIDING TUSSEN GANGBAAR EN BIOLOGISCH

Als u uw bedrijf niet volledig omschakelt naar biologisch, dan moet u uw biologische en gangbare productie goed van elkaar scheiden. Wij leggen u uit wat wel en wat niet is toegestaan:

- U mag geen dieren van dezelfde diersoort biologisch en gangbaar houden.
- Als u naast biologische dieren ook gangbare dieren van een andere diersoort houdt, dan moet u deze gangbare dieren gescheiden houden van de biologische dieren. U voert de gangbare dieren biologisch voer of duidelijk ander gangbaar ruwvoer dan het ruwvoer voor de biologische dieren, bijv. gangbare kuil en biologisch hooi. Dit slaat u zo op dat vermenging niet mogelijk is.
- U mag gangbare dieren inscharen op uw biologische percelen. Deze dieren moeten een andere diersoort zijn dan de biologische dieren die u zelf heeft. Inscharen mag voor maximaal 7 maanden per jaar. De veebezetting mag niet meer dan 170 kg stikstof per hectare per jaar opleveren (op bedrijfsniveau).

U mag uw biologische dieren laten grazen op percelen van Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, de Provinciale Landschappen of de Waterschappen. Dit mag alleen als u een officiële verklaring heeft waarin staat dat de percelen minimaal 3 jaar niet zijn bewerkt met niet toegestane meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen.

- Op uw biologische bedrijf mag u alleen toegestane productiemiddelen opslaan.
- U moet zorgen voor een goede scheiding tussen biologische en gangbare percelen. De scheiding tussen een intensief beheerd gangbaar perceel en een biologisch perceel moet groter zijn dan de scheiding tussen een biologisch perceel en een natuurgebied of percelen van natuurorganisaties.
Goede scheidingen van gangbare en biologische percelen kunnen bijvoorbeeld sloten, houtwallen, hagen en bufferzones/bloemenborders zijn.
- Parallelteelt is niet toegestaan. Er is parallelteelt als u tegelijkertijd biologische (afzet biologisch of in omschakeling) en niet biologische (afzet gangbaar) gewassen teelt van dezelfde soort. De enige uitzondering hierop is als u biologisch grasland alleen voor beweiding gebruikt.

5. ADMINISTRATIE, OPSLAG EN VERVOER

Wij beoordelen uw bedrijf op een aantal manieren. Wij bekijken uw stallen, uw dieren, etc. Ook beoordelen wij hoe u uw producten opslaat en vervoert. Een deel van de inspectie vindt binnen plaats in uw administratie.

WAT MOET U REGISTEREN?

In uw administratie moet u een aantal gegevens vastleggen. U mag hiervoor ook gebruik maken van uw managementsysteem, Biocount etc. Tijdens de inspectie heeft u de gegevens van lopend en vorig kalenderjaar beschikbaar, inclusief bijbehorende onderliggende documenten.

Algemene gegevens:

- Van de aangekochte producten (zoals voeders, uitgangsmateriaal, meststoffen, diergeneesmiddelen, reinigingsmiddelen):
 - de aard (biologisch/in omschakeling/gangbaar)
 - de hoeveelheid
 - het gebruik (bijvoorbeeld op welke percelen, bij welke dieren)
 - de datum van aankoop of aanvoer
- Verleende ontheffingen
- Gentechnologievrij-verklaringen voor aangevoerde niet biologische ingrediënten en hulpstoffen, afkomstig van levende organismen.
- Ingangscontrole
- Klachtenregistratie: ondanks zorgvuldig handelen kan het gebeuren dat er een klacht ontstaat over één van uw producten. Deze klachten moet u registreren en afhandelen.
- Van de afgevoerde producten: eigen verklaringen, afrekeningen en afleverbewijzen waarop staat:
 - de aard (biologisch/in omschakeling/gangbaar)
 - de hoeveelheid
 - de datum van verkoop
- Als u handelingen (bv. opslag/sorteren) door andere bedrijven laat doen: kopie van een geldig certificaat van dat bedrijf.
- Als u producten bereidt of laat bereiden: productspecificaties, processchema's kopie certificaat leveranciersingrediënten.

Voor plantaardige productie:

- Perceelsregistratie/teeltplan van het lopende- en vorige jaar. Als u landbouwtellingsplichtig bent heeft u de Gecombineerde Opgave van RVO.
- Mest:
 - Overzicht aan- en afvoer dierlijke mest (verklaring van herkomst van dierlijke mest)
 - Evt. productie mest eigen dieren (biologisch of gangbaar)
 - Aanvoer/registratie van andere meststoffen
 - Eigen berekening percentage A-meststoffen

- Aanvoer/registratie van gewasbeschermingsmaatregelen
- Oogstgegevens:
 - de aard (biologisch/in omschakeling/gangbaar)
 - datum van oogsten
 - hoeveelheid (afgeleverd) product
 - bestemming van de verkochte landbouwproducten

Voor veehouderij:

- Veeregistratie, aan- en afvoer van dieren (managementsysteem)
- Perioden waarin de dieren toegang hebben tot weidegrond en uitlopen (bijvoorbeeld graslandgebruikskalender)
- Voor voeders:
 - afleverbonnen en samenstelling aangekochte mengvoeders
 - soort voeder met inbegrip van toevoegingsmiddelen
 - aandeel van de verschillende ingrediënten in het rantsoen
- Voor ziektepreventie, de behandelingen van ziekten en diergeneeskundige zorg betreft:
 - medicijnregistratie en logboek/veeartsadministratie
 - dubbele wachttijden die u moet aanhouden voordat u de betrokken dierlijke producten in de handel mag brengen

WAT ZIJN DE VOORWAARDEN VOOR OPSLAG?

Opslag van alleen biologische producten op uw eigen bedrijf of een ander biologisch gecertificeerd bedrijf is toegestaan. Huurt u opslagruimte, dan hoort deze opslagruimte bij uw biologische bedrijf. U meldt deze ruimte zelf aan. Een inspecteur neemt de opslagruimte op tijdens een inspectie. Zie voor 'opslag van mest bij een intermediair' hoofdstuk 8.

WAT ZIJN DE VOORWAARDEN VOOR VERVOER?

U mag bulk producten alleen vervoeren in een gereinigde vrachtwagen. Deze reiniging moet u controleren en registreren. Verpakte producten mag u gezamenlijk met gangbare producten vervoeren. Dieren moeten tijdens het vervoer altijd te identificeren zijn.

6. INFORMATIE OVER HET VERWERKEN VAN PRODUCTEN TOT LEVENSMIDDELEN

U mag uw producten (melk, vlees, etc.) verwerken tot levensmiddelen. Als u biologische producten bereidt, moet u kunnen aantonen hoe u dit doet: wat zijn uw zogenaamde bedrijfsproces(sen). Wij leggen u hieronder uit aan welke eisen de bereiding van levensmiddelen en uw bedrijfsprocessen moeten voldoen.

6.1 BEREIDING VAN LEVENSMIDDELEN

Hoe weet u of u een bepaald product mag produceren?

Voor ieder biologisch product dat uw wilt produceren, moet u de productreceptuur indienen bij Skal. Uw receptuur kunt u alleen indienen via het klantengebied van onze website www.skal.nl.

Wij beoordelen de receptuur. Als de receptuur voldoet aan de voorwaarden, certificeren wij het product en mag u het produceren en met verwijzing naar biologisch verkopen.

Waar moet u aan voldoen?

Om biologische producten te produceren moet u biologische ingrediënten gebruiken. Naast deze agrarische ingrediënten kunt u gebruik maken van enkele toegestane additieven of hulpstoffen.

Wat zijn biologische ingrediënten?

U mag uw eigen gecertificeerde producten gebruiken en u kunt ingrediënten aankopen. Als u ingrediënten bestelt is het van belang om na te gaan of het bedrijf waar u de ingrediënten van koopt, hiervoor is gecertificeerd. Van elke leverancier moet u een geldige kopie van hun certificaat hebben. Ook moet u minimaal jaarlijks controleren of uw leveranciers nog gecertificeerd zijn.

Zijn additieven toegestaan?

Additieven zijn toevoegingen aan het product die u moet vermelden op het etiket. Voor biologische producten zijn enkele additieven toegestaan. Deze zijn opgenomen in artikel 27 en bijlage VIII, deel A van verordening 889/2008. In deze bijlage is een onderscheid gemaakt tussen:

- Levensmiddelen van plantaardige oorsprong (als minimaal 50% van de agrarische ingrediënten plantaardig is)
- Levensmiddelen van dierlijke oorsprong (als minimaal 50% van de agrarische ingrediënten dierlijk is)

Voor sommige additieven zijn bijzondere voorwaarden opgenomen. U mag de producten alleen gebruiken onder deze voorwaarden.

Zijn technische hulpstoffen toegestaan?

Technische hulpstoffen zijn toevoegingen aan het product die gedurende het productieproces verdwijnen. U hoeft de technische hulpstoffen niet te vermelden als ingrediënt op het etiket. Voor biologische producten zijn enkele technische hulpstoffen toegestaan. Deze zijn opgenomen in artikel 27 en bijlage VIII, deel B van verordening 889/2008.

Voor sommige hulpstoffen zijn bijzondere voorwaarden opgenomen. U mag de producten alleen gebruiken onder deze voorwaarden.

Zijn gangbare ingrediënten in een biologisch product toegestaan?

Ja, een biologische product moet minimaal voor 95% (van de agrarische ingrediënten) uit biologische ingrediënten bestaan. Voor een aantal ingrediënten is vastgesteld dat ze onvoldoende biologisch beschikbaar zijn. Deze ingrediënten zijn opgenomen in bijlage IX van verordening 889/2008. Alleen deze ingrediënten mag u gangbaar gebruiken tot maximaal 5%.

Als u een ander ingrediënt wilt gebruiken dat volgens u onvoldoende biologisch beschikbaar is, kunt u hiervoor rechtstreeks ontheffing aanvragen bij RVO (ministerie EZ), e-mail adres DRbioimport@minInv.nl).

Zijn genetisch gemodificeerde producten toegestaan?

Nee. Als u gangbare ingrediënten, additieven of technische hulpstoffen afkomstig van levende organismen gebruikt, moet u bewijzen dat deze zijn geproduceerd zonder het gebruik van genetische gemodificeerde organismen (zie checklist GGO-vrij produceren bereiding op www.skal.nl onder het kopje formulieren). U moet een GGO-vrij verklaring bij uw leverancier aanvragen en deze in uw administratie bewaren. Een GGO-vrij verklaring mag maximaal één jaar oud zijn.

6.2 BEDRIJFSPROCESSEN

Bedrijfsprocessen, wat zijn dit precies?

U moet aantonen hoe u produceert: wat gebeurt er tijdens het productieproces op uw bedrijf. Uw bedrijfsprocessen bestaan uit de volgende onderdelen:

- **Bedrijfsbeschrijving**

U geeft een volledige beschrijving van uw bedrijf. Waar produceert u uw product, waar slaat u het op, etc. Een processchema (schematisch weergave van uw proces) en een plattegrond zijn onderdelen van de bedrijfsbeschrijving.

- **Kwaliteitsplan**

In het kwaliteitsplan vermeldt u alle maatregelen die garanderen dat u aan de voorschriften van de verordening voldoet. Onderdeel van het kwaliteitsplan is ook een inventarisatie van de risico's of (biologische) beheerspunten (BBP's).

- **Ingangscontrol**

Als u biologische producten/ ingrediënten ontvangt, moet u een aantal punten controleren:

- Verkoopbenaming van het product: bevat deze een verwijzing naar biologisch
- Naam van de leverancier
- Vestigingsplaats van de leverancier
- Code van de controle organisatie
- Traceerbare code (bijvoorbeeld t.h.t.)
- Of de verpakking gesloten is (als dit van toepassing is)

Deze controle moet u registreren. Dit kunt u op twee manieren doen:

- U registreert uwingangscontrol op een apart formulier ingangscontrol
- U tekent de pakbon af. Als u de pakbon aftekent, moet u een procedure hebben waarin u minimaal deze controlepunten heeft beschreven

Als tijdens de ingangscontrol blijkt dat er iets niet klopt en u twijfelt aan de biologische status van het product, moet u Skal op de hoogte brengen.

- **Traceerbaarheid**

Uw producten moeten altijd traceerbaar zijn. In een procedure moet u vastleggen hoe u de ingrediënten in het eindproduct kunt traceren.

7. INFORMATIE OVER ETIKETTERING/ AANDUIDINGEN

U wilt dat iedereen uw producten herkent als biologisch. Voor deze herkenbaarheid moet u gebruik maken van aanduidingen. Wij leggen u hieronder uit wat u moet doen.

WAT ZIJN AANDUIDINGEN?

Aanduidingen zijn alle verwijzingen naar de biologische productiemethode. Dit zijn:

- de termen biologisch, bio, ekologisch en eko
- overige termen vermeld in de bijlage van de verordening 834/2007
- het Europese biologische keurmerk

HOE MAG U UW IN OMSCHAKELINGSPRODUCT AANDUIDEN?

U mag onder een aantal voorwaarden plantaardige producten in omschakeling verkopen:

- het is een enkelvoudig product (bijvoorbeeld: gras, kool, peen)
- het product is geoogst minimaal 12 maanden na de startdatum
- u moet een verwijzing naar de in omschakelingsstatus maken, bijvoorbeeld door de volgende zin te gebruiken: „in de periode van omschakeling naar de biologische landbouw verkregen product“
- het woord biologisch (in bovenstaande zin) mag u niet in een andere kleur, lettergrootte of lettertype dan de rest van de aanduiding gebruiken
- u mag geen Europees biologisch keurmerk gebruiken
- u vermeldt het codenummer van Skal, dit is NL-BIO-01

WAAROP VERMELDT U DE AANDUIDINGEN?

Aanduidingen kunt u vermelden op bijvoorbeeld:

- Eigen verklaring voor bulk producten en dieren
- Kassabon of kistkaartje voor onverpakte producten
- Etiket/verpakking van voorverpakte producten

7.1 EIGEN VERKLARING

Deze verklaring stuurt u met het transport van het product (of het dier) mee. U mag de verklaring zelf opstellen, u kunt ook gebruik maken van onze "eigen verklaring". In de verklaringen moet u de volgende aanduidingen gebruiken:

- Uw bedrijfsnaam
- Uw vestigingsplaats
- De productnaam inclusief een verwijzing naar biologisch
- Een merkteken voor de traceerbaarheid
- Het codenummer van Skal. Dit is
- NL-BIO-01

7.2 ONVERPAKTE PRODUCTEN

Op producten die u pas op de plaats van verkoop verpakt (bijvoorbeeld vlees, brood), moet u de volgende aanduidingen gebruiken:

- Uw bedrijfsnaam
- Uw vestigingsplaats
- De productnaam inclusief een verwijzing naar biologisch
- Het codenummer van Skal.
- Dit is NL-BIO-01

De gegevens mogen op een begeleidend document staan, bijvoorbeeld een kassabon of kistkaartje.

U mag het Europese biologische keurmerk gebruiken. Als u dit wilt gebruiken, vindt u onder "voorverpakte producten", meer informatie over het gebruik van dit keurmerk.

7.3 VOORVERPAKTE PRODUCTEN

Op een consumentenverpakking of etiket moet u de volgende aanduidingen gebruiken:

- Uw bedrijfsnaam
- Uw vestigingsplaats
- De productnaam inclusief een verwijzing naar biologisch
- Een merkteken voor de traceerbaarheid
- Het codenummer van Skal. Dit is
- NL-BIO-01*
- Het Europese biologische keurmerk*
- De herkomst van de agrarische grondstoffen*
- „naam van het land van herkomst“
- „EU Landbouw“ als de grondstoffen in de Europese Unie zijn geteeld
- „niet-EU Landbouw“ als de grondstoffen in derde landen zijn geteeld
- „EU/niet-EU Landbouw“ als een deel van de grondstoffen in de Europese Unie en een ander deel in een derde land is geteeld
- In de ingrediëntendeclaratie moet u vermelden welke ingrediënten biologisch zijn. U kunt dit per ingrediënt aangeven. U mag ook werken met een asterisk (*), waarbij u verwijst naar de biologische status (bijvoorbeeld *= van biologische oorsprong).

*U mag zelf kiezen of u het biologische keurmerk op de voor- of achterkant van een product plaatst. Bij het keurmerk moet u het codenummer van Skal vermelden en direct onder het codenummer de herkomst van de agrarische grondstoffen. Als u het Europese biologische keurmerk meerdere malen op een verpakking gebruikt, hoeft u bij één keurmerk maar het codenummer en de herkomst grondstoffen te vermelden.

Als u uw product door iemand anders laat verkopen, maar op het etiket staan wel uw gegevens vermeld, dan blijft u verantwoordelijk voor het etiket.

HOE ZIET HET EUROPESE BIOLOGISCHE KEURMERK ERUIT?

Het biologische keurmerk ziet er zo uit:

AAN WELKE OPMAAK MOET HET KEURMERK VOLDOEN?

- De kleur van het keurmerk is Green Pantone (n° [376] and Green [50% Cyan + 100 % Yellow]).
- U mag een zwart-wit keurmerk gebruiken als u geen kleuren kunt drukken.
- Het keurmerk moet minimaal 9 mm hoog en 13.5 mm breed zijn. Er is een uitzondering voor zeer kleine verpakkingen: de hoogte moet dan minimaal 6 mm zijn.
- De verhouding van het keurmerk is 1 : 1.5 (hoogte ; breedte).
- Als u het keurmerk gebruikt op een gekleurde verpakking waarbij het verschil in kleur klein is mag u een lijn om het keurmerk trekken.
- Boven en onder het keurmerk mag u een term gebruiken die verwijst naar biologisch.

MAG U ANDERE KEURMERKEN GEBRUIKEN?

Het is toegestaan om het EKO-keurmerk te gebruiken, als u hiervoor een licentie aanvraagt bij Stichting EKO-keurmerk en voldoet aan de voorwaarden (info@eko-keurmerk.nl, www.eko-keurmerk.nl).

8. INFORMATIE OVER MESTGEBRUIK

In de biologische landbouw moet u voldoen aan de volgende regels voor mestgebruik:

- U mag maximaal 170 kg stikstof uit dierlijke mest per hectare per jaar gebruiken. Beheert u natuurgronden waarop een officiële beperking ligt voor de hoeveelheid stikstof per hectare? Dan mag u deze natuurgronden niet volledig meerekenen in de stikstofruimte.
- U moet 100% van uw biologische mest op biologische percelen uitrijden. Produceert u meer dan 170 kg stikstof uit dierlijke mest per hectare per jaar (bij een te hoge veebezetting) betekent dit dat u het overschot moet uitrijden op biologische percelen van een ander bedrijf.
- U moet minimaal 65% A-meststoffen gebruiken. Hieronder leggen wij u uit wat A-, B- en C-meststoffen zijn:

WAT ZIJN A-MESTSTOFFEN?

De volgende meststoffen zijn A-meststoffen:

- Mest van biologisch gecertificeerde dieren (ook van eigen bedrijf).

Let op: zolang uw dieren nog in omschakeling zijn, mag u de mest alleen voor eigen gebruik meetellen als A-meststof.

- Aangevoerde biologische compost gemaakt van biologisch plantaardig materiaal.
- Aangevoerde niet-biologische groencompost, gemaakt van bermmaaisel en snoeiafval.
- Aangevoerde luzernekorrels afkomstig van een biologisch bedrijf.

Pluimveemestkorrels rechtstreeks afkomstig van een biologisch bedrijf. Het pluimveebedrijf moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- de biologische mest moet gescheiden worden verwerkt tot korrel (geen vermenging mogelijk)
- er moet een overeenkomst zijn met de verwerker
- in de administratie moet de geleverde hoeveelheid mest en de ontvangen korrels bekend zijn
- in de administratie moet de hoeveelheid geleverde korrels aan de afnemers bekend zijn
- Champost van een biologisch bedrijf. Het stikstofgehalte is 8,2 kg per ton (4,1 uit mest en 4,1 uit overige ingrediënten). Champignonbedrijven moeten biologische champost waarin dierlijke mest is verwerkt op biologische grond afzetten.
- Digestaat bestaat meestal voor 50% uit dierlijke mest en voor 50% uit co-producten. Als de dierlijke mest alleen van biologisch gecertificeerde dieren afkomstig is en de co-producten zijn toegestaan volgens bijlage A, dan mag u de digestaat voor 50% meetellen als A-meststof. Zijn de co-producten ook (deels) aantoonbaar biologisch? Dan mag u het biologische deel van de co-producten ook meerekenen als A-meststof.

WAT ZIJN B-MESTSTOFFEN?

Onder B-meststoffen vallen:

- Producten van Bijlage A van Verordening 889/2008.
- De volgende gangbare mestsoorten: rundvee-, geiten-, schapen- en paardenmest. Voorwaarde is wel dat deze dieren de beschikking hebben over weidegang/uitloop of een deels dichte vloer.

Mest van vleeskalveren en vaste mest van scharrelvarkens is ook alleen toegestaan als B-meststof onder bovenstaande voorwaarde.

- Digestaat waarvan de dierlijke mest (gedeeltelijk) uit niet biologische mest, maar wel uit toegestane mest bestaat, telt in zijn geheel mee als B-meststof.

Een uitgebreide lijst met A- en B-meststoffen kunt u bekijken op onze website, onder het kopje biologische mestregels.

WAT ZIJN C-MESTSTOFFEN?

Overige meststoffen vallen onder de categorie C-meststoffen. Deze meststoffen mag u niet gebruiken. Voorbeelden hiervan:

- Meststoffen die niet voorkomen op bijlage A
- Meststoffen waarvoor voldoende biologische mest is, zoals pluimveemest
- Kippenmestkorrels die niet voldoen aan de voorwaarden
- Gangbare champost

OPSLAG VAN MEST BIJ EEN INTERMEDIAR

Het is vanaf augustus 2015 toegestaan om biologische mest op te slaan bij een intermediair. Deze regeling is vooralsnog mogelijk tot 31 december 2018. Aan de regeling zitten verschillende administratieve eisen. De documenten hiervoor vindt u op www.skal.nl, onder 'formulieren'. Veehouders die hiervan gebruik willen maken, moeten Skal betalen voor haar toezicht op de intermediair. De intermediair moet door de NVWA erkend zijn. Let op: als veehouder blijft u ervoor verantwoordelijk dat uw biologische mest op biologische grond wordt afgezet.

IS ER ONTHEFFING MOGELIJK?

Alleen in zeer uitzonderlijke gevallen kunt u ontheffing aanvragen voor het percentage A-meststoffen. Neemt u hierover contact op met Skal.

WAT MOET U AAN DE INSPECTEUR LATEN ZIEN?

De volgende gegevens moet u klaar leggen voor de inspecteur:

- Overzichten van ontvangen en afgevoerde dierlijke mest uit mijn.rvo.nl
- Een overzicht waarop u aangeeft wat biologische en wat gangbare mest is. Dit kunt u bijvoorbeeld aangeven op het overzicht van ontvangen en afgevoerde dierlijke mest uit mijn.rvo.nl.
- Alle bijbehorende VDM's (Vervoersbewijzen Dierlijk Mest), op volgorde van het gebruikte overzicht.
- Ingevulde eigen verklaring (bijvoorbeeld verklaring van herkomst van dierlijke mest), gekoppeld aan de bijbehorende VDM. De inspecteur moet een duidelijke koppeling kunnen maken tussen de eigen verklaring en de VDM.
- Analyserapporten mest, logisch gerangschikt.
- Overzicht aanvoer overige meststoffen van leveranciers.
- Een eigen berekening van het percentage A-meststoffen en het percentage afgevoerde biologische mest op biologische grond. Hiervoor kunt u gebruik maken van het exceldocument

"rekenhulp A-meststoffen" van onze website, www.skal.nl onder het kopje biologische mestregels.

Disclaimer:

De regelgeving verandert regelmatig. Voor actuele informatie kunt u op onze website altijd de juiste versie van de verordening, reglementen en informatiebladen vinden.

Dit informatieblad is geschreven door:

Skal > **BIO CONTROLE**

Dr. Klinkertweg 28a < Postbus 384 < 8000 AJ Zwolle
T 038-4268110 < F 038-4268182 < E landbouw@skal.nl < I www.skal.nl

BIJLAGES BIJ INFORMATIEBLAD

BIOLOGISCHE VEEHOUDERIJ

INHOUD	
BIJLAGE A: LIJST MET A EN B MESTSTOFFEN	3
BIJLAGE B: PESTICIDEN EN GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN	10
BIJLAGE III REINIGINGS EN ONTSMETTINGSPRODUCTEN VAN GEBOUWEN EN INSTALLATIES, PLANTAARDIGE	13
BIJLAGE VII REINIGINGS- EN ONTSMETTINGSPRODUCTEN VAN GEBOUWEN EN INSTALLATIES, DIERLIJK	14
BIJLAGE V VOEDERMIDDELEN VAN MINDERALE OORSPRONG	15
BIJLAGE VI TOEVOEGINGSMIDDELEN VOOR DIERVOERDERS	16
BIJLAGE OMVANG MESTPRODUCTIE PER DIERCATEGORIE	21
BIJLAGE IV MAXIMAAL AANTAL DIEREN PER HECTARE	26
VOORBEELD EIGEN VERKLARING	27
VOORBEELD ETIKET	29

BIJLAGE A: Lijst met A en B meststoffen

Deze lijst is gebaseerd op Bijlage I van Verordening 889/2008 en de Nederlandse herziene invulling van het biologische mestbeleid. Voor de officiële bijlage I verwijzen wij u naar onze website: www.skal.nl/wet-en-regelgeving/europees

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie,
A	dierlijke mest van biologische gecertificeerde dieren		Ook pluimveemest van biologisch gecertificeerde dieren valt onder de A-meststoffen.
A	organisch materiaal, bij voorkeur gecomposteerd, van biologische productie		Zie art. 12 lid 1 onderdeel b van Vo. 834/2007 Niet in officiële Bijlage 1 van Vo. 889/2008
B	Stalmest (=vaste mest)	Product, bestaande uit een mengsel van dierlijke mest en plantaardig materiaal (strooisel). Het product mag niet afkomstig zijn van niet-grondgebonden veehouderijen.	Varkens: Niet-biologische, vaste varkensmest is toegestaan als de varkens op stro worden gehouden. Deze mest mag u beschouwen als B-meststof. Pluimvee: Er is voldoende biologische pluimveemest beschikbaar. Niet-biologische pluimveemest mag u niet in de biologische sector gebruiken. Deze mest valt onder de C-meststoffen. Dit geldt ook voor mest van scharrel- of vrije uitloopssystemen.

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie,
B	Gecomposteerde dierlijke mest, met inbegrip van gecomposteerde stalmest	Het product mag niet afkomstig zijn van niet-grondgebonden veehouderijen.	Pluimvee: Er is voldoende biologische pluimveemest beschikbaar. Niet-biologische pluimveemest mag u niet in de biologische sector gebruiken. Deze mest valt onder de C-meststoffen. Dit geldt ook voor mest van scharrel- of vrije uitloopssystemen.
B	Rundveedrijfmest van melkvee	Mag u gebruiken na gecontroleerde vergisting en/of adequate verdunning Het product mag niet afkomstig zijn van niet-grondgebonden veehouderijen.	
B	Gecomposteerd of vergist huishoudelijk afval	Product op basis van aan de bron gescheiden huishoudelijk afval dat is gecomposteerd of anaëroob is vergist voor de productie van biogas. Alleen huishoudelijk afval van plantaardige en dierlijke oorsprong. Alleen als het is geproduceerd in een door de lidstaat aanvaard gesloten en gecontroleerd verzamelsysteem. Maximumconcentratie in mg/kg droge stof: cadmium: 0,7; koper: 70; nikkel: 25; lood: 45; zink: 200; kwik: 0,4; chroom (totaal): 70; chroom (VI): 0 (*)	
B	Turf	Mag u alleen gebruiken voor tuinbouw (groenteteelt, sierteelt, boomteelt, boomkwekerij).	

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie,
B	Paddenstoelensubstraatafval	Het oorspronkelijke substraat mag alleen producten bevatten die in deze bijlage voorkomen.	
B	Wormencompost en uitwerpselen van insecten		
B	Guano		
A	Gecomposteerd plantaardig materiaal (groencompost)	Product op basis van mengsels van plantaardig materiaal dat is gecomposteerd.	Groencompost mag u beschouwen als A meststof, mits de groencompost alleen bestaat uit bermmaaisel en snoeiafval. Bij voorkeur met het branchekeurmerk Keucompost. Toevoegingen van gecomposteerd of vergist huishoudelijk afval of andere reststoffen zijn niet toegestaan.
B	Vergist mengsel van plantaardig materiaal	Product op basis van mengsels van plantaardig materiaal dat anaëroob is vergist voor de productie van biogas	
	Biogasdigestaat dat dierlijke bijproducten bevat die zijn co-vergist met materiaal van plantaardige of dierlijke oorsprong als opgenomen in deze bijlage		De Skal-voorwaarden voor vergisters en digestaat vindt u op onze website http://www.skal.nl/assets/Landbouw-/digestaat.pdf .

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie,
B	De onderstaande producten of bijproducten van dierlijke oorsprong: - bloedmeel - hoefmeel - hoornmeel - beendermeel of ontlijmd beendermeel - vismeel - vleesmeel - verenmeel, haarmeel en chiquetmeel - wol - pels - haren - zuivelproducten - gehydrolyseerde eiwitten	Voor pels: maximumconcentratie chroom (VI): niet detecteerbaar Voor gehydrolyseerde eiwitten: niet van toepassing op de eetbare delen van het gewas Vanaf 2015 is het toegestaan om biologisch gecertificeerde reststromen (bv biologische verenmeel) als A-meststof te gebruiken. De reststroom moet wel gecertificeerd zijn door een private certificeringsorganisatie. Skal certificeert zelf geen reststromen, tenzij dit biologisch veevoer betreft. NB gecertificeerde verenmeel is nog niet beschikbaar.	
B	Producten en bijproducten van plant aardige oorsprong voor bemesting	Voorbeelden: meel van koeken van oliehoudende zaden, cacaodoppen, moutkiemen	
B	Zeewier en zeewierproducten	Uitsluitend verkregen door: i. fysische behandeling met inbegrip van dehydratie, bevriezing en vermaling ii. extractie met water of met zure en/of basische waterige oplossingen iii. gisting	
B	Zaagsel en schaafsel	Van hout dat na de kap niet chemisch is behandeld.	
A	Gecomposteerde boomschors	Van hout dat na de kap niet chemisch is behandeld.	Valt onder de definitie van groencompost.
B	Houtas	Van hout dat na de kap niet chemisch is behandeld.	
B	Vinasse en vinasse-extracten	Met uitsluiting van ammoniakhoudende vinasse.	

Lijst met overige toegestane meststoffen

Deze lijst bevat de meststoffen die geen stikstofbron zijn en die u dus niet hoeft mee te nemen in de berekening van het percentage A-meststoffen.

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie als vastgesteld door de expertgroep mest
	Zacht natuurlijk fosfaat	Product omschreven in punt 7 van bijlage IA.2 bij Verordening (EG) nr. 2003/2003 van het Europese Parlement en de Raad ¹ inzake meststoffen. Cadmiumgehalte ten hoogste 90 mg/kg P ₂ O ₅ .	Geen stikstofbron.
	Aluminiumcalciumfosfaat	Product omschreven in punt 6 van bijlage IA.2 bij Verordening (EG) nr. 2003/2003. Cadmiumgehalte ten hoogste 90 mg/kg P ₂ O ₅ . Mag alleen worden gebruikt op basische gronden (pH>7,5).	Geen stikstofbron.
	Fosfaatslakken	Product omschreven in punt 1 van bijlage IA.2 bij Verordening (EG) nr. 2003/2003.	Geen stikstofbron.
	Ruw kalizout of kainiet	Product omschreven in punt 1 van bijlage IA.3 bij Verordening (EG) nr. 2003/2003.	Geen stikstofbron.
	Kaliumsulfaat dat mogelijk magnesiumzout bevat	Door een fysisch extractieproces uit ruw kalizout verkregen product, dat mogelijk ook magnesiumzouten bevat.	Geen stikstofbron.
	Calciumcarbonaat (krijt, mergel, gemalen kalksteenrots, kalkwier, fosfaathoudend krijt)	Uitsluitend van natuurlijke oorsprong	Geen stikstofbron.
	Calcium- en magnesiumcarbonaat	Uitsluitend van natuurlijke oorsprong (bijvoorbeeld: magnesiumhoudend krijt, gemalen magnesiumhoudende kalksteenrots)	Geen stikstofbron.
	Magnesiumsulfaat (kieseriet)	Uitsluitend van natuurlijke oorsprong.	Geen stikstofbron.

¹ PB L 304 van 21.11.2003, blz. 1.

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie als vastgesteld door de expertgroep mest
	Calciumchloride-oplossing	Bladbehandeling bij appelbomen, nadat calciumgebrek is aangetoond.	Geen stikstofbron.
	Calciumsulfaat (gips)	Product omschreven in punt 1 van bijlage I.D bij Verordening (EG) nr. 2003/2003. Uitsluitend van natuurlijke oorsprong.	Geen stikstofbron.
	Industriekalk afkomstig van de suikerproductie	Bijproduct van de suikerproductie op basis van suikerbieten	Geen stikstofbron.
	Industriekalk afkomstig van vacuümproductie van zout	Bijproduct van vacuümproductie van zout, verkregen uit kalksteen uit de bergen.	Geen stikstofbron.
	Vrij zwavel	Product omschreven in bijlage ID.3 bij Verordening (EG) nr. 2003/2003.	Geen stikstofbron.
	Spoorelementen	Anorganische micronutriënten als opgenomen in deel E van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 2003/2003.	Geen stikstofbron.
	Natriumchloride	Uitsluitend steenzout.	Geen stikstofbron.
	Steenmeel en klei		Geen stikstofbron.
	Leonardiet (ruw organisch sediment dat rijk is aan humuszuren)	Alleen indien verkregen als bijproduct van mijnactiviteiten	
	Chitine (polysacharide verkregen uit de schaal van schaaldieren)	Alleen indien afkomstig uit de duurzame exploitatie van visbestanden, als gedefinieerd in artikel 3, punt e), van Verordening (EG) nr. 2371/2002 van de Raad (4), of uit de biologische aquacultuur	

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie als vastgesteld door de expertgroep mest
	Uit zoetwaterlichamen afkomstig organisch rijk sediment dat wordt gevormd in een zuurstofvrije omgeving (bv. sapropelium)	<ul style="list-style-type: none"> - Alleen organische sedimenten die bijproducten van het beheer van zoetwaterlichamen zijn of zijn geëxtraheerd uit voormalige zoetwatergebieden, - Het aquatische systeem dient zo weinig mogelijk gevolgen van de extractie te ondervinden. - Alleen sedimenten afkomstig van bronnen die vrij zijn van verontreiniging door pesticiden, persistente organische verontreinigende stoffen en op petroleum lijkende stoffen. - Maximumconcentratie in mg/kg droge stof: cadmium: 0,7; koper: 70; nikkel: 25; lood: 45; zink: 200; kwik: 0,4; chroom (totaal): 70; chroom (VI): niet detecteerbaar 	

Bijlage B
Pesticiden – gewasbeschermingsmiddelen

Deze lijst is gebaseerd op bijlage II van Verordening 889/2008. Voor de officiële EU-bijlage verwijzen wij u naar onze website.

Let op: stoffen voorzien van een **sterretje*** zijn voorzover bekend in Nederland niet toegelaten als gewasbeschermingsmiddel (aparte wetgeving).

1 Stoffen van plantaardige of van dierlijke oorsprong

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
Azadirachtine, geëxtraheerd uit <i>Azadirachta indica</i> (neemboom)	Insecticide
Bijenwas	Afdekkingsmiddel voor snoeiwonden
Gehydrolyseerde eiwitten*	Lokmiddel, uitsluitend in het kader van toegestane toepassingen gecombineerd met andere geschikte producten van deze lijst
Lecithine	Fungicide
Plantaardige oliën	Insecticide, acaricide, fungicide en kiemvertragend middel. (Producten als gespecificeerd in de bijlage bij uitvoeringsverordening nr 540/2011 van de commissie)
Pyrethrine, geëxtraheerd uit <i>Chrysanthemum cinerariaefolium</i>	Insecticide
Kwassia* , geëxtraheerd uit <i>Quassia amara</i>	Insecticide, afweermiddel
Basisstoffen	Voedingsmiddel volgens 'EU nr 178/2002 art 2' en van plantaardige of dierlijke oorsprong. (Bijvoorbeeld bier of knoflook) Niet voor gebruik als herbicide, maar enkel ter bestrijding van plagen en ziekten.

2 Micro-organismen voor biologische bestrijding van ziekten en plagen

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
Micro-organismen	Producten als gespecificeerd in de bijlage bij uitvoeringsverordening EU nr 540/2011 en niet afkomstig van GGO's

3 Door micro-organismen geproduceerde stoffen

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
Spinosad	Insecticide; alleen wanneer maatregelen worden genomen om het risico van parasitoïden en het risico van resistentie-ontwikkeling zo gering mogelijk te houden.

4 Alleen in vallen en/of verstuivers te gebruiken stoffen

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
Feromonen	Lokmiddel; ontregelaars van sexueel gedrag, alleen in vallen en verstuivers.
Pyrethrumderivaten (alleen deltamethrine en lambdacyhalothrine)	Insecticide, alleen in vallen met specifieke lokmiddelen; uitsluitend ter bestrijding van <i>Batrocera oleae</i> en <i>Ceratitis capitata</i> Wied

5 Aan de oppervlakte tussen de planten te dispergeren bereidingen

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
IJzerfosfaat (ijzertrifosfaat)	Molluscicide

6 Andere stoffen die traditioneel in de biologische landbouw worden gebruikt

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
Koper* in de vorm van koperhydroxide, koperoxychloride, tribasisch kopersulfaat, koperoxyide, Bordeauxse pap	Fungicide Tot 6 kg per hectare per jaar Voor blijvende teelten mogen de lidstaten, in afwijking van de vorige alinea, dit maximum van 6 kg in een bepaald jaar overschrijden mits de gemiddelde gedurende vijf jaar (dat jaar en de vier vorige) gebruikte hoeveelheid niet groter is dan 6 kg
Ethyleen	Narijping van bananen, kiwi's en kaki's; narijping van citrusvruchten, uitsluitend als deel van een strategie om door fruitvliegen veroorzaakte schade te voorkomen; bloei-inductie van ananas; het tegengaan van scheutvorming bij aardappelen en uien. De stof mag alleen binnen in een gebouw worden gebruikt voor gebruik als groeiregulator. Toelatingen moeten worden beperkt tot

	professionele gebruikers.
vetzuren	Alle toepassingen zijn toegestaan, behalve gebruik als herbicide
Californische pap (calciumpolysulfide)*	
Paraffineolie	Insecticide, acaricide Producten als gespecificeerd in de bijlage bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 540/2011 (nummers 294 en 295)
Kwartzand	Afweermiddel
Zwavel	Fungicide, acaricide, afweermiddel
Op geur gebaseerde afweermiddelen van dierlijke of van plantaardige oorsprong/schapenvet*	-Afweermiddel -Alleen op niet-eetbare delen van het gewas en indien het gewasmateriaal niet wordt ingeslikt door schapen of geiten -Producten als gespecificeerd in de bijlage bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 540/2011 (nummer 249)

7 Andere stoffen

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
Aluminiumsilicaat (kaolien)	afweermiddel
Calciumhydroxide	Fungicide; enkel bij fruitbomen, ook in kwekerijen, voor de bestrijding van <i>Nectria galligena</i>
Laminarine	Uitlokker van zelfverdedigingsmechanismen van het gewas Kelp moet hetzij biologisch worden geteeld overeenkomstig artikel 6 quinquies of duurzaam worden geoogst overeenkomstig artikel 6 quater.
Kaliumwaterstofcarbonaat (ook Kaliumbicarbonaat genoemd)	
Kieselgoer (diatomeeënaarde)	
koolstofdioxide	

Bijlage III. als bedoeld in artikel 8a van de Landbouwkwaliteitsregeling 2007

Producten voor de reiniging en de ontsmetting van gebouwen en installaties voor de plantaardige productie:

Producten	Beperkingen
Kalium- en natriumzeep	
Water en stoom	
Kalkmelk	
Kalk	
Ongebluste kalk	
Natriumhypochloriet	
Bijtende soda	
Bijtende potas	
Waterstofperoxide	
Natuurlijke plantenextracten	
Citroenzuur, perazijnzuur, mierenzuur, melkzuur, oxaalzuur en azijnzuur	
Alcohol	
Salpeterzuur	Alleen voor de reiniging van druppelaars in kassen
Formaldehyde	Alleen bij het ontsmetten van entruimten voor paddestoelen
Natriumcarbonaat	
Chloramine-T	
Sulfiet	Alleen voor het reinigen van plukgereedschap en opslagruimte voor druiven
Fluorverbindingen	Alleen voor de reiniging van glas in lege kassen
Middelen die door de Plantenziektekundige Dienst zijn verplicht voor de reiniging van productielocaties in geval van besmetting met quarantaineorganismen	

BIJLAGE VII (Verordening 889/2008)

Reinigings- en ontsmettingsproducten

1. Producten voor de reiniging en ontsmetting van gebouwen en installaties voor dierlijke productie, als bedoeld in artikel 23, lid 4:

- Kalium- en natriumzeep
- Water en stoom
- Kalkmelk
- Kalk
- Ongebluste kalk
- Natriumhypochloriet (bijvoorbeeld bleekwater)
- Bijtende soda
- Bijtende potas
- Waterstofperoxide
- Natuurlijke plantenextracten
- Citroenzuur, perazijnzuur, mierenzuur, melkzuur, oxaalzuur en azijnzuur
- Alcohol
- Salpeterzuur (uitrusting van melkstallen)
- Fosforzuur (uitrusting van melkstallen)
- Formaldehyde
- Reinigings- en ontsmettingsmiddelen voor spenen en melkinstallaties
- Natriumcarbonaat

BIJLAGE V

Voedermiddelen als bedoeld in artikel 22, onder d), artikel 24, lid 2, en artikel 25 quaterdecies, lid 1

▼M13

1. VOEDERMIDDELEN VAN MINERALE OORSPRONG:

A	Kalkhoudende zeeschelpen	
A	Maerl [kalkwieren]	
A	Lithothamnion [kalkwieren]	
A	Calciumgluconaat	
A	Calciumcarbonaat	
A	Gedefluoreerd monocalciumfosfaat	
A	Gedefluoreerd bicalciumfosfaat	
A	Magnesiumoxide (watervrije magnesia)	
A	Magnesiumsulfaat	
A	Magnesiumchloride	
A	Magnesiumcarbonaat	
A	Calciummagnesiumfosfaat	
A	Magnesiumfosfaat	
A	Mononatriumfosfaat	
A	Calciumnatriumfosfaat	
A	Natriumchloride	
A	Natriumbicarbonaat	
A	Natriumcarbonaat	
A	Natriumsulfaat	
A	Kaliumchloride	

▼M8

2. ANDERE VOEDERMIDDELEN

(Bij-)producten van de fermentatie van micro-organismen waarvan de cellen geïnactiveerd of gedood zijn:

A	Saccharomyces cerevisiae	
A	Saccharomyces carlsbergiensis	

BIJLAGE VI

Toevoegingsmiddelen voor diervoeders als bedoeld in artikel 22, onder g), artikel 24, lid 2, en artikel 25 quaterdecies, lid 2

De in deze bijlage opgenomen toevoegingsmiddelen voor diervoeders mogen slechts worden gebruikt indien daarvoor een vergunning is verleend op grond van Verordening (EG) nr. 1831/2003 van het Europees Parlement en de Raad (³⁴).

1. TECHNOLOGISCHE TOEVOEGINGSMIDDELEN

a) Conserveermiddelen

Vergunning	Code	Stof	Beschrijving, gebruiksvoorwaarden
A	1a E 200	Sorbinezuur	
A	1a E 236	Mierenzuur	
B	1a E 237	Natriumformiaat	
A	1a E 260	Azijnzuur	
A	1a E 270	Melkzuur	
A	1a E 280	Propionzuur	
A	1a E 330	Citroenzuur	

b) Antioxidanten

Vergunning	Code	Stof	Beschrijving, gebruiksvoorwaarden
A	1b E 306	Tocoferolrijke extracten van natuurlijke oorsprong	

c) Emulgatoren en stabilisatoren, verdikkingsmiddelen en geleermiddelen

Vergunning	Code	Stof	Beschrijving, gebruiksvoorwaarden
A	1 E 322	Lecithine	Alleen wanneer afkomstig van biologische grondstoffen Alleen voor gebruik in diervoeders voor aquacultuurdieren

d) Bindmiddelen, verdunningsmiddelen en stollingsmiddelen

Vergunning	Code		Stof	Beschrijving, gebruiksvoorwaarden
B	1	E 535	Natriumferrocyanide	Maximum: 20 mg/kg NaCl (berekend als ferrocyanide-ion)
A	1	E 551b	Coloïdale siliciumdioxide	
A	1	E 551c	Kieselgoer (diatomeeënaarde, gezuiverd)	
A	1	E 558	Bentoniet-montmorilloniet	
A	1	E 559	Kaoliniethoudende klei, vrij van asbest	
A	1	E 560	Natuurlijke mengsels van stearaten en chloriet	
A	1	E 561	Vermiculiet	
A	1	E 562	Sepioliet	
B	1	E 566	Natroliet-fonoliet	
▼M13				
B	1	1g568	Clinoptiloliet van sedimentaire oorsprong, (Alle soorten)	
▼M8				
A	1	E 599	Perliet	

e) Toevoegingsmiddelen voor kuilvoer

Vergunning	Code	Stof	Beschrijving, gebruiksvoorwaarden
A	1k	Enzymen, gisten en bacteriën	Voor de productie van kuilvoer: alleen wanneer de weersomstandigheden een adequate fermentatie belemmeren.

2. SENSORIËLE TOEVOEGINGSMIDDELEN

Vergunning	Code	Stof	Beschrijving, gebruiksvoorwaarden
A	2b	Aromatische stoffen	Uitsluitend extracten van landbouwproducten

3. NUTRITIONELE TOEVOEGINGSMIDDELEN

a) Vitamines

Vergunning	Code	Stof	Beschrijving, gebruiksvoorwaarden
A	3a	Vitamines en provitamines	- Afgeleid van landbouwproducten - Synthetisch afgeleide vitamines mogen voor dieren met één maag en aquacultuurdieren slechts worden gebruikt indien zij identiek zijn aan van landbouwproducten afgeleide vitamines. - Synthetisch afgeleide vitamines A, D en E mogen voor herkauwers slechts worden gebruikt indien zij identiek zijn aan van landbouwproducten afgeleide vitamines en zijn goedgekeurd door de lidstaten op basis van een beoordeling van de capaciteit van biologisch gehouden herkauwers om de nodige hoeveelheid van deze vitamines uit hun voederrantsoen te halen.

b) Sporelementen

Vergunning	Code	Stof	Beschrijving, gebruiksvoorwaarden
A	3b	E1 IJzer	— ijzeroxide — ijzercarbonaat — ferrosulfaat, heptahydraat — ferrosulfaat, monohydraat
A	3b	E2 Jodium	— calciumjodaat, watervrij
A	3b	E3 Kobalt	— basisch kobaltcarbonaat, monohydraat — kobaltsulfaat, monohydraat heptahydraat en/of
A	3b	E4 Koper	— basisch kopercarbonaat, monohydraat — koperoxide — kopersulfaat, pentahydraat
A	3b	E5 Mangaan	— mangaancarbonaat — mangaanoxide — mangaansulfaat, monohydraat
A	3b	E6 Zink	— zinkoxide

			<ul style="list-style-type: none"> – zinksulfaat, monohydraat – zinksulfaat, heptahydraat 	
A	3b	E7 Molybdeen	– natriummolybdaat	
A	3b	E8 Selenium	<ul style="list-style-type: none"> – natriumselenaat – natriumseleniet 	

4. ZOÖTECHNISCHE TOEVOEGINGSMIDDELEN

Vergunning	Code	Stof	Beschrijving, gebruiksvoorwaarden
A		Enzymen en micro-organismen	

▼M2

(Tekst geldend op: 22-06-2015)

Regeling dierlijke producten

Bijlage 1. behorende bij artikel 2.17

In deze bijlage wordt verstaan onder:

- *dekberen*: jonge, nog niet dekrijpe beren en zoekberen;
- *fokschapen*: ooiën die ten minste eenmaal hebben gelammerd;
- *fokzeugen*: varkens die ten minste eenmaal gedekt of geïnsemineerd zijn, waaronder gusterzeugen, gedekte maar nog niet drachtigezeugen, drachtigezeugen, zeugen met biggen en zeugen waarvan de biggen gespeend zijn;
- *hennen en hanen van legrassen*: hennen en hanen van legrassen, inclusief (groot)ouderdieren;
- *melk- en kalfkoeien*: koeien die ten minste eenmaal hebben gekalfd en die voor de melkproductie of de fokkerij worden gehouden, waaronder koeien die droog gezet zijn alsmede koeien die worden vetgemest en in de mesttijd worden gemolken;
- *melkgeiten*: geiten die ten minste eenmaal hebben gelammerd;
- *opfokberen*: jonge, nog niet dekrijpe beren die worden aangehouden voor de fokkerij;
- *opfokhennen en -hanen van legrassen*: opfokhennen en -hanen voor de vervanging van hennen en hanen van legrassen, inclusief (groot)ouderdieren;

Omvang van de mestproductie voor de onderscheiden diercategorieën, uitgedrukt in kilogrammen stikstof per dier per jaar als bedoeld in artikel 2.17		
	Onderscheiden categorieën binnen de diersoorten	Omvang mestproductie per dier van de onderscheiden diercategorieën per jaar, uitgedrukt in kilogrammen stikstof
	Fok- en gebruiksvee	
	Melk- en kalfkoeien gehouden in een stal, niet zijnde een grupstal of potstal met vaste mest	96,1
	Melk- en kalfkoeien gehouden in een grupstal met vaste mest	90,6
	Melk- en kalfkoeien gehouden in een potstal met vaste mest	86,4
	Vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	32,3
	Vrouwelijk jongvee van 1 jaar en ouder	66
	Stieren voor de fokkerij jonger dan 1 jaar	26,7
	Stieren voor de fokkerij van 1 jaar en ouder	51
	Roodvleesproductie	
	Weide- en zoogkoeien	66,2
	Vleesstierkalf tot een leeftijd van ca. 3 maanden	6,6
	Vleesstieren van ca. 3 maanden tot ca. 16 maanden oud	27,2
	Vleesstieren tot een leeftijd van ca. 16 maanden die op één bedrijf worden afgemest	23,4

	Overig vleesvee dat is bestemd voor roodvleesproductie dat niet behoort tot de hierboven genoemde categorieën en jonger is dan 1 jaar	26,4
	Overig vleesvee dat is bestemd voor roodvleesproductie dat niet behoort tot de hierboven genoemde categorieën van 1 jaar en ouder	65,4
	Fokkerij/vermeerdering	
	Fokzeugen waarvan de biggen ca. 6 weken na hun geboorte aan een ander bedrijf worden geleverd en fokzeugen die nog geen biggen hebben	12
	Fokzeugen waarvan de biggen worden gehouden tot ze een gewicht van ca. 25 kg hebben en fokzeugen waarvan de biggen op het eigen bedrijf worden gehouden	15,3
	Opfokzeugen van ca. 25 kg totdat ze ca. 7 maanden oud zijn en opfokzeugen afkomstig van het eigen bedrijf van 25 kg die worden afgeleverd op ca. 7 maanden	5,9
	Opfokzeugen van ca. 7 maanden tot de eerste dekking	9,1
	Opfokzeugen van ca. 25 kg tot de eerste dekking en opfokzeugen afkomstig van het eigen bedrijf van 25 kg die worden aangehouden tot de eerste dekking	6,1
	Opfokberen van ca. 25 kg totdat ze ca. 7 maanden oud zijn en opfokberen afkomstig van het eigen bedrijf van 25 kg totdat ze ca. 7 maanden oud zijn	5,5
	Dekberen van ca. 7 maanden en ouder en beren afkomstig van het eigen bedrijf van 7 maanden oud	11,7
	Gespeende biggen, aangeleverd opeen leeftijd van ca. 6 weken, totdat ze een gewicht hebben van ca. 25 kg en gespeende biggen, aangeleverd op ca. 6 weken, die op het eigen bedrijf worden aangehouden voor de mesterij totdat ze een gewicht hebben van 25 kg	2
	Mesterij	
	Slachtzeugen	12,8
	Varkens die worden gemest van ca. 25 kg tot ca. 110 kg en biggen afkomstig van het eigen, gesloten bedrijf vanaf 25 kg	6,1
	Legrassen	

	Opfokhennen en -hanen jonger dan ca. 18 weken die worden afgeleverd op ca. 18 weken en opfokhennen en -hanen die op het eigen bedrijf worden gehouden tot 18 weken	0,159
	Hennen en hanen van legrassen van ca. 18 weken en ouder die zijn aangeleverd op ca. 18 weken en van het eigen bedrijf afkomstige hennen en hanen van 18 weken en ouder	0,371
	Vleesrassen	
	Opfokhennen en -hanen van vleesrassen, jonger dan ca. 19 weken en opfokhennen en -hanen die op het eigen bedrijf worden aangehouden tot 19 weken oud	0,11
	(Groot)ouderdieren van vleesrassen van ca. 19 weken en ouder en van het eigen bedrijf afkomstige (ouder)dieren van 19 weken en ouder	0,411
	Vleeskuikens	0,332
	Voor broedeieren	
	Hennen en hanen tot een leeftijd van ca. 6 weken, gehouden op een quarantainebedrijf	0,29
	Hennen en hanen van ca. 6 tot ca. 30 weken oud, gehouden op een opfokbedrijf	1,165
	Hennen en hanen van ca. 30 weken en ouder	1,513
	Vleeskalkoenen	
	Vleeskalkoenen, vanaf het opzetten bij aanvang van de mestperiode tot de aflevering voor de slacht	0,884
	Fokschapen en lammeren tot ca. 25 kg	10,3
	Overige schapen	9,3
	Melkgeiten en lammeren tot ca. 10 kg	5,8

	Overige geiten	3,1
	Ouderdieren van vleeseenden	0,5
	Vleeseenden	0,39
	Vrouwelijke konijnen die ten minste eenmaal zijn gedekt en niet-gespeende jongen	1,24
	Fokrammen, bestemd voor het fokken van vleeskonijnen	0,75
	Opfokkonijnen vanaf ca. 80 dagen oud tot de eerste dekking	1,01
	Vleeskonijnen vanaf het spenen tot ca. 80 dagen oud en opfokkonijnen tot 80 dagen oud	0,4
	Vleesparelhoenders	0,437

- opfokhennen en -hanen van vleesrassen; opfokhennen en -hanen ter vervanging van (groot)ouderdieren van vleesrassen;
- opfokkonijnen: jonge, nog niet dekrijpe konijnen die worden aangehouden voor de fokkerij;
- opfokzeugen: jonge zeugen die nooit gedekt of geïnsemineerd zijn die worden gehouden voor de fokkerij;
- slachtzeugen: zeugen die niet meer gebruikt worden voor de fokkerij, maar worden afgemest;
- stieren voor de fokkerij: stieren bestemd voor het fokken van melk- of vleesvee;
- voedsters: vrouwelijke konijnen die die ten minste eenmaal zijn gedekt;
- vleeskuikens: kuikens die voor de slacht worden afgeleverd;
- vrouwelijk jongvee: alle vrouwelijke dieren die nog nooit gekalfd hebben en die worden aangehouden voor de vervanging van de eigen veestapel of de veestapel van derden, waaronder drachtige dieren die niet eerder hebben gekalfd;
- weide- en zoogkoeien: koeien die niet meer worden gemolken, maar worden vetgeweid.

BIJLAGE IV

Maximum aantal dieren per hectare als bedoeld in artikel 15, lid 2

Categorie of soort	Maximumaantal dieren per ha dat overeenkomt met 170 kg N/ha/jaar
Paardachtigen ouder dan zes maanden	2
Mestkalveren	5
Andere runderachtigen jonger dan één jaar	5
Mannelijke runderachtigen van één tot minder dan twee jaar	3,3
Vrouwelijke runderachtigen van één tot minder dan twee jaar	3,3
Mannelijke runderachtigen van twee jaar en ouder	2
Fokvaarzen	2,5
Mestvaarzen	2,5
Melkkoeien	2
Uitstootkoeien	2
Andere koeien	2,5
Vrouwelijke fokkonijnen	100
Ooien	13,3
Geiten	13,3
Biggen	74
Fokzeugen	6,5
Mestvarkens	14
Andere varkens	14
Slachtkippen	580
Legkippen	230

Eigen verklaring

Document voor biologische en in-omschakelingsproducten
(artikel 31 van verordening 889/2008)
Alleen voor gebruik in Nederland

Leverancier (=Skal geregistreerde)

Naam	
Adres	
Skalnummer	
Codenummer Skal	NL-BIO-01

Verzender (indien verschillend van leverancier)

Naam	
Adres	
Skalnummer	

Afemer

Naam	
Adres	
Skalnummer (eventueel)	

Ontvanger (indien verschillend van afemer)

Naam	
Adres	
Skalnummer (eventueel)	

Product

Categorie (slechts één categorie kan aangekruist zijn)

 biologisch product in de periode van omschakeling naar de biologische landbouw verkregen product

Naam	
Merktekens (nummers die de partij identificeren) (3)	
Aantal/ hoeveelheid	
Gewicht/ volume	
Nummer vrachtbrief of CMR	

Verklaring

Hierbij verklaart de leverancier dat hij verantwoordelijk is voor de vermelde partij en dat deze partij voldoet aan voorwaarden zoals vastgelegd in Verordening 834/2007 en Verordening 889/2008 of in de Skal-Normen.

Plaats	Datum	Handtekening leverancier
--------	-------	--------------------------

VOORBEELD ETIKET

Biologische vruchtenyoghurt

Ten minste houdbaar tot: 01-12-2014

NL-BIO-01

EU Landbouw

Ingrediënten: melk*, zuursel en vruchtenmengsel*

*=van biologische oorsprong

Zuivelboerderij X

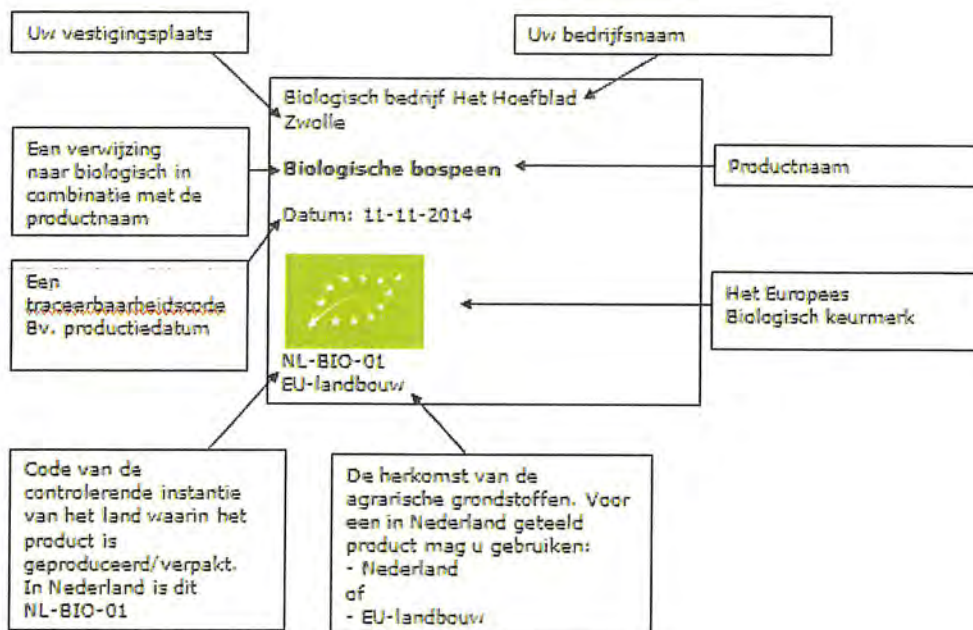
Apeldoorn

VOORBEELD KISTKAARTJE

Dit is verplicht:

Fruiteeltbedrijf X Amersfoort
Biologische appels NL-BIO-01

Dit is gewenst:

Skal-Tarievenblad 2016

Dit reglement is door het bestuur van Stichting Skal vastgesteld op 24 maart 2016, goedgekeurd door de Staatssecretaris van Economische Zaken op 19 mei 2016 en treedt in werking op 20 mei 2016.

Dr. Klinkertweg 28a ◀ Postbus 384 ◀ 8000 AJ Zwolle
T 038-4268181 ◀ F 038-4268182 ◀ E info@skal.nl ◀ I www.skal.nl

Inhoudsopgave

BEPALINGEN	2
1 ÉÉNMALIGE REGISTRATIEBIJDRAGE ALGEMEEN	3
1.1 ÉÉNMALIGE REGISTRATIEBIJDRAGE PER BEDRIJF	3
1.2 TOESLAGEN OP DE ÉÉNMALIGE REGISTRATIEBIJDRAGE	3
2 JAARLIJKSE ABONNEMENTSBIJDRAGE	3
3 JAARLIJKSE INSPECTIE	3
4 OVERIGE TARIEVEN	4

Bepalingen

1. Skal houdt toezicht op de biologische productie in Nederland. Skal financiert het toezicht uit de bijdragen van de geregistreerde bedrijven.
2. De tarieven bestaan uit: een éénmalige bijdrage voor de registratie bij Skal, een jaarlijkse bijdrage abonnement, een inspectietarief en overige tarieven.
3. Voor alle inspecties geldt: als de inspectie wordt afgebroken omdat deze onvoldoende kan worden uitgevoerd zijn de kosten van de afgebroken inspectie voor rekening van de geregistreerde. De inspectie wordt op een ander moment opnieuw uitgevoerd; ook deze kosten zijn voor rekening van de geregistreerde.
4. Voor de algemene bepalingen over de financiële verplichtingen verwijzen we u naar het Skal-Bijdragereglement.
5. De tarieven worden berekend per Skalnummer.
6. Alle bedragen staan vermeld in Euro's en zijn exclusief BTW.
7. Dit tarievenblad vervangt alle voorgaande versies van het Skal-Tarievenblad.
8. Wijzigingen van dit reglement treden in werking na goedkeuring door de Minister van EZ.
9. In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet beslist de directeur van Skal.
10. Skal kan jaarlijks de tarieven aanpassen.

Toelichting op inspectietijd

Bij elk tarief is vermeld welke inspectieduur is opgenomen in het tarief. Skal brengt extra tijd tegen een uurtarief van €93 in rekening wanneer de inspectie langer duurt.

1 Éénmalige registratiebijdrage algemeen

Bij aanmelding dient men éénmalig de registratiebijdrage te betalen en eventueel een toeslag. Deze registratiebijdrage is bestemd voor de beoordeling van de aanvraag, bezoek van een inspecteur en de administratieve afhandeling van de registratie.

1.1 Éénmalige registratiebijdrage per bedrijf

- 529,00 Registratiebijdrage normale procedure, inclusief voorrijkosten en 2 inspectie-uren. Duurt de inspectie (toelatingsonderzoek) langer dan 2 uur dan brengt Skal de extra inspectietijd in rekening.
- 140,00 Tarief voor administratieve afhandeling als een bedrijf zich heeft aangemeld, maar zich voor de uitvoering van het toelatingsonderzoek weer afmeldt.

1.2 Toeslagen op de éénmalige registratiebijdrage

- 375,00 Voor elke extra locatie van dezelfde registratie (dit geldt ook voor een gehuurde locatie). Dit is inclusief voorrijkosten en 2 inspectie-uren. Duurt de inspectie langer dan 2 uur dan brengt Skal de extra inspectietijd in rekening.
- 325,00 De toeslag voor een spoedprocedure éénmalige registratie (bezoek van inspecteur binnen 5 werkdagen).
- 93,00 Toeslag in geval de gevraagde gegevens niet toereikend zijn en deze nagestuurd moeten worden. Skal brengt deze toeslag in rekening voor de beoordeling van deze gezonden informatie op kantoor.

2 Jaarlijkse abonnementsbijdrage

De jaarlijkse abonnementsbijdrage geldt per kalenderjaar. Hierin is een heffing opgenomen voor algemeen toezicht. Alle geregistreerden betalen deze bijdrage.

Voor elke geregistreerde waar de volgende activiteiten plaatsvinden bedraagt de jaarlijkse abonnementsbijdrage (de definities zijn vastgelegd in het Skal-reglement voor Certificatie en toezicht):

- 290,00 - Landbouw
- 366,00 - Bereiding
- Import
- Eerst geadresseerde
- Handel onder eigen handelsnaam
- Handel niet onder eigen handelsnaam
- Opslag

Kleine biologische bedrijven zijn bedrijven die voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de biologische omzet over het vorige boekjaar (2015) was aantoonbaar €50.000 of lager, en:
- het bedrijf is volledig biologisch, er zijn geen activiteiten voor gangbare producten

Voor kleine biologische bedrijven geldt de volgende abonnementsbijdrage per kalenderjaar:

- 90,00 - Landbouw
- 166,00 - Bereiding
- Import
- Eerst geadresseerde
- Handel onder eigen handelsnaam
- Handel niet onder eigen handelsnaam
- Opslag

3 Jaarlijkse inspectie

De jaarlijkse inspectiekosten bestaan uit een starttarief plus de kosten voor de inspectietijd. De inspectietijd wordt berekend op basis van de bestede tijd met een minimum van 1 uur. Dit betekent dat voor de jaarlijkse inspectie altijd minimaal €306 in rekening wordt gebracht. Als de inspectie langer duurt dan 1 uur brengt Skal deze extra tijd in rekening tegen een tarief van €93 per uur. De jaarlijkse inspectiekosten brengt Skal per locatie in rekening. Voor elke extra locatie die in 1 bezoek geïnspecteerd wordt brengt Skal €93 in rekening, plus de kosten voor de inspectietijd. Eens per drie jaar voert Skal een inspectie hercertificering uit.

Skal kan op basis van de verordening de volgende handelsbedrijven een laag risicoprofiel geven:

- het bedrijf handelt niet onder eigen handelsnaam, en;
- handelt in voorverpakt product in consumentenverpakking, en;
- de producten zijn niet geïmporteerd vanuit landen buiten de EU.

Deze bedrijven worden niet jaarlijks geïnspecteerd en betalen deze inspectiekosten alleen in het jaar van inspectie.

213,00	Starttarief inspectie, vast bedrag
93,00	Tarief per uur inspectietijd, werkelijk bestede tijd met een minimum van 1 uur
93,00	Administratieve afhandeling inclusief rapportage voor elke extra locatie die in 1 bezoek geïnspecteerd wordt

4 Overige tarieven

93,00	Tarief voor een uur inspectie.
93,00	Tarief per uur voor helpdeskwerkzaamheden die buiten de normale dienstverlening vallen.
16,00	Aanvraag ontheffing uitgangsmateriaal. Administratieve afhandeling van deze aanvraag. Het tarief geldt per digitale aanvraag per gewas/ras.
8,00	Aanvraag ontheffing uitgangsmateriaal. Administratieve afhandeling van deze aanvraag. Het tarief geldt per digitale aanvraag per gewas/ras bij een minimum aantal aanvragen van 100 per kalenderjaar.
41,00	Aanvraag perceelwijziging. Administratieve afhandeling van deze aanvraag. Het tarief geldt per aanvraag.
33,00	Aanvraag export-/ transactiecertificaat digitaal. Administratieve afhandeling van deze aanvraag. Het tarief geldt per certificaat.
40,00	Aanvraag nieuwe productspecificatie. Administratieve afhandeling van deze aanvraag. Het tarief geldt per nieuw goedgekeurd product.
20,00	Wijziging of afkeuring productspecificatie. Administratieve afhandeling van de wijziging of afkeuring. Het tarief geldt per gewijzigd of afgekeurd product.
93,00	Toeslag als gevraagde gegevens niet worden opgestuurd binnen de gestelde termijn. Skal brengt deze toeslag voor de extra werkzaamheden in rekening, zoals het bewaken van de gevraagde informatie en het attenderen hierop van de geregistreerde.
93,00	Kantoorinspectie. Facturering kan direct plaatsvinden nadat de brief verstuurd is waarin Skal de kantoorinspectie aankondigt. Duurt de afhandeling langer dan een uur dan wordt de extra tijd in rekening gebracht tegen een uurtarief van €93.

1.6

- 375,00 Extra inspectie op initiatief van Skal wanneer:
- Skal een inspectie/onderzoek onvoldoende kon uitvoeren omdat vestigingen of percelen niet toegankelijk waren, de administratie niet beschikbaar of in orde was of onvoldoende informatie beschikbaar was betreffende producten, processen, certificaten, en dergelijke.
 - Skal tijdens een inspectie ernstige en/of fatale afwijkingen heeft geconstateerd.
 - De geregistreerde door Skal opgevraagde gegevens niet tijdig heeft verstrekt, bijvoorbeeld bedrijfskaarten, certificaten, uittreksels KvK of verhuisberichten.
 - Verordening 834/2007 op uw bedrijf een extra inspectie voorschrijft.
 - Een bedrijf dat zich conform artikel 28 van verordening 834/2007 als marktdeelnemer bij Skal dient te registreren maar dat niet gedaan heeft.
- Dit tarief is inclusief voorrijkosten en 1 inspectie-uur. Duurt de inspectie langer dan 1 uur dan brengt Skal de extra inspectietijd in rekening. Facturering kan direct plaatsvinden nadat u bericht van Skal over de extra inspectie heeft ontvangen.
- 375,00 Inspectie op verzoek van een (potentieel) geregistreerde. Dit is inclusief voorrijkosten en 1 inspectie-uur. Duurt de inspectie langer dan 1 uur dan brengt Skal de extra inspectietijd in rekening.
- 137,00 Toeslag spoedinspectie op verzoek van de geregistreerde (bezoek binnen 5 werkdagen). Indien van toepassing wordt deze toeslag over alle inspecties onder paragraaf 4 in rekening gebracht.
- 475,00 Monstername inclusief de extra inspectie en analysekosten tot €100. Skal brengt dit tarief, plus eventuele analysekosten boven de €100, in rekening als de monstername op verzoek van de geregistreerde plaatsvindt of als de analyseresultaten aantonen dat niet voldaan is aan de gestelde voorwaarden voor certificatie en toezicht.
- 186,00 Afgezegde inspectie door de geregistreerde binnen 10 werkdagen van de geplande inspectiedatum.
- 130,00 Deelname aan een samenwerkingsverband biologische mest met een intermediair. Dit tarief wordt jaarlijks berekend aan de Skal-geregistreerden die deelnemen aan dit samenwerkingsverband.
- 544,00 Monstername van een partij op locatie geïmporteerd uit landen genoemd in de Guideline van de Europese Commissie d.d. 03-12-2015 "Guidelines on additional official controls on organic products imported from Ukraine, Azerbaijan, Belarus, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Moldova, Tajikistan, Uzbekistan and Russian Federation". Alle partijen die voldoen aan de criteria die genoemd zijn in deze guideline worden bemonsterd en geanalyseerd. De analysekosten worden door het laboratorium rechtstreeks aan de importeur/eerst geadresseerde gefactureerd. Conform artikel 65 lid 2 van Verordening 889/2008 is Skal opdrachtgever en organiseert de monstername. Het tarief geldt per partij en wordt in rekening gebracht bij de importeur of bij de eerst geadresseerde. Het tarief is opgebouwd uit: kosten monstername, verzending aan het laboratorium, organisatie en afhandeling Skal.
Als de monstername op verzoek van de importeur/eerst geadresseerde niet plaatsvindt bij de opslaglocatie maar elders, worden de extra kosten hiervoor doorberekend aan het bedrijf.

an

codes

	Graszaad	
	Overige zaden	
	Vegetatief teeltmateriaal	
Sierteelt	Snijbloemen vollegronds	
	Snijbloemen onder glas	
	Potplanten	
	Bloembollen	
	Vaste planten	
Kruidenteelt	Vollegrond	
	Potten	
Paddenstoelen		
Boomteelt	Bomen/heesters	
Vergaren		
Veevoedergewassen/ weidegrond		
Opkweek	Tuinbouw	
	Sierteelt	
	Boomteelt	
	Fruitteelt	

Aquacultuur		Aantal ton/jaar
Dierlijk	Weekdieren	
	Anders, nl	
Plantaardig	Zeewier	
	Anders, nl	

U kunt uw eventuele gangbare bedrijfsonderdelen hieronder opgeven:

Verklaring aanvrager

Hierbij verklaar ik dat ik mij wil registreren bij Skal. Dit betekent:

1. Dat ik mij houd aan de voorschriften uit geldende wetgeving, de meest actuele situatie is te vinden op onze website (www.skal.nl);
2. Dat ik de *tarieven in het Skal-tarievenblad heb gelezen;
3. Dat ik de eenmalige registratiebijdrage, de jaarlijkse abonnementbijdrage, het jaarlijkse inspectietarief en eventueel andere in rekening gebrachte tarieven zal betalen;
4. Dat ik weet dat de eenmalige registratiebijdrage en de jaarlijkse abonnementbijdrage verschuldigd zijn vanaf de datum van registratie;
5. Dat ik de contactpersoon machtig voor alle Skal zaken;
6. Dat ik via de website van Skal kennis heb genomen van de producten en / of activiteiten die niet gecertificeerd kunnen worden.
7. Dat ik officiële perceelskaart heb bijgevoegd waarop al mijn percelen zijn aangegeven. Bij voorkeur het overzicht 'mijn percelen' uit de Gecombineerde Opgave van RVO'
8. Dat ik akkoord ben met het feit dat Skal mijn gegevens deelt met andere niet-commerciële organisaties.

Ik ben volgens de registratie in het handelsregister van de Kamers van Koophandel bevoegd om te tekenen:

Datum : _____

Naam : _____

Handtekening : _____

*De tarieven van Skal zijn te vinden in het Skal-tarievenblad. Skal heeft voor de kleine biologische bedrijven een aangepast tarief.

Een bedrijf is een klein biologisch bedrijf als aantoonbaar wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- de biologische omzet over dit boekjaar is naar verwachting €50.000 of lager, èn:
- het bedrijf is volledig biologisch, er zijn geen activiteiten voor gangbare producten

Dit bedrijf voldoet aan **beide** voorwaarden: JA/NEE (doorhalen wat niet van toepassing is)

Skal behoudt zich het recht voor de documenten met betrekking tot de aantoonbaarheid op te vragen. Mocht blijken dat u niet voldoet aan de gestelde voorwaarden dan ontvangt u een aanvullende factuur.

Van: J
Aan: Landbouw
Onderwerp: Via e-mail verzenden: Scan0861, Scan0862, Scan0859, Scan0860 [#PAR-105828]
Datum: maandag 28 november 2016 14:06:40
Bijlagen: [Scan0861.pdf](#)
[Scan0862.pdf](#)
[Scan0859.pdf](#)
[Scan0860.pdf](#)

Geachte Skal,

Hierbij het registratie formulier Skal.

Zoals gezegd betreft het hier de aankoop van het bedrijf van Mts Katerberg-vander veen.

Omdat het bedrijf zijn status Biologisch dient te behouden, en het dus geen omschakeling betreft, heb ik met u afgesproken dat ik voor de juiste procedure voordat de koopakte is gepasseerd, laat registreren, en daarna het nieuwe KvK nummer en bedrijf naam zal doorgeven.

Met vriendelijke groet,

J

Nummer: 105828

Registratieformulier Skal (landbouw)**Bedrijfsgegevens**

De gegevens die u opgeeft, moeten hetzelfde zijn als uw bedrijfsinschrijving in het handelsregister van de Kamers van Koophandel.

Bedrijfsnaam : Mrs Bouwhuis-Ligtenberg

Handelsnaam : Mrs Bouwhuis-Ligtenberg

Contactpersoon : De heer mevrouw* [redacted]

Mobiel nummer : [redacted]

E-mail : [redacted]

E-mail facturen : _____

Dossiernummer KvK : 01163807

SBI code(s)** : 01.1-01.29 / 01.47-01.49

Rel.nr. RvO*** : [redacted]

Correspondentieadres : [redacted]

Postcode + plaats : [redacted]

Vestigingsadres : [redacted]

Postcode + plaats : [redacted]

Telefoonnummer : [redacted]

Website : _____

Alle vestigingen met bio-activiteiten moeten onder hetzelfde bedrijf (zelfde kvk-nummer) zijn ingeschreven als (neven)vestiging.

Tweede locatie

Vestigingsadres : _____

Postcode + plaats : _____

SBI code(s)** : _____ Activiteit: _____

Derde locatie

Vestigingsadres : _____

Postcode + plaats : _____

SBI code(s)** : _____ Activiteit: _____

* aanvinken wat van toepassing is

** Staat voor Standaard Bedrijfs Indeling en is opgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek. Een overzicht van SBI-codes kunt u vinden op de website van de Kamers van Koophandel.

*** Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Bedrijfsonderdelen

Hieronder kunt u aangeven welke bedrijfsonderdelen u wilt registreren bij Skal:

Veehouderij		Aantal dieren
Melkveehouderij	Koeien	
	Schapen	
	Geiten	
	Paarden	
Vleesveehouderij	Rundvee	
	Schapen	
	Geiten	
	Paarden	
	Varkens, vermeerdering	
	Varkens, mesterij	
Pluimveehouderij	Varkens, gesloten	
	Leghennen	12000
	Vleespluimvee	
Opfok	Overig	
	Koeien	
	Schapen	
	Geiten	
Imkerij	Pluimvee	
	Aantal om te schakelen bijenvolken:	

Plantaardige productie		Aantal hectare
Akkerbouw	Vollegrondsgroenten	
	Granen	12 HA
	Roovruchten	
Tuinbouw	Vollegrondsgroenten	
	Glasgroenten	
	Witlof	
Fruitteelt	Groot fruit	
	Klein fruit	
	Noten	
Vermeerdering	Groentezaad	
	Bloemenzaad	
	Zaaigranen	

	Graszaad	
	Overige zaden	
	Vegetatief teeltmateriaal	
Sierteelt	Snijbloemen vollegronds	
	Snijbloemen onder glas	
	Potplanten	
	Bloembollen	
	Vaste planten	
Kruidenteelt	Vollegrond	
	Potten	
Paddenstoelen		
Boomteelt	Bomen/heesters	
Vergaren		
Veevoedergewassen/ weidegrond		
Opkweek	Tuinbouw	
	Sierteelt	
	Boomteelt	
	Fruitteelt	

Aquacultuur		Aantal ton/jaar
Dierlijk	Weekdieren	
	Anders, nl	
Plantaardig	Zeewier	
	Anders, nl	

U kunt uw eventuele gangbare bedrijfsonderdelen hieronder opgeven:

Verklaring aanvrager

Hierbij verklaar ik dat ik mij wil registreren bij Skal. Dit betekent:

1. Dat ik mij houd aan de voorschriften uit geldende wetgeving, de meest actuele situatie is te vinden op onze website (www.skal.nl);
2. Dat ik de *tarieven in het Skal-tarievenblad heb gelezen;
3. Dat ik de eenmalige registratiebijdrage, de jaarlijkse abonnementbijdrage, het jaarlijkse inspectietarief en eventueel andere in rekening gebrachte tarieven zal betalen;
4. Dat ik weet dat de eenmalige registratiebijdrage en de jaarlijkse abonnementbijdrage verschuldigd zijn vanaf de datum van registratie;
5. Dat ik de contactpersoon machtig voor alle Skal zaken;
6. Dat ik via de website van Skal kennis heb genomen van de producten en / of activiteiten die niet gecertificeerd kunnen worden.
7. Dat ik officiële perceelskaart heb bijgevoegd waarop al mijn percelen zijn aangegeven. Bij voorkeur het overzicht 'mijn percelen' uit de Gecombineerde Opgave van RVO'
8. Dat ik akkoord ben met het feit dat Skal mijn gegevens deelt met andere niet-commerciële organisaties.

Ik ben volgens de registratie in het handelsregister van de Kamers van Koophandel bevoegd om te tekenen:

Datum : 28-11-2016 _____
 Naam : J _____
 Handtekening : J _____

*De tarieven van Skal zijn te vinden in het Skal-tarievenblad. Skal heeft voor de kleine biologische bedrijven een aangepast tarief.

Een bedrijf is een klein biologisch bedrijf als aantoonbaar wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- de biologische omzet over dit boekjaar is naar verwachting €50.000 of lager, en:
- het bedrijf is volledig biologisch, er zijn geen activiteiten voor gangbare producten

Dit bedrijf voldoet aan beide voorwaarden: JA/NEE (doorhalen wat niet van toepassing is)

Skal behoudt zich het recht voor de documenten met betrekking tot de aantoonbaarheid op te vragen. Mocht blijken dat u niet voldoet aan de gestelde voorwaarden dan ontvangt u een aanvullende factuur.

P.S.

Het betreft hier een bestaand bedrijf, welke nu nog van Mts Katerberg en J. Katerberg-van der Veer is. 16-1-2017 is de overname door J (Mts Bouwhuis-Ligtenberg) en zal onder de naam "Mts Bouwhuis-Vrijndijk" geëxploiteerd worden.

Van: Landbouw
Aan: J
Onderwerp: RE: Via e-mail verzenden: Scan0861, Scan0862, Scan0859, Scan0860 [#PAR-105828]
Datum: woensdag 30 november 2016 11:38:38

Geachte J,

Wij hebben uw registratieverzoek ontvangen. Helaas kunnen wij uw bedrijf nog niet registreren bij Skal, omdat u geen perceelskaart(en) heeft meegestuurd. Ik verzoek u een duidelijke perceelskaart na te sturen, waarop de percelen van uw bedrijf staan ingetekend.

Zodra wij deze hebben ontvangen nemen wij uw verzoek verder in behandeling.

Verder staat de locatie J niet op de KvK gegevens van uw bedrijf. U geeft aan dat dit later geregeld wordt als de overname een feit is. Ik verzoek u een voorlopige koopovereenkomst o.i.d. op te sturen, zodat wij kunnen zien dat deze locatie inderdaad tot uw bedrijf gaat horen.

Met vriendelijke groet,

J
Team Certificatie

Skal > BIO CONTROLE > Postbus 384 > 8000 AJ Zwolle
T +31 (0)38 4268 110 > F +31 (0)38 4268 182 > E landbouw@skal.nl > I www.skal.nl

Aanwezig op: ma, wo, do, vr.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht foutief aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

The information contained in this communication is confidential and may be legally privileged. It is intended solely for the use of the individual or the entity to whom it is addressed.

If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: J [mailto:J]

Verzonden: maandag 28 november 2016 14:06

Aan: Landbouw

Onderwerp: Via e-mail verzenden: Scan0861, Scan0862, Scan0859, Scan0860 [#PAR-105828]

Geachte Skal,

Hierbij het registratie formulier Skal.

Zoals gezegd betreft het hier de aankoop van het bedrijf van Mts Katerberg-vander veen.

Omdat het bedrijf zijn status Biologisch dient te behouden, en het dus geen omschakeling betreft, heb ik met u afgesproken dat ik voor de juiste procedure voordat de koopakte is gepasseerd, laat registreren, en daarna het nieuwe KvK nummer en bedrijf naam zal doorgeven.

Met vriendelijke groet,

J

41

Van: [REDACTED]
Aan: [Landbouw](#)
Onderwerp: FW: kadastrale gegevens [#PAR-105828]
Datum: donderdag 1 december 2016 09:12:37
Bijlagen: [20160804_192045.pdf](#)

Geachte Skal,

[REDACTED],

Hierbij de gevraagde perceel kaarten met kadastrale gegevens.
De voorlopige koopakte komt hierna.

Mvg [REDACTED].

Kadastraal bericht persoon

Dienst voor het kadaster en de openbare registers in Nederland
Gegevens over de rechtstoestand van kadastrale objecten, met uitzondering
van de gegevens inzake hypotheek en beslagen

Kadaster

Betreft: [REDACTED] J

21-10-
2014

Uw referentie: [REDACTED] J

11:16:32

Gerechtigde

[REDACTED] J

Geboren op: [REDACTED] J
 Geboren te: [REDACTED] J
 (Persoonsgegevens zijn conform GBA)

Onroerende zaken op naam in de voormalige bewaring ASSEN**Kadastraal object****1/2 EIGENDOM**

Kadastrale aanduiding: ODOORN S 506
 Grootte: 2 ha 35 a 37 ca
 Coördinaten: 254886-539748
 Omschrijving kadastraal object: TERREIN (AKKERBOUW)
 (Er zijn meer gerechtigden bij dit object)

Locatie: [REDACTED] C

Herinrichtingsrente: [REDACTED] K Eindjaar: 2038
 Ontstaan op: 4-3-2009

Recht ontleend aan: J [REDACTED] d.d. 20-10-2011
 Eerst genoemde object in brondocument: ODOORN S 506

Aantekening recht

BURGERLIJKE STAAT [REDACTED] J
 Betrokken persoon: [REDACTED] J

Geboren op: [REDACTED] J
 Geboren te: [REDACTED] J
 (Persoonsgegevens zijn conform GBA)
 Ontleend aan: J [REDACTED] d.d. 20-10-2011

Publiekrechtelijke Beperkingen

Er zijn geen beperkingen bekend in de Landelijke Voorziening WKPB en de Basisregistratie Kadaster.

Kadastraal object**1/2 EIGENDOM**

Kadastrale aanduiding: ODOORN S 561
 Grootte: 16 a 40 ca
 Coördinaten: 254533-539581
 Omschrijving kadastraal object: WONEN ERF - TUIN
 (Er zijn meer gerechtigden bij dit object)

Locatie: [REDACTED] J

Ontstaan op: 4-3-2009

Recht ontleend aan: J [REDACTED] d.d. 4-3-2009

Eerst genoemde object
 ODOORN S 561
 In brondocument:
 Brondocumenten mogelijk van J [REDACTED] d.d. 8-9-2014
 belang:

Aantekening recht

BURGERLIJKE STAAT J [REDACTED]
 Betrokken persoon:
 [REDACTED] J [REDACTED]
 Geboren op: [REDACTED] J [REDACTED]
 Geboren te: [REDACTED] J [REDACTED]
 (Persoonsgegevens zijn conform GBA)
 Ontleend aan: J [REDACTED] d.d. 4-3-2009
 Brondocumenten mogelijk van J [REDACTED] d.d. 8-9-2014
 belang:

Aantekening kadastraal object

LOCATIEGEGEVENS ONTLEEND AAN BASISREGISTRATIES ADRESSEN EN GEBOUWEN
 Ontleend aan: ATG 75222 d.d. 5-8-2011

Publiekrechtelijke Beperkingen

Er zijn geen beperkingen bekend in de Landelijke Voorzening WKPB en de Basisregistratie Kadaster.

Kadastraal object**1/2 EIGENDOM**

Kadastrale aanduiding: ODOORN S 563
 Grootte: 5 ha 86 a 45 ca
 Coördinaten: 254338-539663
 Omschrijving kadastraal object: BERGING-STALLING (GARAGE-SCHUUR) TERREIN (AKKERBOUW)
 (Er zijn meer gerechtigden bij dit object)
 Locatie: [REDACTED] J [REDACTED]
 Herinrichtingsrente: [REDACTED] K [REDACTED] Eindjaar: 2038
 Ontstaan op: 4-3-2009

Recht ontleend aan: J [REDACTED] d.d. 20-10-2011
 Eerst genoemde object
 ODOORN S 563
 in brondocument:

Aantekening recht

BURGERLIJKE STAAT J [REDACTED]
 Betrokken persoon:
 [REDACTED] J [REDACTED]
 Geboren op: [REDACTED] J [REDACTED]
 Geboren te: [REDACTED] J [REDACTED]
 (Persoonsgegevens zijn conform GBA)
 Ontleend aan: J [REDACTED] d.d. 20-10-2011

Publiekrechtelijke Beperkingen

Er zijn geen beperkingen bekend in de Landelijke Voorzlening WKPB en de Basisregistratie Kadaster.

Kadastraal object**1/2 EIGENDOM**

Kadastrale aanduiding: **ODOORN S 573**
 Grootte: 3 ha 89 a 10 ca
 Coördinaten: 253918-539796
 Omschrijving kadastraal object: **BERGING-STALLING (GARAGE-SCHUUR) TERREIN (AKKERBOUW)**

(Er zijn meer gerechtigden bij dit object)

Locatie:

C

Herinrichtingsrente:

K

Eindjaar: 2038

Ontstaan op:

4-3-2009

Recht ontleend aan:

J

d.d. 20-10-2011

Eerst genoemde object in brondocument:

ODOORN S 573

Aantekening recht

BURGERLIJKE STAAT

J

Betrokken persoon:

J

Geboren op:

J

Geboren te:

J

(Persoonsgegevens zijn conform GBA)

Ontleend aan:

J

d.d. 20-10-2011

Aantekening kadastraal object

KWALITATIEVE VERBINTENIS

Ontleend aan:

J

d.d. 8-11-2010

Publiekrechtelijke Beperkingen

Er zijn geen beperkingen bekend in de Landelijke Voorziening WKPB en de Basisregistratie Kadaster.

Kadastraal object**1/2 EIGENDOM**

Kadastrale aanduiding: **ODOORN S 577**
 Grootte: 1 ha 86 a 60 ca
 Coördinaten: 254008-539850
 Omschrijving kadastraal object: **TERREIN (AKKERBOUW)**

(Er zijn meer gerechtigden bij dit object)

Locatie:

C

Herinrichtingsrente:

K

Eindjaar: 2038

Ontstaan op:

4-3-2009

Recht ontleend aan:

J

d.d. 20-10-2011

ODOORN S 577

Eerst genoemde
object
in brondocument:

Aantekening recht

BURGERLIJKE STAAT J

Betrokken persoon:

J

Geboren op: J

Geboren te: J

(Persoonsgegevens zijn conform GBA)

Ontleend aan: J d.d. 20-10-2011

Aantekening kadastraal object

KWALITATIEVE VERBINTENIS

Ontleend aan: J d.d. 8-11-2010

Publiekrechtelijke Beperkingen

Er zijn geen beperkingen bekend in de Landelijke Voorziening WKPB en de Basisregistratie Kadaster.

Kadastraal object**1/2 EIGENDOM**

Kadastrale aanduiding: ODOORN S 651

Grootte: 3 ha 37 a 24 ca

Coördinaten: 254638-539327

Omschrijving kadastraal object: TERREIN (AKKERBOUW)

(Er zijn meer gerechtigden bij dit object)

Locatie: J

Herinrichtingsrente: K Eindjaar: 2038

Ontstaan op: 4-3-2009

Recht ontleend aan: J d.d. 20-10-2011

Eerst genoemde
object
in brondocument:

Aantekening recht

BURGERLIJKE STAAT J

Betrokken persoon:

J

Geboren op: J

Geboren te: J

(Persoonsgegevens zijn conform GBA)

Ontleend aan: J d.d. 20-10-2011

Publiekrechtelijke Beperkingen

Er zijn geen beperkingen bekend in de Landelijke Voorziening WKPB en de Basisregistratie Kadaster.

Kadastraal object

1/2 EIGENDOM

Kadastrale
aanduiding: **ODOORN S 692**
Grootte: 1 ha 46 a 90 ca
Coördinaten: 254344-539565
Omschrijving
kadastraal object: TERREIN (GRASLAND)
(Er zijn meer gerechtigden bij dit object)
Locatie: [REDACTED] J

Herinrichtingsrente: [REDACTED] K Eindjaar: 2038
Ontstaan op: 17-3-2011

Ontstaan uit: ODOORN S 562

Recht ontleend J [REDACTED] d.d. 20-10-2011
aan:
Eerst genoemde ODOORN S 692
object
in brondocument:

Aantekening recht

BURGERLIJKE STAAT [REDACTED] J
Betrokken persoon:

[REDACTED] J
Geboren op: [REDACTED] J
Geboren te: [REDACTED] J
(Persoonsgegevens zijn conform GBA)
Ontleend aan: J [REDACTED] d.d. 20-10-2011

Publiekrechtelijke Beperkingen

Er zijn geen beperkingen bekend in de Landelijke Voorziening WKPB en de Basisregistratie Kadaster.

Kadastraal object**1/2 EIGENDOM**

Kadastrale
aanduiding: **ODOORN S 705**
Grootte: 25 ca
Coördinaten: 254516-539539
Omschrijving
kadastraal object: ERF - TUIN
(Er zijn meer gerechtigden bij dit object)
Locatie: [REDACTED] J

Herinrichtingsrente: [REDACTED] K Eindjaar: 2038
Ontstaan op: 9-2-2012

Ontstaan uit: ODOORN S 668 gedeeltelijk

Recht ontleend J [REDACTED] d.d. 20-10-2011
aan:
Eerst genoemde ODOORN S 668 gedeeltelijk
object
in brondocument:

Aantekening recht

BURGERLIJKE STAAT [REDACTED] J
Betrokken persoon:

J

J

(Persoonsgegevens zijn conform GBA)

Ontleend aan: J d.d. 20-10-2011

Publiekrechtelijke Beperkingen

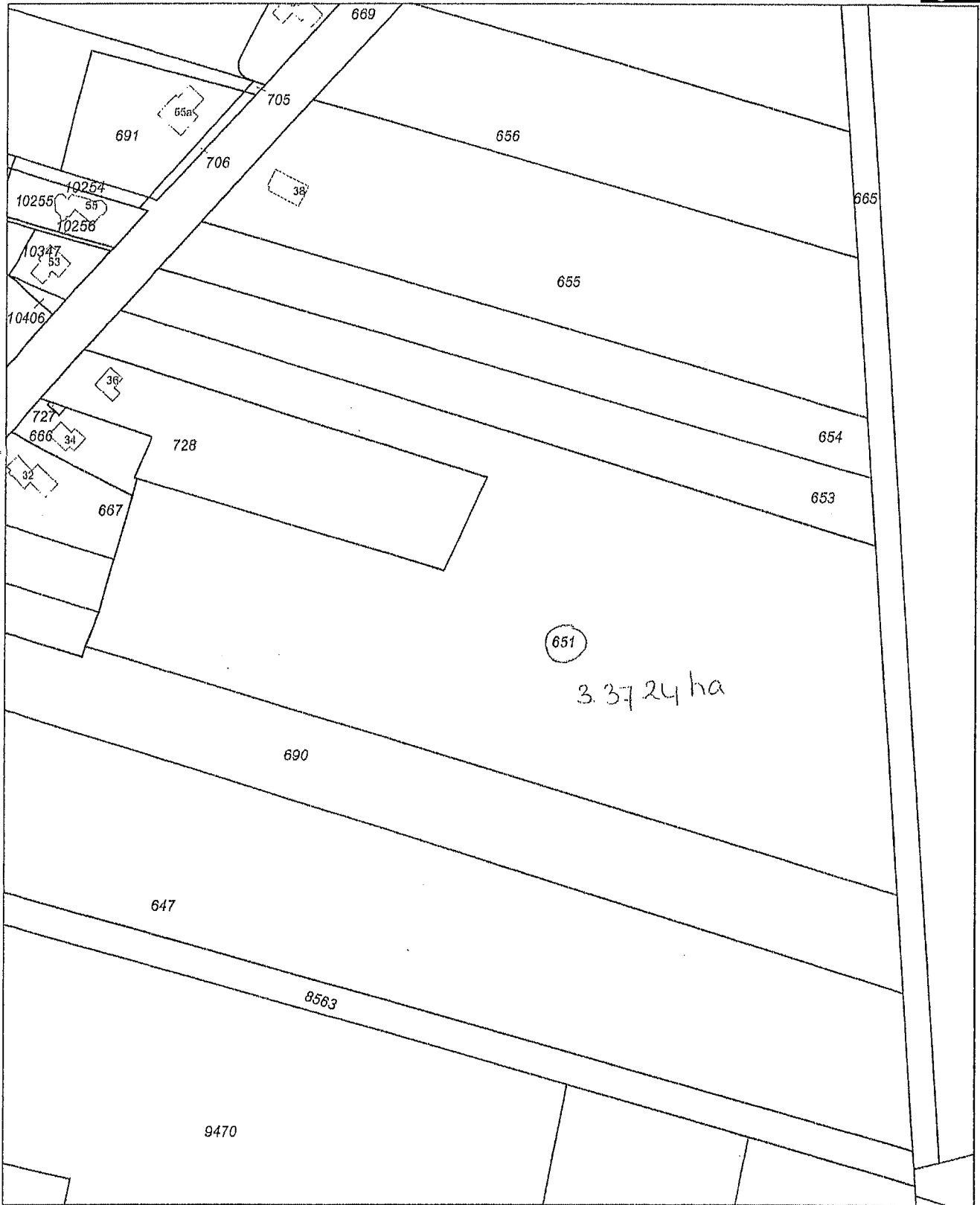
Er zijn geen beperkingen bekend in de Landelijke Voorziening WKPB en de Basisregistratie Kadaster.

Datuminformatie:

Toestandsdatum:	20-10-2014
Gegevens zijn volledig verwerkt tot en met:	14-10-2014

Einde overzicht

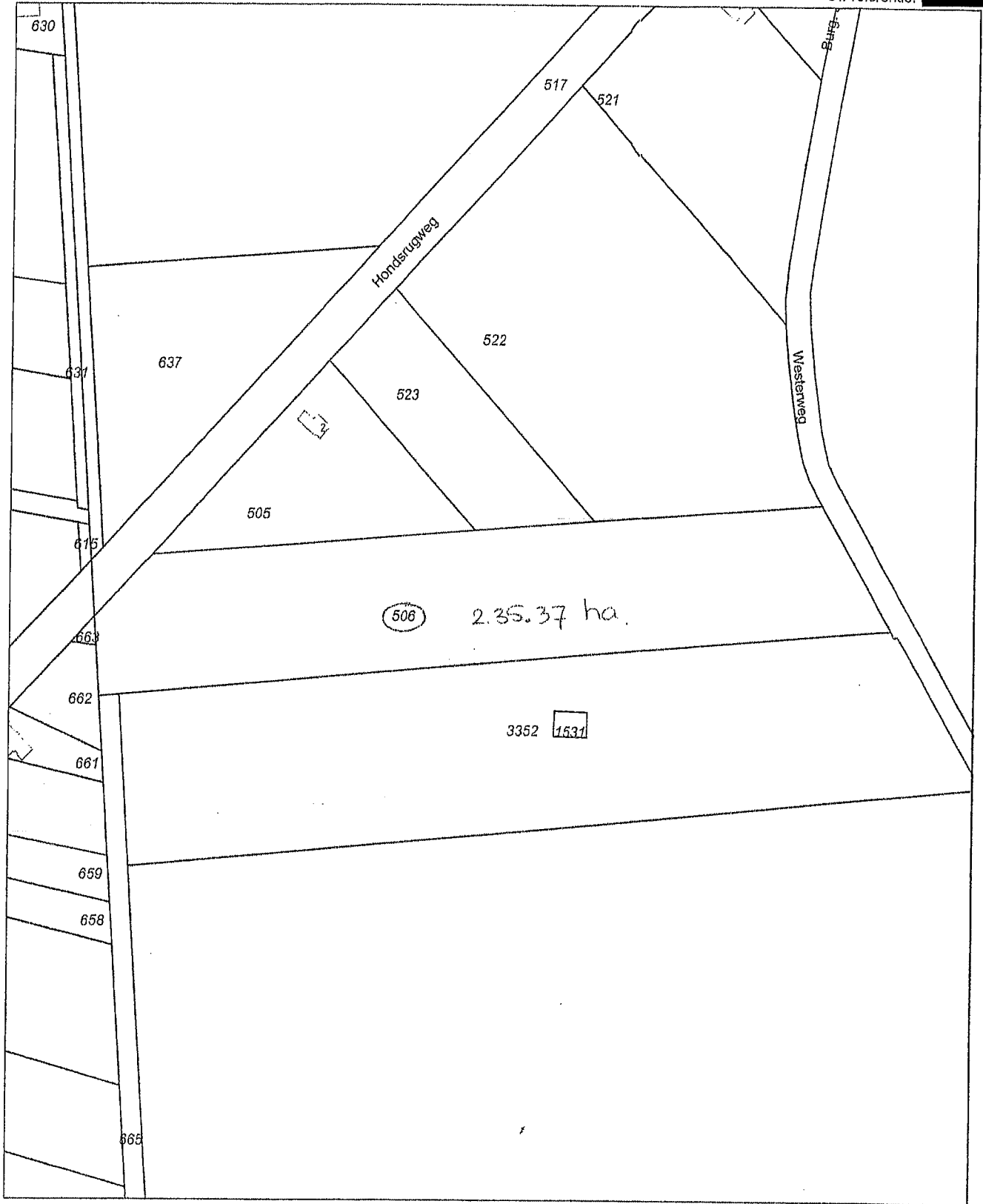
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt ten aanzien van de kadastrale gegevens zich het recht voor als bedoeld in artikel 2 lid 1 juncto artikel 6 lid 3 van de Databankenwet.

<p>12345 C ■ Huisnummer Vastgestelde kadastrale grens Voorlopige kadastrale grens Administratieve kadastrale grens Bebouwing Overige topografie</p>	<p>Schaal 1:2000 Kadastrale gemeente Sectie Perceel</p>	<p>ODOORN S 651</p>	
---	--	---	--

Voor een eensluitend uittreksel, Apeldoorn, 21 oktober 2014
 De bewaarder van het kadaster en de openbare registers

Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.
 De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

<p>12345 C</p> <p>Deze kaart is noordgericht</p> <p>Parceelnummer</p> <p>Huisnummer</p> <p>Vastgestelde kadastrale grens</p> <p>Voorlopige kadastrale grens</p> <p>Administratieve kadastrale grens</p> <p>Bebauwing</p> <p>Overige topografie</p> <p>Voor een eensluidend uittreksel, Apeldoorn, 21 oktober 2014 De bewaarder van het kadaster en de openbare registers</p>	<p>Schaal 1:2500</p> <p>Kadastrale gemeente</p> <p>Secctie</p> <p>Perceel</p>	<p>ODOORN</p> <p>S</p> <p>506</p>	
---	---	-----------------------------------	---

Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankrecht.

4.1.1

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: TW: Via e-mail verzonden: Scan0872, Scan0873, Scan0874, Scan0875, Scan0876, Scan0877, Scan0878, Scan0865, Scan0866, Scan0867, Scan0868, Scan0869, Scan0870, Scan0871 [#PAR-105828]
Datum: donderdag 23 januari 2015 12:29:46
Bijlagen: Scan0872.pdf
Scan0873.pdf
Scan0874.pdf
Scan0875.pdf
Scan0876.pdf
Scan0877.pdf
Scan0878.pdf
Scan0865.pdf
Scan0866.pdf
Scan0867.pdf
Scan0868.pdf
Scan0869.pdf
Scan0870.pdf
Scan0871.pdf

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [redacted] <[redacted]>
Verzonden: donderdag 1 december 2016 09:30
Aan: Landbouw <landbouw@skal.nl>
Onderwerp: Via e-mail verzonden: Scan0872, Scan0873, Scan0874, Scan0875, Scan0876, Scan0877, Scan0878, Scan0865, Scan0866, Scan0867, Scan0868, Scan0869, Scan0870, Scan0871 [#PAR-105828]

Geachte Skal, [redacted]

Hierbij de gevraagde voorlopige koopakte.
Ik wil u hierbij nog vragen om een bevestiging, en tevens een bevestiging dat dit document niet voor andere doeleinden gebruikt zal worden, dan uitsluitend aan te tonen dat wij het bedrijf van Katerberg-Vander Veen overnemen.
Dus niet voor anderen bedoeld, en discreet mee om gaan.

Ik vertrouw op uw discretie.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

4.1.2

c

KOOPAKTE

Verkoop onroerend goed

c

AKTE VAN KOOPOVEREENKOMST

De ondergetekenden:

1a. Naam : [redacted]
Adres : [redacted]
Postcode : [redacted]
Woonplaats : [redacted]
Geboortedatum : [redacted]
Geboorteplaats : [redacted]

[redacted] c [redacted] j
[redacted] j

1b. Naam : [redacted]
Adres : [redacted]
Postcode : [redacted]
Woonplaats : [redacted]
Geboortedatum : [redacted]
Geboorteplaats : [redacted]

[redacted] c

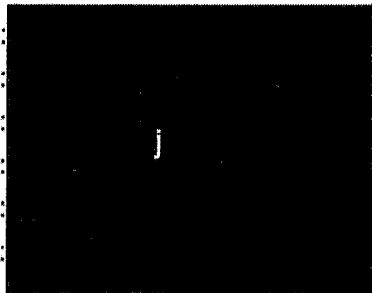
2a. Naam : [redacted]
Adres : [redacted]
Postcode : [redacted]
Woonplaats : [redacted]
Geboortedatum : [redacted]
Geboorteplaats : [redacted]

[redacted] c [redacted] j
[redacted] j

2b. Naam : [redacted]
Adres : [redacted]
Postcode : [redacted]
Woonplaats : [redacted]
Geboortedatum : [redacted]
Geboorteplaats : [redacted]

[redacted] j

2c. Naam :
Adres :
Postcode :
Woonplaats :
Geboortedatum :
Geboorteplaats :

c

c

c

KOOPOVEREENKOMST

ARTIKEL 1

c

OMSCHRIJVING VERKOCHTE

ARTIKEL 2

2.1

c

Offen

j

2.2

c

2.2.1

KOOPPRIJS

ARTIKEL 3

3.1

c

3.2

3.3

BETALING

ARTIKEL 4

c

c

BANKGARANTIE/WAARBORGSOM

ARTIKEL 5

c

LEVERING ZAKEN EN ZAKELIJKE RECHTEN

ARTIKEL 6

c

LEVERING VERMOGENSRECHTEN

ARTIKEL 7

c

j

RECHTSVERHOUDINGEN/CONTRACTSOVERNEMING

ARTIKEL 8

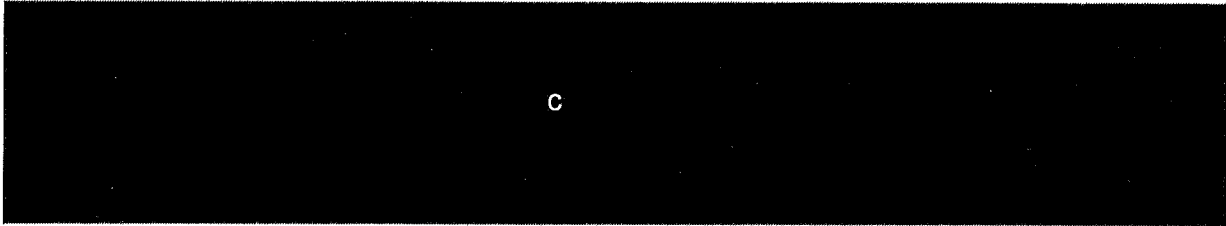
c

RISICO-OVERGANG

ARTIKEL 9

c

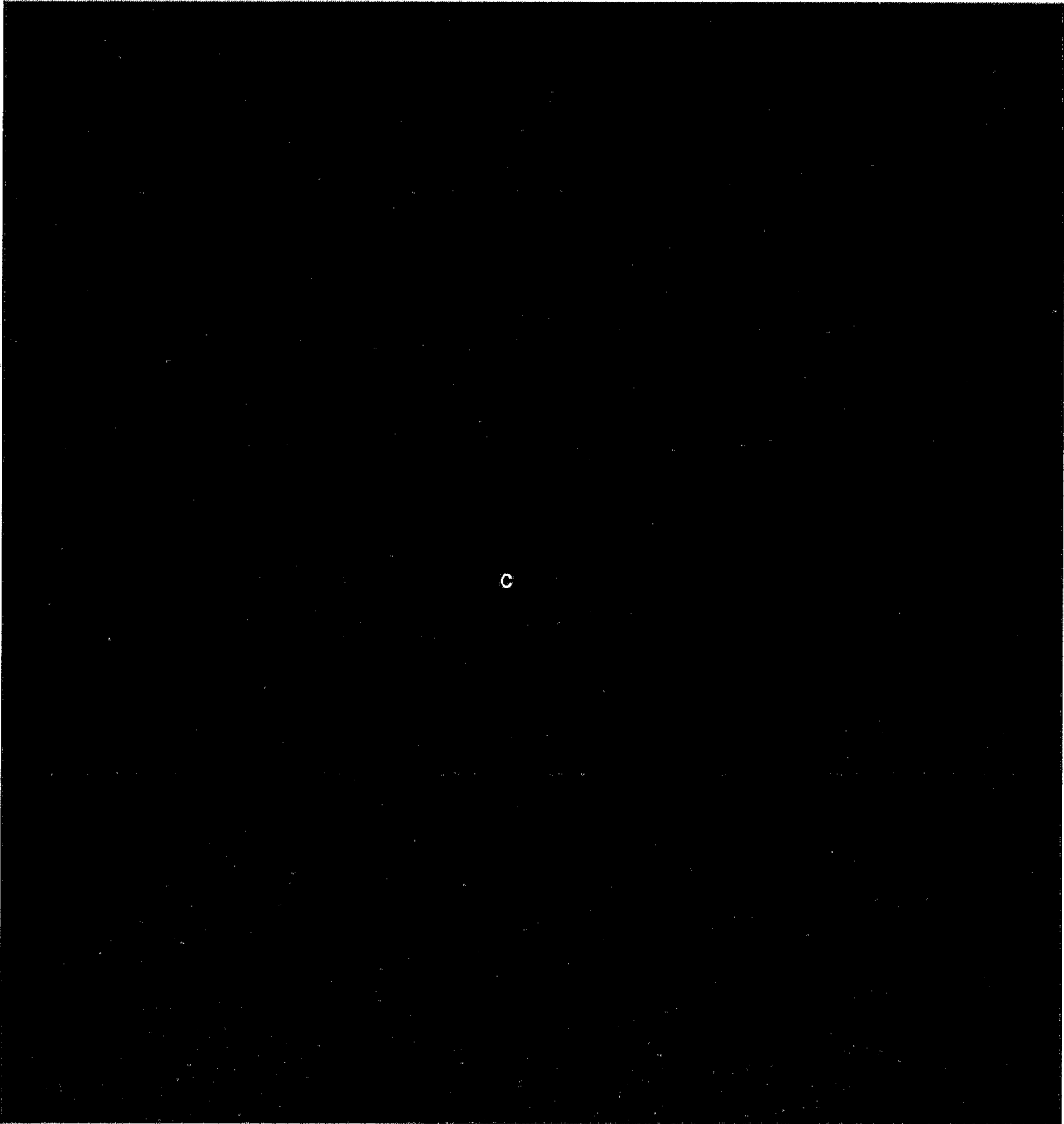
j

c

STAAT VERKOCHE

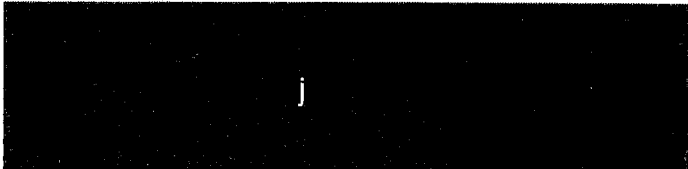
ARTIKEL 10

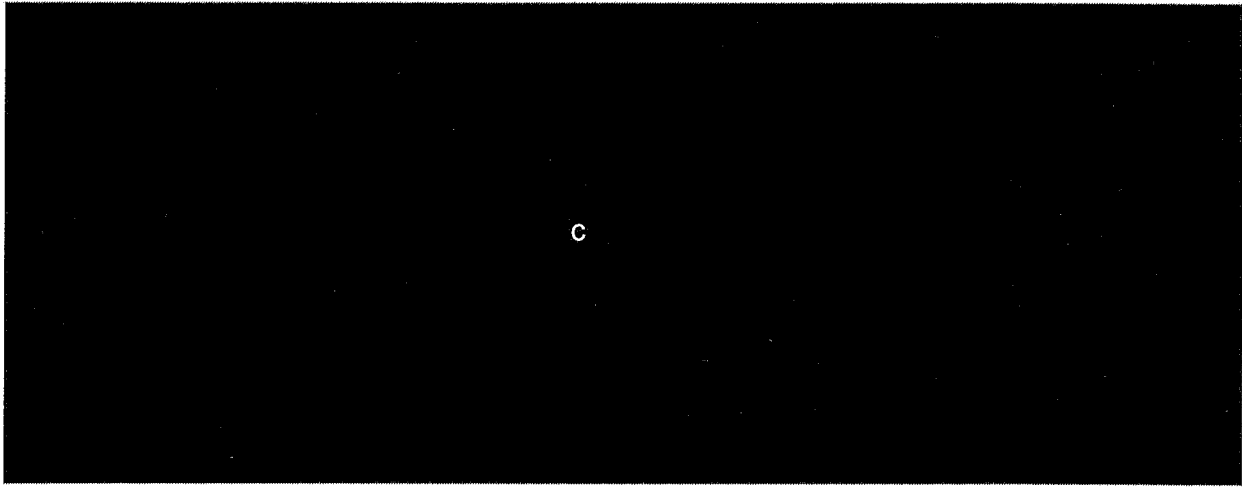
c

Offen

6

j

c

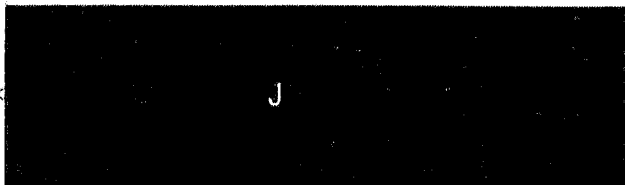
GARANTIES VERKOPER

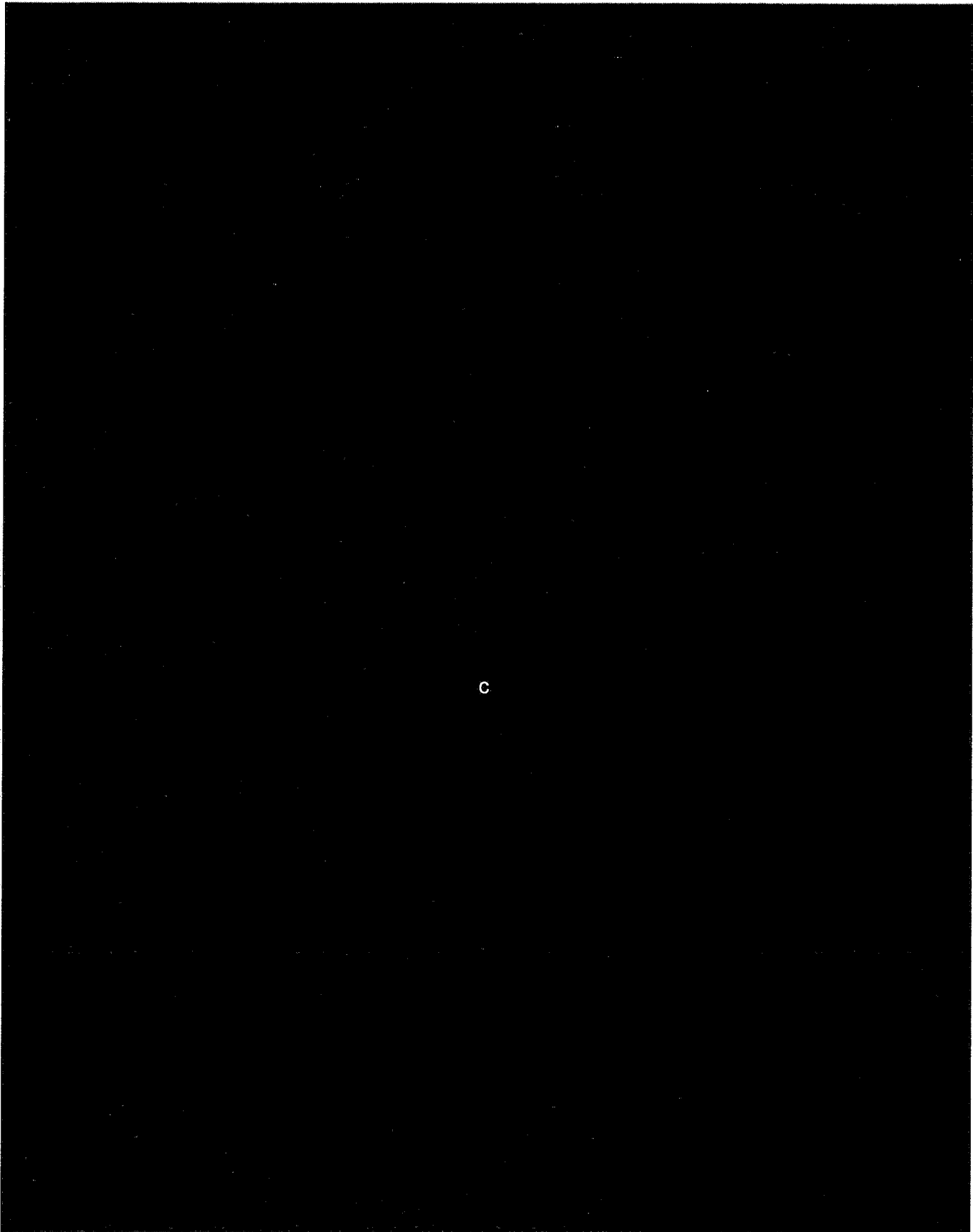
ARTIKEL 11

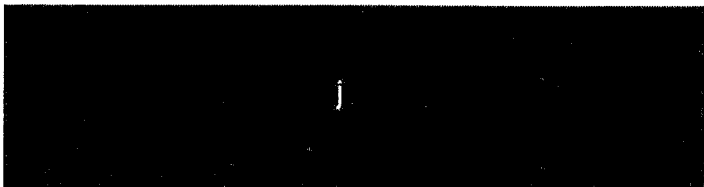
c

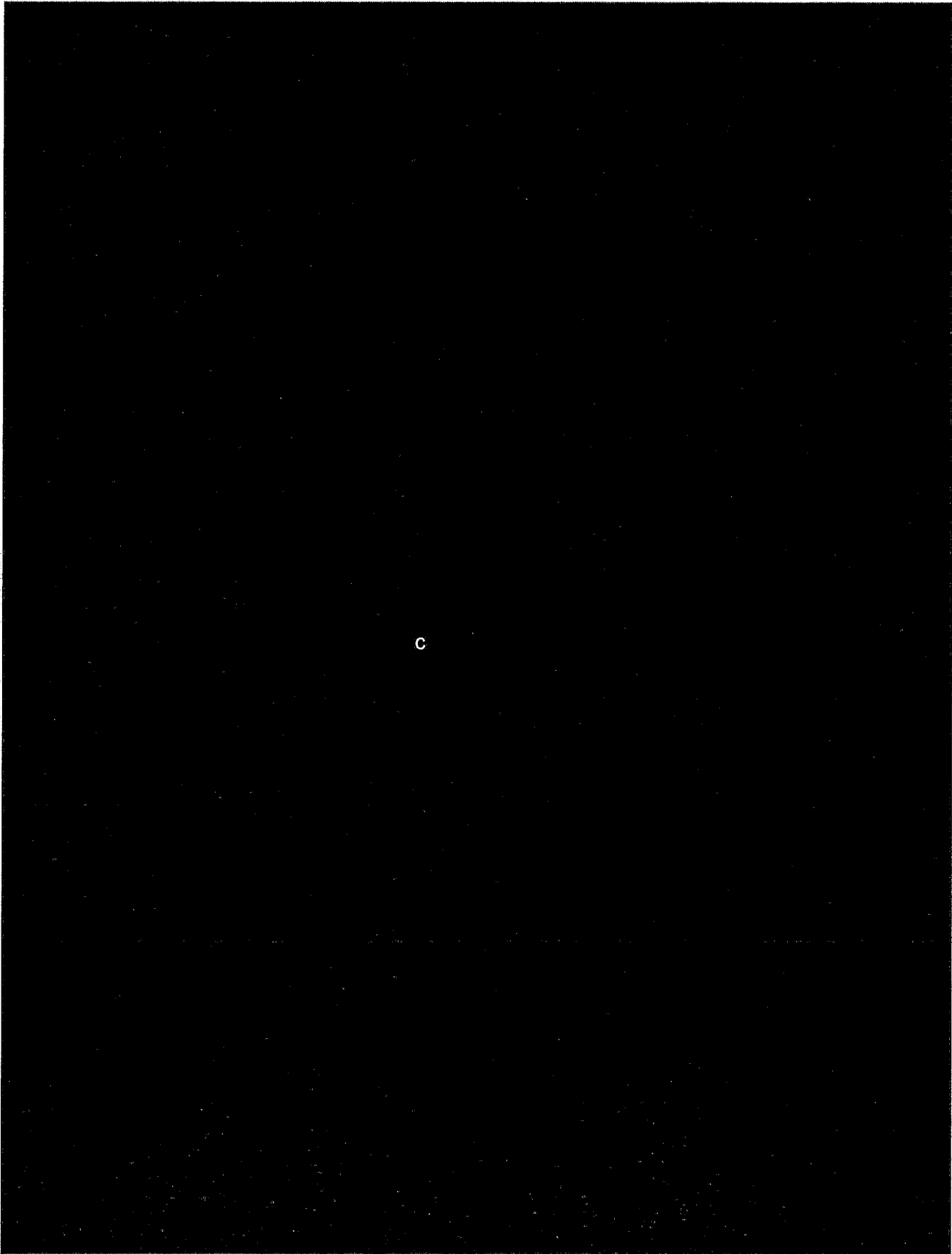
Offen

c

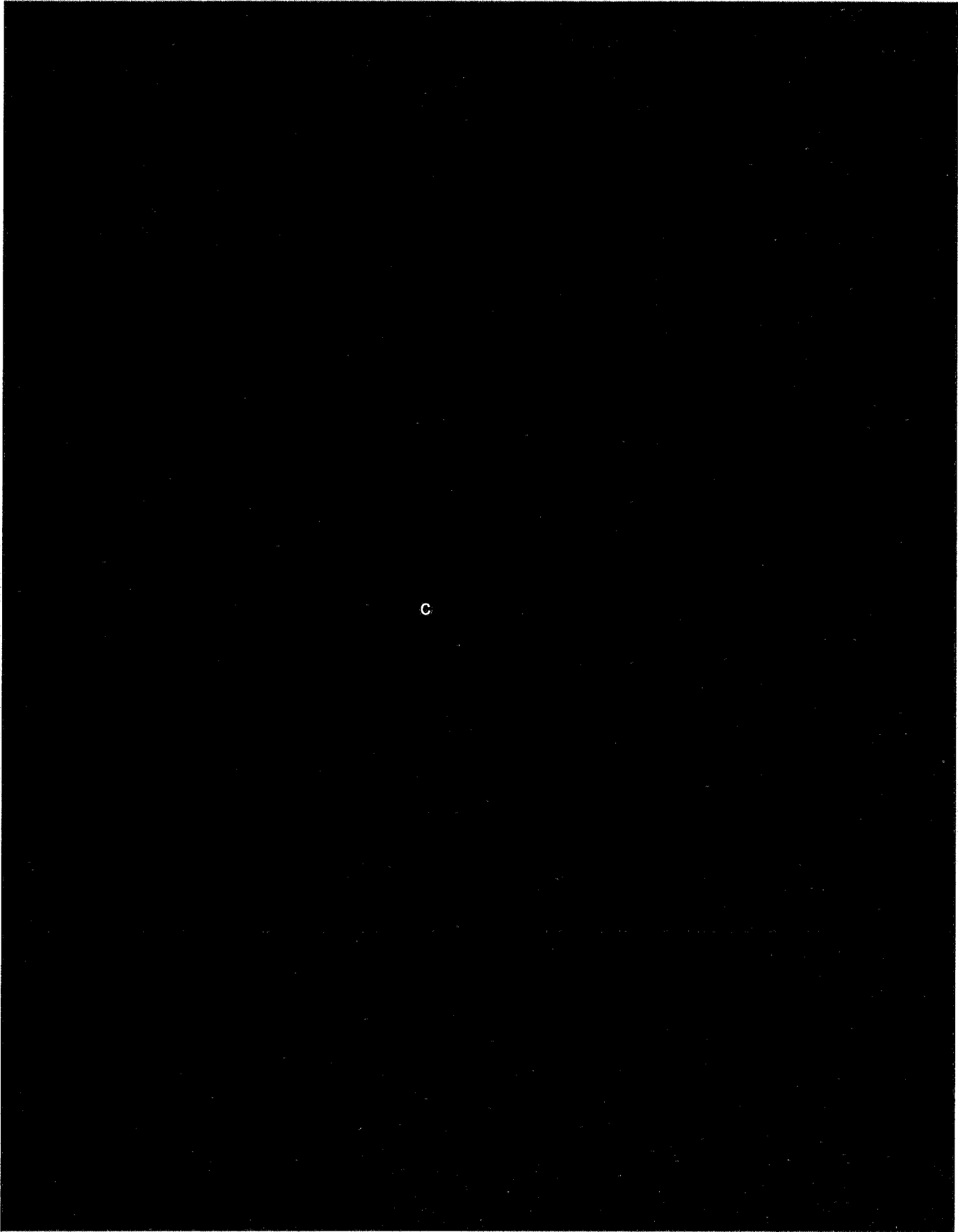

c

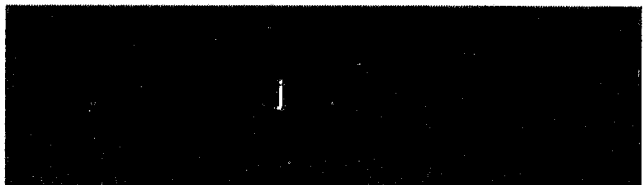

Offen

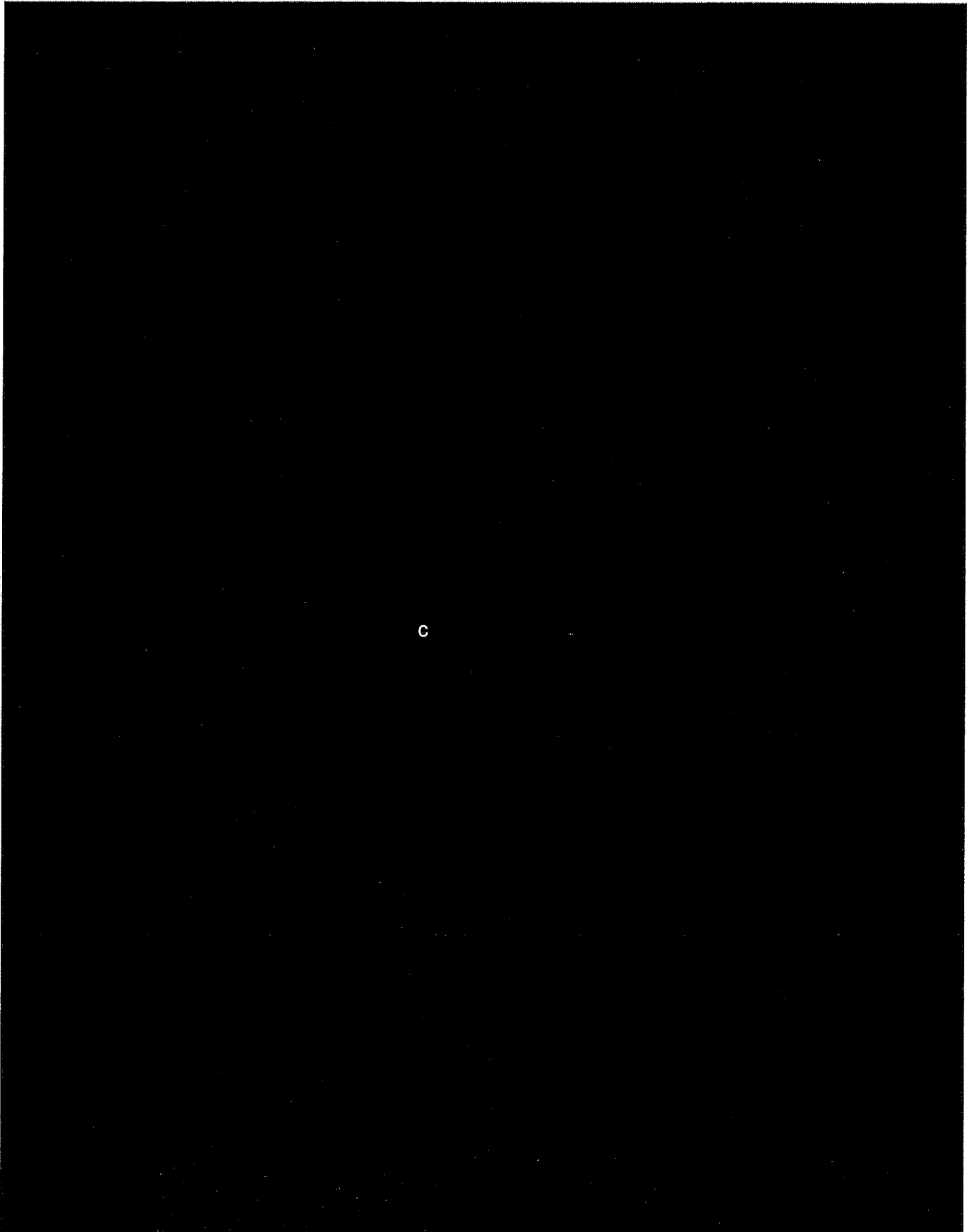

j

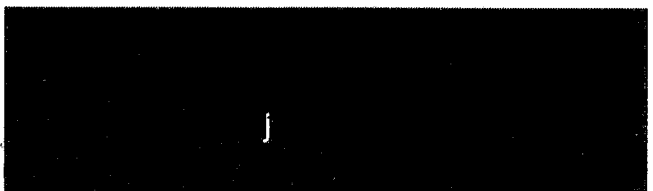
c

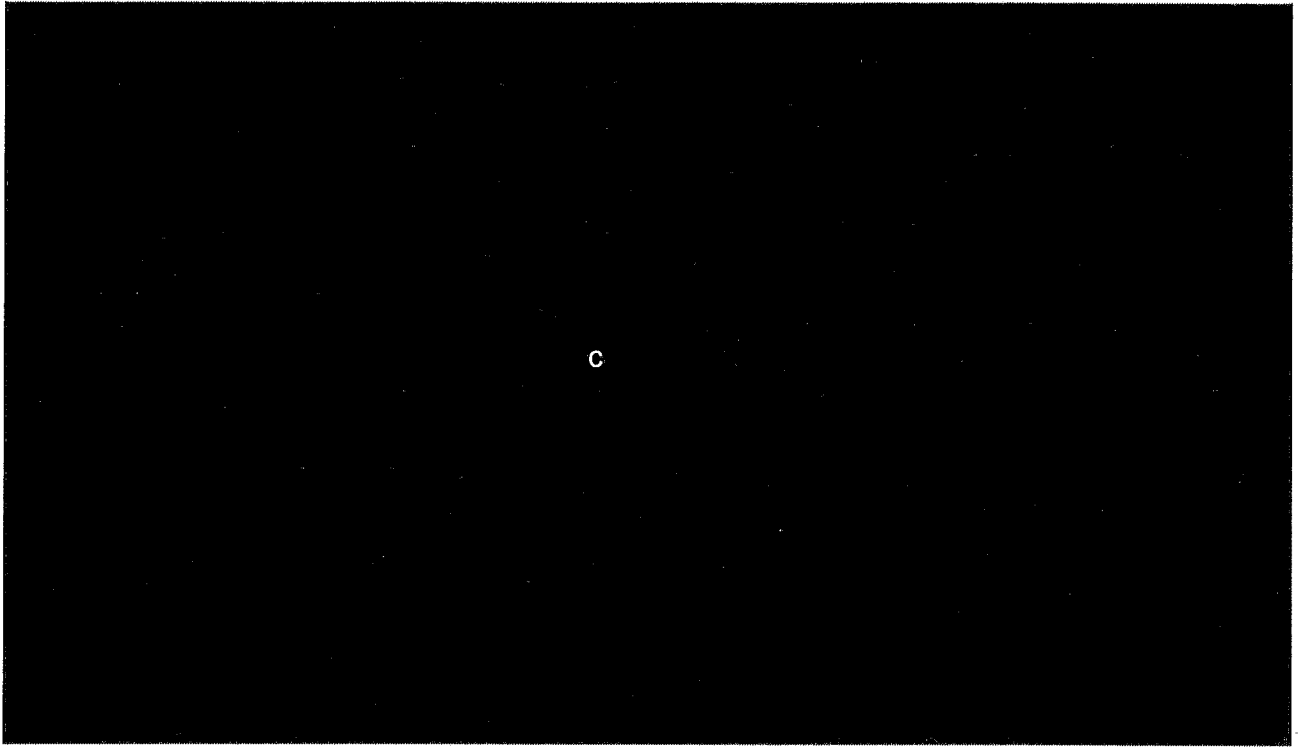

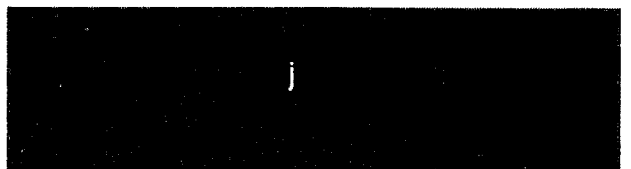
c

Offen

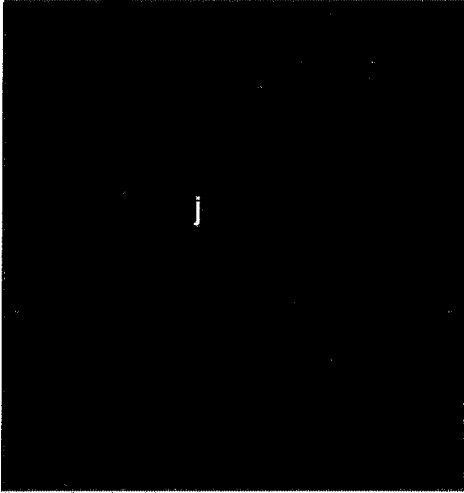

[Faint, illegible text visible through the redaction]

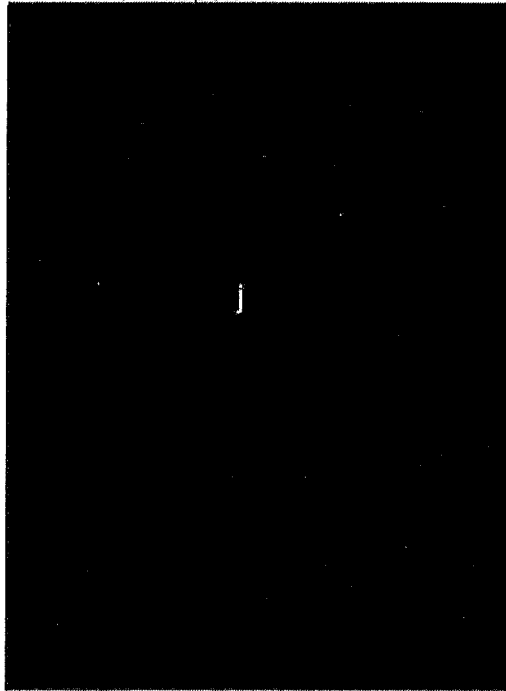

Aldus opgemaakt te en ondertekend te op 16-9-2016

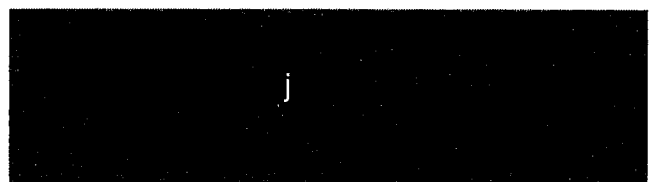
De verkoper:

De koper:

Deze uitgave is bestemd voor gebruik door leden van de Vereniging VBO Makelaar, Sectie Agrarisch Vastgoed. Gebruik door anderen dan VBO-leden en nadruk is niet toegestaan. (copyright VBO Makelaar, SAV 03/2010)

ACM Contact memo

Onderwerp: Registratiebevestiging landbouw, Online_832102 [REDACTED]
[#ENQ-832102]

Ref.nr. 428434

Datum: 9 december 2016

Persoon:

Aan 105828
Van Skal

Maatschap Bouwhuis [REDACTED]
Skal 8000 AJ

[REDACTED]
ZWOLLE

Geachte [REDACTED],

In de bijlage vindt u de bevestigingsbrief van uw registratie bij Skal.

Er is voor u ook een account aangemaakt op www.skal.nl. U kunt met onderstaande gegevens inloggen.

Uw gebruikersnaam is: [REDACTED]

Uw wachtwoord is: [REDACTED]

U kunt via onze website dieren aanmelden, ontheffingen aanvragen en uw certificaat downloaden als het zover is.

Skal gebruikt uw gegevens om u te informeren over wijzigingen in de wetgeving. Tevens worden uw gegevens eenmalig doorgegeven aan de biologische sectororganisaties.

Wij vinden het belangrijk u goed te informeren. Wanneer u vragen heeft kunt u altijd contact met ons opnemen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Team certificatie

Postbus 384 8000 AJ Zwolle

T 038 4268 110 F +31 (0)38-4268182 E landbouw@skal.nl | www.skal.nl

The information in this e-mail and any attachments is confidential and is intended for the addressee only. Reading, copying, disclosure or use by anybody else is not authorised. The contents do not represent the opinion of Skal or any of its affiliates except to the extent that it relates to their official business. If you are not the intended recipient, please delete this message and any attachments and advise the sender by return e-mail.

5.1

Maatschap G. Bouwhuis en G.J.
Bulwhuis-Ligtenberg
t.a.v.: [REDACTED] J
[REDACTED] J
[REDACTED] J

Ref.nr. 105828.428434

Zwolle, 09 december 2016

Onderwerp: bevestiging registratie

Geachte [REDACTED] J,

Wij hebben uw verzoek tot registratie ontvangen. Vanaf 01-12-2016 is uw bedrijf geregistreerd bij Skal. Uw Skalnummer is 105828.

Hoe nu verder?

Onze inspecteur bezoekt uw bedrijf binnen 15 werkdagen voor een toelatingsonderzoek. De inspecteur belt u om een afspraak te maken.

Om het certificeringstraject soepel en snel te laten verlopen is het belangrijk dat u de onderstaande gegevens klaar heeft liggen:

- pacht-/koopcontracten en beheersovereenkomsten
- het teeltschema van het lopende jaar
- overzicht gebruikte gewasbeschermingsmiddelen
- overzicht bemesting

Zolang u nog geen certificaat van Skal heeft, mag u geen verwijzing naar biologisch gebruiken.

Waar kunt u uw gegevens bekijken?

Op de website van Skal kunt u uw gegevens bekijken of wijzigen. U kunt inloggen bij "mijn bedrijf" met de volgende gegevens:

gebruikersnaam: [REDACTED] C

wachtwoord: *wordt per e-mail verstuurd.*

Wij vinden het belangrijk u goed te informeren. Als u nog vragen heeft, dan horen wij dat graag.

Met vriendelijke groet,

namens het bestuur van Stichting Skal

ACM Contact memo

Onderwerp: Afspraakverzoek toelatingsonderzoek Skal Biocontrole 12 januari 2017 [105828]

Ref.nr. 428526

Datum: 9 december 2016

Persoon:

Aan 105828
Van Skal

Maatschap Bouwhuis J
Skal 8000 AJ

J
ZWOLLE

Geachte J,

Graag zou ik met u een afspraak willen maken voor het toelatingsonderzoek. Op **12 januari 2017 rond 10:15 uur** zou inspecteur J de inspectie uit kunnen voeren.

Als u akkoord bent met deze datum dan zal de inspectie plaatsvinden op het volgende adres:

J
J

Ik hoor graag binnen vijf werkdagen of dit akkoord is.

Met vriendelijke groet,

J
Team Inspectie

Postbus 384 8000 AJ Zwolle

T +31 (0)38-4268181 F +31 (0)38-4268182 E planning@skal.nl I www.skal.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht foutief aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

ACM Contact memo

Onderwerp: Afspraakbevestiging Toelatingsonderzoek Landbouw 19 januari 2017 [105828]

Ref.nr. 428609

Datum: 9 december 2016

Persoon:

Aan 105828
Van SkalMaatschap Bouwhuis J
Skal 8000 AJJ
ZWOLLE

Geachte J,

Welkom bij Skal Biocontrole!

Skal zet zich als toezichhouder in voor aantoonbare betrouwbaarheid van uw bio-product. Inspecties maken hier een belangrijk onderdeel van uit. Via deze e-mail informeren we u over het komende toelatingsonderzoek.

Het toelatingsonderzoek vindt bij u plaats op:

Datum: 19 januari 2017

Tijdstip: 10:00 uur

NB De Inspecteur kan soms een half uurtje eerder of later zijn. We vragen daarvoor uw begrip.

Geplande tijdsduur: 02:00 uur

Onderdeel: BIO - Toelatingsonderzoek - Landbouw

Inspecteur:

Skal, J

Inspectieadres:

J
J**Vorbereiding Toelatingsonderzoek**

Voor een vlotte inspectie is het belangrijk dat u zich goed voorbereidt. U moet van verschillende bedrijfsonderdelen aantonen dat deze sinds uw aanmelding biologisch worden beheerd.

Om de inspectie soepel en snel te laten verlopen is het belangrijk dat u de relevante gegevens klaar heeft liggen:

· u moet kunnen aantonen dat u de gebruiker bent van de percelen die u wilt aanmelden. Dit kan door uw opgave gewaspercelen bij RVO of door de pacht/koopcontracten en beheersovereenkomsten te tonen.

· het teeltschema van het lopende jaar

· overzicht gebruikte gewasbeschermingsmiddelen -overzicht bemesting -als u dieren heeft aangemeld gegevens over voer, strooisel, huisvesting, gezondheid etc.

Wij kunnen gebruik maken van digitale gegevens, zorg dat u inlogcodes/wachtwoorden van bijv. Mijn RVO, (online) managementpakketten, klantgebieden leveranciers bij de hand hebt. Het is niet noodzakelijk om alles uit te printen voor de inspectie. Eventueel kan de inspecteur op zijn eigen laptop inloggen als u dit wilt.

Over de inspectietijd

We registreren de tijdsduur van inspecties. Hoe lang het toelatingsonderzoek op uw bedrijf duurt hangt af van de grootte van uw bedrijf en de manier waarop wij uw procedures en documenten kunnen beoordelen. U kunt onze tarieven vinden in het Skal tarievenblad.

Na de inspectie

Skal-medewerkers op kantoor beoordelen het door de inspecteur ingevulde inspectierapport na de inspectie. Als alles

ACM Contact memo

Onderwerp: Afspraakbevestiging Toelatingsonderzoek Landbouw 19 januari 2017 [105828]

Ref.nr. 428609

Datum: 9 december 2016

voldoet aan de bio wet- en regelgeving, krijgt u een bio-certificaat. Dit certificaat kunt u via onze website downloaden. Als er zaken niet in orde blijken te zijn, zal een Skäl-medewerker dit opnieuw beoordelen via een extra inspectie op locatie of op kantoor. Dit soort extra inspecties brengt Skäl in rekening.

Heeft u tijdens de voorbereiding van de inspectie nog vragen voor ons? We zijn bereikbaar via:

Telefoon: 038-4268181

Email: planninginspecties@skal.nl

Met vriendelijke groet,

J

Team Inspectie

Postbus 384 8000 AJ Zwolle

T +31 (0)38-4268181 F +31 (0)38-4268182 E planninginspecties@skal.nl I www.skäl.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht foutief aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

ACM Contact memo

Onderwerp: Eerste inputlijst gepubliceerd

Ref.nr. 432893

Datum: 19 december 2016

Persoon:

Aan 105828
Van SkalMaatschap Bouwhuis J
Skal 8000 AJJ
ZWOLLE

Geachte J,

Op 16 december 2016 heeft Skal de eerste inputlijst gepubliceerd.

Met deze inputlijst wil Skal een service verlenen aan de biologische agrarische ondernemer. Op deze lijst kunt u namelijk de positief beoordeelde producten (meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen) vinden waarvan zeker is dat deze gebruikt mogen worden in de Nederlandse biologische landbouwsector. Voor producten die op deze lijst staan geregistreerd hoeft u zelf niet meer aan te tonen dat deze zijn toegestaan volgens de biologische regelgeving.

Skal stelt deze lijst samen met FIBL Zwitserland. FIBL Zwitserland is namelijk een expert op het gebied van het beoordelen van inputs voor de biologische sector. Leveranciers die hun producten ook op Nederlandse lijst geregistreerd willen hebben moeten daarom contact opnemen met FIBL.

Wat betekent de inputlijst voor u?

Voortaan kunt u de inputlijst checken voor u gewasbeschermingsmiddelen of meststoffen aanschaft. Zo weet u zeker dat u toegestane middelen gebruikt.

We zijn ons ervan bewust dat de huidige lijst nog niet volledig is. Mist u het product van uw leverancier op de huidige lijst en wilt u het product graag blijven gebruiken zonder dat u aan moet gaan tonen dat het product is toegestaan? Attendeer dan uw leverancier op de mogelijkheid tot registreren en laat ze contact opnemen met FIBL Zwitserland of met Skal. Mede door uw inzet en die van de sectororganisatie BioHuis hopen we dat de lijst met producten groeit. Begin april 2017 wordt de lijst weer vernieuwd en verwachten we u een vollediger lijst aan te kunnen bieden. Om mogelijk nog op die lijst te kunnen staan, moet het product uiterlijk 10 februari 2017 ingediend zijn door de leverancier. Vanaf april 2017 gaat Skal de lijst strikt hanteren. Er zullen periodiek nieuwe versies van de lijst gepubliceerd worden.

Wilt u een product gebruiken dat niet op de inputlijst staat?

In dat geval moet u zelf aan kunnen tonen dat het product voldoet op grond van de ingrediënten van het product. Dit is ook hoe de biologische regelgeving het voorschrijft: als biologische ondernemer moet u zich er van vergewissen dat u alleen toegestane producten gebruikt. Een toezegging van een toeleverancier is dan niet voldoende. Hier zal Skal vanaf april 2017 strikter op toezien.

Tot de publicatie van de vollediger lijst in april 2017, kunt u bij Skal navragen of een product is toegestaan. Daarna is de inputlijst leidend.

Dit kan betekenen dat u producten die u nu gebruikt niet meer kan gebruiken. Heeft u nog voorraden van producten die niet op de lijst staan, maar in het verleden wel door Skal zijn toegestaan? Tot 31 december 2017 mag u deze producten opgebruiken. Het gaat dan alleen om voorraden die u voor april 2017 heeft aangeschaft.

We onderkennen dat de introductie van een inputlijst een aanzienlijke wijziging is. Daarom blijft Skal in nauw contact met BioHuis zodat mogelijke problemen met de inputlijst tijdig worden gesignaleerd en opgelost. We hopen dat de vollediger inputlijst van april 2017 het voor u makkelijker zal maken om te

ACM Contact memo

Onderwerp: Eerste inputlijst gepubliceerd

Ref.nr. 432893

Datum: 19 december 2016

voldoen aan de wetgeving.

Mist u een product of heeft u vragen, opmerkingen of tips over de inputlijst? Graag horen we van u. Dit kan door te bellen naar de afdeling Landbouw of door deze afdeling een mail te sturen via landbouw@skal.nl.

We willen u ook van harte welkom heten op de workshop over inputs die wij woensdag 18 januari zullen verzorgen op de BioBeurs. U bent ook van harte welkom in onze stand D244.

Met vriendelijke groet,

Team Landbouw

Postbus 384 8000 AJ Zwolle

T +31 (0)38-4268110 **F** +31 (0)38-4268181 **E** landbouw@skal.nl **I** www.skal.nl

ACM Contact memo

Onderwerp: Wijziging bij aankopen van biologische kuikens per 2017

Ref.nr. 439242

Datum: 22 december 2016

Persoon:

Aan 105828
Van SkalMaatschap Bouwhuis J
Skal 8000 AJJ
ZWOLLE

Geachte J,

Via deze e-mail aan alle biologische pluimveehouders en opfokorganisaties, vragen we uw aandacht voor het volgende:

(Behoort u niet tot deze doelgroep, dan kunt u deze e-mail als niet verzonden beschouwen)

Wijziging: aankopen van biologische kuikens

Eendagskuikens bestemd voor de eierproductie moet u biologisch opzetten tenzij deze niet beschikbaar zijn. Vanaf januari 2017 moet u voordat u gangbare dieren opzet een ontheffing bij ons aanvragen, via [dit formulier](#). De ontheffing moet tijdig aangevraagd worden per koppel door de eigenaar van de kuikens. In de praktijk is de eigenaar meestal een opfokorganisatie.

Achtergrondinformatie bij de wijziging

Er zijn verschillende merken biologische ééndagskuikens beschikbaar in ons omringende landen. Daarom is de generieke ontheffing voor gangbare legkuikens komen te vervallen.

Heeft u hier vragen over? Mail dan naar landbouw@skal.nl.

Met vriendelijke groet,

Team Toezicht en Handhaving

Postbus 384 8000 AJ Zwolle

T +31 (0)38-4268110 **F** +31 (0)38-4268181 **E** landbouw@skal.nl **I** www.skal.nl

The information in this e-mail and any attachments is confidential and is intended for the addressee only. Reading, copying, disclosure or use by anybody else is not authorised. The contents do not represent the opinion of Skal or any of its affiliates except to the extent that it relates to their official business. If you are not the intended recipient, please delete this message and any attachments and advise the sender by return e-mail.

ACM Contact memo

Onderwerp: Wijzigingen landbouwinspecties in 2017 [105828]

Ref.nr. 441288

Datum: 23 december 2016

Persoon:

Aan 105828
Van Skal

Maatschap Bouwhuis J
Skal 8000 AJ

J
ZWOLLE

Geachte J,

Met ingang van 2017 voert Skal een aantal wijzigingen door in de inspectievragen waarover we u vooraf willen informeren via deze e-mail.

We zullen tijdens de jaarlijkse inspectie specifiek aandacht besteden aan de volgende onderdelen uit de biologische verordening. Voor de goede orde: het betreft hier geen nieuwe wetgeving, maar bestaande biologische wetgeving die u op uw bedrijf waarschijnlijk prima in orde heeft, maar die tot nu toe niet expliciet onder de aandacht werd gebracht tijdens de inspectie:

- Wanneer u naast een biologische productie ook gangbare productie heeft (van een andere tak) zal de inspecteur ook inzage vragen in de gangbare gegevens;
- Als u in de teelt producten gebruikt die niet op de Skal Inputlijst staan moet u aantonen dat het gebruik hiervan is toegestaan volgens de regelgeving (zie onze e-mail van 19 december over dit onderwerp);
- Voor veehouders: er wordt beoordeeld of u voldoende preventieve maatregelen (reiniging en ontsmetting) neemt om dierziekten te voorkomen;
- Voor het biologische pluimvee wordt geverifieerd of u de verplichte leegstandperiode van de uitloop tussen twee ronden pluimvee naleeft;
- We controleren of u een overzicht van de geoogste producten per oogstdatum met de status en hoeveelheid heeft.

De inspecties van 2017 hebben, zeker in het eerste half jaar van 2017, alleen betrekking op 2016. Let hierop bij de voorbereiding van de inspecties!

Wanneer u nog een en ander na wilt lezen hebben we voor u het informatieblad Teelt van gewassen en het informatieblad Veehouderij toegevoegd. Vanzelfsprekend kunt u ook de wettekst er op na slaan, deze raadpleegt u hier.

Wanneer u nog vragen heeft naar aanleiding van deze mail kunt u contact opnemen met afdeling Landbouw, via landbouw@skal.nl

U bent ook van harte welkom om uw vragen te stellen tijdens de Biobeurs op 18 en 19 januari in Zwolle. U vindt ons in stand D244.

Met vriendelijke groet,

Team Landbouw

Postbus 384 8000 AJ Zwolle
T +31 (0)38-4268110 F +31 (0)38-4268181 E landbouw@skal.nl I www.skal.nl

11

Van: J - Skal Biocontrole
Aan: J
Cc: Landbouw
Onderwerp: FW: Wijziging bij aankopen van biologische kuikens per 2017 [#PAR-105828]
Datum: dinsdag 3 januari 2017 16:45:29
Bijlagen: [image001.jpg](#)
[image002.jpg](#)
[image004.jpg](#)

Geachte J,

U hoeft voor deze kuikens inderdaad geen ontheffing aan te vragen.
Met vriendelijke groet,

J
Manager Certificering en Toezicht

> Postbus 384 > 8000 AJ Zwolle

T J > M J > E J@skal.nl > I www.skal.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht foutief aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.
The information contained in this communication is confidential and may be legally privileged. It is intended solely for the use of the individual or the entity to whom it is addressed.
If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

Van: J [<mailto:J>]
Verzonden: maandag 2 januari 2017 8:02
Aan: Info
Onderwerp: RE: Wijziging bij aankopen van biologische kuikens per 2017

Geachte Skal,

Ik heb uw onderstaande mail voorgelegd aan mijn leverancier van de kuikens.

C heeft mij gevraagd u deze mail te beantwoorden.

De kippen zijn in 2016 besteld en zitten nu in opfok, om vervolgens in April aan ons geleverd te worden, en dus hoeft daar voor deze koppel nog niet de ontheffing voor worden aangevraagd.

Mocht dit anders zijn, dan hoor ik dat graag spoedig van u.

Met vriendelijke groet,

J

Van: Skal [<mailto:info@skal.nl>]
Verzonden: donderdag 22 december 2016 16:46
Aan: J
Onderwerp: Wijziging bij aankopen van biologische kuikens per 2017

Geachte J,

Via deze e-mail aan alle biologische pluimveehouders en opfokorganisaties, vragen we uw aandacht voor het volgende:

(Behoort u niet tot deze doelgroep, dan kunt u deze e-mail als niet verzonden beschouwen)

Wijziging: aankopen van biologische kuikens

Eendagskuikens bestemd voor de eierproductie moet u biologisch opzetten tenzij deze niet beschikbaar zijn. Vanaf januari 2017 moet u voordat u gangbare dieren opzet een ontheffing bij ons aanvragen, via [dit formulier](#). De ontheffing moet tijdig aangevraagd worden per koppel door de eigenaar van de kuikens. In de praktijk is de eigenaar meestal een opfokorganisatie.

Achtergrondinformatie bij de wijziging

Er zijn verschillende merken biologische ééndagskuikens beschikbaar in ons omringende landen. Daarom is de generieke ontheffing voor gangbare legkuikens komen te vervallen.

Heeft u hier vragen over? Mail dan naar landbouw@skal.nl.

Met vriendelijke groet,

Team Toezicht en Handhaving

Postbus 384 8000 AJ Zwolle

T +31 (0)38-4268110 F +31 (0)38-4268181 E landbouw@skal.nl I www.skal.nl

The information in this e-mail and any attachments is confidential and is intended for the addressee only. Reading, copying, disclosure or use by anybody else is not authorised. The contents do not represent the opinion of Skal or any of its affiliates except to the extent that it relates to their official business. If you are not the intended recipient, please delete this message and any attachments and advise the sender by return e-mail.